

Oriná Jono niwiniri wfá wómixinijipirini.

Rfwamijí rípi, “Wfá wómixinijípiyi” rinijípi Jono eanjípirini. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso rixa anínamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwemáná enáná Jono niñweañsáná rixa xweyaní neri píriñwí bimí xegí yoí Patimosiyí rinijípimi gwí ñweañáná Gorixo oriná uparáná Jisasomí síñwí winiri añnamí nání nipeyirí amípi Gorixo tñí e imóninijípi síñwí winiri amípi rfwíyo xwá rírímí imóniníapí síñwí winiri Jisaso Setenomí xopírárí winíapí síñwí winiri neri nání rfwamijí rípi níriri eanjínigini. Siyikí Jisaso yá fá rípríáyí re oyaiwípoyiniri níriri eanjínigini, “Agwí ríná xeaníñí neámeaaríñagí aiwí áamá e neairo Gorixomí símí tñí wiro yarígfáyo o anípa wímixiníá enagí nání nene ení píraníñí níxídiríñípimi dání xopíráríñíñí owianeyí.” oyaiwípoyiniri níriri eanjínigini.

¹ Xwi yá re níriri eáninijípi, ayí amípi rfwíyo añwí e nimóniníapí nání Jisasi Kiraiso síñání nimixiri wfá wómixinijipirini. Gorixo áamá xómi xínáiwáníñí nimóniro omíñí wíiarígfáyo wfá owómixiniri wíwapíñípirini. Apí Jisaso xómi omíñí wíiaríñí Jonoyí riníño tñí e nání aññají xóyáo uowárenapáná oriná ikaxí uríñípirini.

² Apí winíñí nípiní xwi yá Gorixo uríñípirani, Jisasi Kiraiso woákí wíñípirani, apí nípiní Jono áwaní xixeni rowiároníriní.

³ Amípí apí ríxa aṅwí e nimónínfá eṅagí nání áamá xwíyáfá re wfá ómíxínínpí fáfá rófá gíyí gíyí yayí aṅínami dání imónínfá winírí áamá ríwamíní re nírínírí eáníní rípí fáfá roarinṅagí aráfá níwiro xídáfá gíyí gíyí yayí aṅínami dání imónínfá winírí enfáriní.

Jono Jisasoyá siyikí imóníngfáyí wé wfúmi dání waú nání payí eaní náníríní.

⁴ Jononí Jisasoyá siyikí wé wfúmi dání waú Esia píropenisíyo ṅweagfáyíné nání ríwamíní rípí eearíní. Goríxo —O aníní íníná ṅweaṅoríní. Eṅíná dání ṅwearí síní agwí ṅwearí ná ríwíyo aníní ṅwearí enforíní. O wá seawianírí níwayíróníro ṅweapírí nání seaiirí éwinígíní. Kwíyí wé wfúmi dání waú íkwianṅwí seáyí e imónínfá nami Goríxo éfí ṅweaṅe ṅweagfápi ení wá seawianírí níwayíróníro ṅweapírí nání seaiirí éwinígíní.

⁵ Jisasi Kiraiso —O Goríxo gí íwo á máyo wíwapíyíwínígínírí uowárenapána xixení nípíní níyárimí míní winínoríní. Ámá xwáripáyo dání wiápínimeapírífa nání xámí wiápínimeaṅoríní. Míxí ináyí xwáfá rírímí ṅweagfá níyoní seáyí e wimónínoríní. O ení wá seawianírí níwayíróníro ṅweapírí nání seaiirí éwinígíní. Omí —O díní síxí níneayírí negí fíwí yarínwápi yokwarímí neaimínírí nání neríná xewanínṅo níperínfápipímí dání gwíníní nearoayíronoríní.

⁶ Ámá oyá xwioxfíyo ṅweaaníwaéne neaimíxírí xano Goríxoyá apaxípáníní imóníngfáyí xífo tíní e

anani páwiarigfápa nene eni anani páwipaxene neaimxiri enjorini. Omi aninj miní íníná nŋni seáyí e umero ínimi wurŋniro éfrixini. Api e imónfwinigini.

⁷ Ai, o agwí tŋni wepŋnarinagí áamá nŋni sŋwí winiŋro omi pikigfáyí eni sŋwí winiŋro epfŋfáriní. Xwŋá rŋrímí áamá gwí wirí wirí nŋni omi sŋwí nŋwinŋro ŋwí numieáa upfŋfáriní. Ayí neparini. Xixeni e imónfwinigini.

⁸ Áminá Gorixo re rarini, “Nioni aninj pŋrŋ tŋŋweañáonirini. Eníná dání ŋweari sŋni agwí ŋweari ná rŋwŋyo aninj ŋweari emfáonirini. Wa nioni tŋni xixeni mimónf ení sixí eánŋjáonirini.” rarini.

Jono Kiraisomi orinǎ tewŋniŋf nánirini.

⁹ Jononi —Nioni segí séríxímeá wonirini. Jisaso tŋni nawini níkarinirŋfŋpimi dání rŋniŋf seaímeaarŋfpa nioni eni nímeari oyá xwioxŋyo ŋweaarigfápa nioni eni ŋweari xeaninj xwámámí wiarigfápa nioni eni axípi e wiri yarŋjáonirini. Nioni Gorixoyá xwŋyá wáŋ uriri Jisaso Gorixo nání neaiwapŋyŋfŋf áwanf uriri yarŋagí nání pŋriŋwí Patimosiyí rarigfápimi dání gwí niyíáná niŋweañisáná

¹⁰ sŋá Ámináo nání kikiŋá ŋweaarŋwá wiyimi Gorixoyá kwíyŋfŋf níxixéronáná rŋaiwá bi rŋwŋmi dání pékákí nŋrinirŋniŋf ení tŋni rŋnŋagi arŋá re wiŋanigini,

¹¹ “Orinǎ joxi tewŋniŋfŋf bŋkwí winami rŋwamŋfŋf neari áamá siyikí Jisasoyá imónigfá wé wŋúmi dání waú imónigfáyí nání —Wigí anŋyíŋf xegí yoŋ tŋyŋrini. Epesasi tŋni Simena tŋni

Pegamami tñni Taiataira tñni Sadisi tñni Piradepia tñni Reodisia tñni ayírini. Anj ayí ayí tñj e nání wiowárírixini.” rínfagi arfá e niwiri

12 manj e nírariñpámi sñwí owinimiri nikiimóniri wenij éáyí wininjanigini. Sñjá gorí tñni ikwianwí imixiniñj wé wíúmí dánj waú uyfíwí ñwiráripírfá nání midimidáni éf nuráráriniga punijagi niwiniri

13 ikwianwí éf nuráráriniga punijfyo áwinimí amánij ímónij wo roñagi wininjanigini. O rapirapí sepiá síkwí ayo tñni rití inij wú yiniri iríkwíniñj sñjá gorí tñni imixiniñpí xegí úpikwíyo xwinamiyaiwí iróniri nemána roñagi wininjanigini.

14 Xegí mñj tñni dfa tñni apfa niwerfna sipisipí fanij apfa xaiwí weáiri xegí sñwí eni rfa ápiáwíniñj weri

15 xegí síkwí kapá awiaxí rfa xaiwí ninirfna sñj inijf yí xixf eá inarñjpa axípi e imóniri manj oyáyo dani nírifna inigí iyakwí nidirofná ruríwí rarñjpa axípi riri yarñjagi wininjanigini.

16 O sñj wé wíúmí dánj waú wé náú tñni árfwí xiriri kirá mixí nání midimidáni ñwá yinij bá xegí manjyo dani peyeari xegí símimanj sogwí xaiwí nanirfna anarñjpa axípi e aniri yarñjagi eni wininjanigini.

17 Nioni omi sñwí e niwinirfna xegí síkwí tñj e niपरिनिñj wéagi aiwí o wé náú seáyí e niniwíariri re niriñigini, “Joxi wáyí misingan. Nioni pirí tñjweañoni

18 anij sñj ñweañonirini. Nioni rixa penjoni aí siní piyí mimóní rixa anij íniná

ηweámfa nání sɪŋf imónɪŋɪnɪ. Nionɪ kí áamá anínipírfa nánipɪ xírɪrɪ pɪyɪŋf siwí aŋɪyo ηweagfáyo úkwiowárɪmáfapɪ nání xírɪrɪ enɪnɪ.

¹⁹ Ayínání joxɪ sɪŋwɪ nanífpɪ nání rfwamɪŋf earɪ amípɪ agwɪ ríná imónɪŋfɪpɪ nání rfwamɪŋf earɪ amípɪ agwɪ ríná imónɪŋfɪpimɪ rfwíyo imónɪnáfapɪ nánɪ rfwamɪŋf earɪ eɪ.

²⁰ Sɪŋf wé wáfúmɪ dánf wáu wé náú tɪnɪ xírɪŋagɪ nanɪrɪ uyfwɪ ikwiárɪpírfa nání ikwianɪwɪ sɪŋá gorɪ tɪnɪ imixínɪŋf wé wáfúmɪ dánf wáu wenɪagɪ wɪnɪrɪ éfpɪ, ínɪmɪ simónífpɪ mfkɪpɪ rɪpɪrɪnɪ. Sɪŋf wé wáfúmɪ dánf wáu ayɪ Jisasoyá sɪyɪkɪ wé wáfúmɪ dánf wáu imónɪgáfáyáyá aŋɪnajowa nánɪrɪnɪ. Uyfwɪ nání ikwianɪwɪ imixínɪŋf wé wáfúmɪ dánf wáu ayɪ Jisasoyá sɪyɪkɪ wé wáfúmɪ dánf wáu imónɪgáfáyáf apɪ nánɪrɪnɪ.

2

Aŋf Epesasɪyo sɪyɪkɪ xfoyáyo nání xwɪyáfá urɪŋf nánɪrɪnɪ.

¹ “Sɪyɪkɪ nionɪyá Epesasɪyo ηweagfáyáyá aŋɪnajomɪ rfwamɪŋf rɪpɪ nearɪ mɪnɪ wírɪxɪnɪ, ‘Sɪŋf wé wáfúmɪ dánf wáu wé náú tɪnɪ árɪwɪ xírɪrɪ ikwianɪwɪ uyfwɪ ikwiárɪpírfa nání sɪŋá gorɪ tɪnɪ imixínɪŋf wé wáfúmɪ dánf wáu éf nurárarɪnɪga puŋɪyo áwɪnɪ e aŋf emerɪ yarɪŋo re rɪŋoɪ urfɪrɪxɪnɪ,

² “Amípɪ joxɪ éfpɪ nɪpɪnɪ nání nionɪ nɪjáfá imónɪŋɪnɪ. Anɪŋf mɪnɪ erɪ xwámámɪ wɪrɪ yarɪŋfɪpɪ nání nionɪ nɪjáfá imónɪŋɪnɪ. ‘Ámá sɪpíyo ananɪ oumímɪnɪmɪnɪ.’ yaiwipaxɪ mimónɪŋfɪpɪ nání enɪ nɪjáfá imónɪŋɪnɪ. Ámá wáf

wurimeiarigfá wa mimónipa nero aí ‘None eni wáf wurimeiarinwáonerini.’ rinarigfáwami joxi dñj adadf n#wiri iwamfó n#wíwapiyirinjípimi dáni yapf rimearigfáwa enagfa wininijípi nán eni nijfá imóninini.

³ Joxi nioni nixfdarinjagi nání áamá wí xeaninj siarfna dñj sixf níniri xwámámf n#wirfná aninj bi misinipa enjpi nán eni nioni nijfárini.

⁴ E niriiri aí ripini mixf bi oririmini. Eniná joxi iwamfó dñj ninikwírorfná dñj sixf niyagfpa agwi sini axfp dñj sixf miniyinini.

⁵ Xámi né#sáná óreámioanjpi nání dñj nisiniri sipi agwi yarinjpi rfwfmini nímamori xámi sini píraninj dñj ninikwírorfná yagfpa ámi axfp éirixini. E mepa nerfnáyf, nioni n#biri joxi n#simearfná joxiyá íkwianwf uyfwf nání éf rárarinje dáni emi m#meámf emfárinini. Joxi nikinimóniri nisaniiri mepa éánáyf, e emfárinini.

⁶ Nioni mixf e niriiri aiwi joxi yarinj rípi nanjrinini. Áamá uyfnif yarigfá Nikorasomi xfdarigfáyf yarigfápi nání joxi símf rfninj sinarinjpi nanjrinini. Nioni eni ninarinjrinini.

⁷ Arfá tñjoxi enánáyf, xwiyfá Gorixoyá kwíyfp siyikf nioniyá imónigfáyo urarinj rípi arfá ókiarf umónei. Áamá amípi sipi xfomi wímeáminiri éfyf xopírarf wiarinj go go íkfá dñj niyiminj íniná ñweapfífa nání mearigfána —Ana, ayf Gorixoyá ominjyo anjnami roni. Ana xe odaniniri sñwf winimfárinini.” rñjoi.’ niriiri rfwaminj eáirixini.

Anj Símenayo siyikf xfoyáyo nání xwiyfá urinj nánirini.

8 “Siyikí nioniyá Simena ṅweagíáyíyá aṅínajomí ríwamíṅfí re nearí wíríxìní, ‘Pírí tíṅweaṅo —O píyí enjò aí ámí sṅfí ṅweaṅoríni. O re ríṅjò urííxìní,

9 “Xeaníṅfí ríá tíṅfí joxí símeaaríṅfípí nání nioní níjǎríní. Díwí ikeamónaríṅfípí nání ení nioní níjǎríní. E nírírírí aí amíjí nanfí dṅfí níkwíroarígíáyó wíimfápi wí mírímúroṅoxíríní. Ámá wí —Ayí ‘Judayeneríní.’ níríníro aiwí nepa xíxeni Judayí imónígíáyímaní. ‘Goríxomí yayí umeanírane nání awí eánaríṅwíní.’ níríro aí surí má nero obomí xídaráígíáyíríní. Ayí ikayíwí seameararígíápi nání ení nioní níjǎ imóníṅfíní.

10 Xeaníṅfí ní símeárí ná ríníṅfí síníṅpí nání wáyí mepa éríxìní. Aríá ní. Seteno ‘Jíasomí xídaráígíáyí enfí neáníro xídípíríréoi? Iwamíó owíwapíyímíní.’ yaiwíaríṅagí nání xegí ámá imónígíáyí xíoyá dṅfí tíní segí wíyo íá níseaxero gwí aṅfíyo níseañwíríríro sfá wé wúkaú núkaúmíní xeaníṅfí níseaikára upírǎríní. Xeaníṅfí níseaikára warí ná wiyíné míṅfí winíprífa aiwí aníṅfí dṅfí ní níkwíroro níxídǎríríxìní. E nerónáyí, amínanṅwí ámá dṅfí níyímíṅfí tígíá ní móníro íníná ṅweapírífa nání dǎkíníprírápi anípá níseaiapímǎríní.

11 Ámá aríá tígíáyíné enjánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi nioniyá siyikí imónígíáyó uraríṅfí rípi aríá ókiarí umónípoiyí. Ámá nioní níxídaráíṅagífa nání xeaníṅfí wímeáyí, ayí nioní píni mìníwíarí síni ní níxídíríṅfípímí dání xeaníṅfí wíarígíáyó xopírǎríníṅfí wíáyí Goríxo ámá sípíyí ríá xwérímí ikeáaráná ayí tíni nawíní ríníṅfí Ámí bí

Pepíríápiyi rìnìṅpì wí meapíríámani.” rìṅoì.
nìrìrì ríwamìṅfì nearì wírixìnì.

*Anf Pegamamiyo siyikf xfoyáyo nání xwiyfá
urìṅf nánìrìnì.*

¹² “Joxì siyikf nioniyá Pegamamì ṅweagfáyíyá
añfnajomì ríwamìṅfì re nearì wiowárírixìnì,
‘Kirá mídìmídánì ṅwá yinìṅpá tṅo re rìṅoì
urírixìnì,

¹³ “Nionì dìxí ṅweaṅe nání nìjífá imónìṅjìnì. E
ṅweagfáyí obaxí Setenomì xídarìṅagfá nání añf
o seáyì e wimónìṅe, ayf joxì ṅweaṅerìnì. Xámì
segf wo, Adipaso —O ámáyò nionì enápì nání wáf
nurírná xixeni nuriyagorìnì. O añf Seteno seáyì
e wimónìṅfì apimì e nurírsáná mìṅf winfagi aiwì
seyíné wí dṅf ñkwíroarìgífapì emì mímó dṅf
sìxí nìniyiro xaíwí fáf ñixìrìṅoì.

¹⁴ E nìrìrìrì aí xwiyfá nionì mìxí rìrìpaxf
bì imónìnì. Segf wí mimónf wfá rókiamoagf
Beramoyì rìnìṅo —O eníná Isìrerìyo yapf
owíwapìyimìnìrì nání émáyf mìxí ináyf
Berakomì re uréwapìyayìṅorìnì, ‘Isìrerìyf fwf
nero nanwf ṅwáfapì nání rìdìyowá yarìgífapì
nìro fwf inìro éfrixìnìrì nání e wíwapìyì. E
wíwapìyì.’ uréwapìyayìṅorìnì. O enìpì agwì
segf wí fáf ñixìrìro axìpì e seaíwapìyarìṅagfá
nání mìxí searìpaxf imónìnì.

¹⁵ Eníná mimónf wfá rókiamoagf Beramo
Isìrerìyo wíwapìyíáná dṅf fáf ñixìrìro fwf
yagífapa segf wí enì Nikorasò seaíwapìyarìṅpì
dṅf fáf ñixìrìro fwf axìpì yarìṅoì.

¹⁶ Ayínánì ámá e yarìgífáyíné ríwímìnì
nìmamoro éfrixìnì. E mepa nerónáyf, nionì

sini mé seyíné tṅṅ e nánì nìbìrì áamá apimì aríki xídarìgíáyí kirá gí maṅṅyo dánì peyeaarìṅpá tṅṅ mìxí wimíárìní.

17 Arfá tígíáyíné eṅánáyí, xwíyíá Gorìxoyá kwíyíṅpì sṅyikí nioniyá imónìgíáyo urarìṅṅ rìṅpì arfá ókiarí umónìṅpoyí. Ámá nionì nìxídarìgíáyí áamá wí fwwí oéṅoyìnrì wíwapìyíagíá aiwì arfá mìwí nionì anìṅṅ nìnìxíḍìrìṅṅpimì dánì ayo xopìrárìṅṅ wífá go gomì nionì aiwá aṅṅnamì dánṅ agwì pṅṅ wēṅṅ bì mìnì wirì sṅṅ kírìnasí wo —Sṅṅ yó sṅṅ áamá meáonì nìjífá imónìṅṅpì ríwamìṅṅ ṅwirárìṅṅorìṅṅ. Sṅṅ o mìnì wirì emíárìṅṅ.” rìṅṅ.’ nìrìrì ríwamìṅṅ nearì wííxìṅṅ.

Anṅ Taiatairayo sṅyikí xíoyáyo nánì xwíyíá urìṅṅ nánìrìṅṅ.

18 “Joxì sṅyikí nioniyá imónìgíá Taiatairayo ṅweagíáyíyá aṅṅnajomì ríwamìṅṅ re nearì wíowárìrìxìṅṅ, ‘Gorìxomì xewaxo, xegí sṅṅwí ríá ápiáwìṅṅṅ werì xegí sṅkwí kapá awiaxíyí xìxíeá inarìṅṅpa imónìrì eṅṅ re rìṅṅ urìrìxìṅṅ,

19 “Nionì joxì yarìṅṅpì nánì nìjífá imónìṅṅṅ. Joxì ḍìṅṅ sṅxí nìyirì ḍìṅṅ nìkwírorì ámayo arìrá wirì xeanìṅṅ siarìgíáṅpì xwámámí wirì yarìṅṅpì nánì nìjífá imónìṅṅṅ. Sini iwamíó ḍìṅṅ nìnìkwírorìná yagíṅpimì rìxa nìmúrorì seáyí e yarìṅṅpì nánì enì nìjífá imónìṅṅṅ.

20 E nìrìrìrì aí rìṅṅ nánì mìxí rìrìpaxí imónìṅṅ. Joxì apìxí Jeseberíyì rìṅṅṅ —Í wí mimónìpa nerì aí ‘Wfá rókiamoarìṅṅáinìrìṅṅ.’ rìnarìṅṅrìṅṅ. Í áamá nionì ḍìṅṅ nìnìkwíroro nánì gí inókìṅṅṅ nìmónìro omìṅṅ nìiarìgíáyo sṅpìṅṅ nìwíwapìya

nuri xarixarí niméra warinŋagí nání ayí fwí iniro nanwí wigí ŋwáfápi nání ridiyowá ininŋpí niro yarínjoí. Ímí numímíníri xe owíwapiyiníri síŋwí wínarínŋí enŋagí nání mǎxí rírípaxí imóníní.

²¹ Í xegí fwí yarínŋpí ríwámíní nímamorí kikiá éwínigíníri xe bí tǎnǎ onŋweaníri síŋwí wíninŋá enŋagí aiwí xegí fwí ámá wí tǎnǎ inarínŋpí ‘Bí pǎnǎ owiárimíní.’ mǎwimónaríníní.

²² Aríá eí. Nioniyá dǎŋǎ tǎnǎ í símǎxí xaiwí werí ámá í tǎnǎ fwí inarígáyo xeanínŋǎ xwé wímearí enfáriní. fwí í wíwapiyarínŋpí ríwámíní nímamoro kikiá méánáyí, e wikárimfáriní.

²³ Ámá ímí nǎxídiro nání xegí niaiwíninŋǎ imónígáyo ení símiárí níwiri pí kímfáriní. Nioní e wíáná síyikí nioniyá imónígá nǎnǎyí níjǎ re imónípǎrfáriní, ‘Ámá xwioxíyo dání pí dǎŋǎ morí pí nání wimóníri yarínŋpí adadí wiarínjo, ayí orfáni?’ niaiwipǎrfáriní. Seyǎné woxíní woxíní sípí segí egfápi tǎnǎ xǎxení pírfí seamamómfáriní.

²⁴ E nísearíri aí apǎxí í wíwapiyarínŋpímí mǎxídarígá Taiataira ŋweagá wiyǎné bí osearímíní. Seyǎné xwiyá ámá wí ‘Seteno nearéwapiyarínŋǎ ná ínǎmí imónínŋpíríní.’ rarígápímí arfá mǎwigfáyǎneríní. Seyǎné sekaxí xámí searínŋápímí ámí bí nísearíri íkwíkwarímǎ seaimíméiní.

²⁵ Sekaxí ámí bí íkwíkwarímǎ mǎseaipe emí enŋagí aiwí nioní nǎnǎxídiróná fǎ xǎrarígápiní ananí nioní weapímǎé nání anínŋǎ míní nǎxíra úfírǎxíní.

²⁶ Ámá apǎxí í wíwapiyimíníri yarínŋpímí mǎxídiŋpa nero nioniyá urínŋápímíní yoparfí

imóníe nání nixída nurínípmí dání ímí xopírárínínpí wíá gíyí gíyo seáyí e wímíximfáriní. Émáyo —Ayí ‘Goríxomí símanwíyónínpí ínímí wurínaníméwíní.’ rarígáýíriní. Ayo seáyí e níwimóníro umenweapírífa nání seáyí e wímíximfáriní.

²⁷ Gí ápo nioní seáyí e nimónírí ámáyo umenweámífa nání nimíxínínpa nioní ámá xopírárí wíáyo ení axípi seáyí e wímíxáná émáyo numenwearóná xwáríá síxí xwíá tñí imíxínínpí ainíxí tñí pírí uyíkíeááná yuní ikíxenarínínpa ainíxí tñí níxírímáná umenweanáná maníyo wí pírí wiaíkípaaxí imónípíríámani.

²⁸ Xopírárínínpí wíá gíyí gíyo sínpí ímíáo ení míní wímíáriní.

²⁹ Aríá tígáýíné enánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi síyíkí nioníyá imónígíáyo uraríní rípi aríá ókiarí umónípoýí.” rínoí.’ nírirí ríwamínípi nearí wiowárrírixíní.

3

Aní Sadisiyo síyíkí xíoyáyo nání xwíyíá uríní náníríní.

¹ “Joxí síyíkí nioníyá Sadisiyo nweagíáýíyá anínajomí ríwamínípi re nearí wiowárrírixíní, ‘Kwíyí Goríxoyá wé wíúmí dání wáu tñí sínpí wé wíúmí dání wáu tñí apiaú tño re rínoí urírixíní, “Nioní joxí yarínípi nání níjía imóníní. Seyíné nání wa re rarígáriní, ‘Jisasoyá síyíkí imónígíá ayí síní díní níwíkwíroro nání sínpínínpí imónínínoí.’”

rariṅagá aí seyíné ríxa peá nínimoro nánì dīṅfì níkwíroarígíápi ríxa íkwíkwí yini.

² Nionì nínìxídiro neróná gí ápo Goríxo ‘Apì neróná wé róniṅfì yarìṅoi.’ wimónariṅfìpì t́nì xixeni mepa nero nánì sánìṅfì wegíáyíné, seyíné ríxa níwiápfínimearo segí xámì píranìṅfì yagíá samìṅfì níwerì anípá imónìmínìrì yarìṅfìpì ámì dīṅfì aumaúmì ninìro eṅfì síxí eámìxìnípoyì.

³ Xámì nionì nánì aríá níwiríná dīṅfì níkwírogíápi ámì dīṅfì oseainìni. Apimì níxídiroóná segí íwí yarígíápi ríwíminìni mamófrìxìni. Sánìṅfì wegíe dánì m̀wiápfínimeapa éánáyí, nionì áamá íwí meámìnìrì barígíáyí yapi níbirì maiwí ṅweagíámì seaimeámìnìrì yaríná níj́fá wí re imónìpírfámanì, ‘O íná binìr̀fenìṅoi?’ yaiwípírfámanì.

⁴ E nísearìrì aí Sadisìyo ṅweagíá wiyíné nionì píranìṅfì nínìxídiro nánì íwí mé neróná segí rapìrapí kíyíniṅfì mórìmìxarígíáyínerìni. Seyíné áríní wí síni ṅweaṅoi. Seyíné rapìrapí apíá wení níyínìmáná nionì t́nì nawínì aṅfì yaníwárìni. Seyíné nionì píranìṅfì nínìxídiṅfìyo dánì e epaxí imónìpírfá eṅagì nánì rariṅfìni.

⁵ Áamá nionì nínìxídiroóná peá m̀nimó xopìr̀arínìṅfì wífá gíyí gíyo nionì rapìrapí apíá wení rúnìṅfì imónìṅfìyí uyírìrì wigí yoí íkwí áamá dīṅfì níyìmìṅfì imónìṅfì íníná ṅweapírfá nánì yoí ṅwir̀arínìṅfìnamì ṅwir̀arínìṅfìpì m̀kwírfìpa erì gí ápo t́nì xegí aṅfìnajowa t́nì síṅwí anígíe dánì ‘Ayí gí ámarìni.’ urìrì emfárìni.

⁶ Aríá tígíáyíné eṅánáyí, xwíyífá Gorìxoyá

kwíyípi siyikí nioniyá imónigfáyo urariñí rípi arfá ókiarí umónipoyí.” ríñoí.’ níriri ríwamiñí eáirixini.

Aní Piradepiayo siyikí xfoyáyo nání xwiyfá uríñí nánirini.

⁷ “Joxi siyikí nioniyá Piradepiayo ηweagfáyíyá aníñajomi ríwamiñí re neari wiowárírixini, ‘Xewini aga xegí bi imóniri nepaxíñí imóniri eno —O kí m+xí ináyí Depito enína fá xiríñípa aní síñíyo ηweapírfá nání fá xiríñorini. O fkwíáná ámá wo ówaní yáripaxí menini. O ówaní yáraná ámá wo fkwipaxí menini. O re ríñoí urírixini,

⁸ “Amipí seyíné yarigfápi nání nioni nijfáriní. Ení xwapí meánigfáyíné nimóniro aí xwiyfá nioniyápi xaiwí fá nixiriro xeaníñí seaikáraná ‘Jisasomi xídarigfáyí wienemani.’ murípa egfá enagí nání segí símímaní ríwáminí nioni aní ówaní ámá wo miyáripaxí imóníñina seaikwiáririni.

⁹ Ámá ‘Gorixomi yayí oumeanirane nání awí eánariñwini.’ níriniro aí surímá nero Setenomi xídarigfáyí —Ayí nepa Judayí mimónípa nero aiwi yapí níriri ‘Judayí wienerini.’ rarigfáyíriní. Ayí nioniyá dñíyo dání níbiro wauní níseaikáriníro segí síkwí tñí e nípfkínimearo nijfá re imónipírfáriní, ‘Ámá tíyí o dñí síxí uyiñíyíriní.’ Nijfá e imónipírfáriní.

¹⁰ Seyíné xwiyfá ‘Ámá xeaníñí seaífápipi xwámámí níwiro aníñí níxídfírixini.’ searíñápi píraníñí fá níxira waríñagfá nání nioni xeaníñí ríá tñí ámá xwíá rírí níríminí ηweagfá níyoní

iwamfó wíwapiyini nání wímeanfápimi dáni seyfné seamixeámfáriní.

11 Nioní siní mé nĩbirí seaimeámfá enagí nání wa segí amĩnanwí dñfí nĩyĩmĩñfí íníná ñweapfáfá nání dƒkĩnĩpfáfapĩ seapĩrĩpfáfaxĩnĩrĩ nionĩ nĩnĩxĩdĩróná fáfá xĩrarĩgáfapĩ anĩñfí miní pĩránĩñfí fáfá xĩrĩrĩrĩxĩnĩ.

12 Ámá nionĩ nĩnĩxĩdĩróná xopĩrárí wífá gĩyí gĩyo nionĩ nĩmearĩ gí ápo Gorĩxoyá anfí ñwfáfaiwámĩ íkfáfá xwĩyífánĩñfí oranjiáráná amĩ iwámĩ dánĩ wí peyeapfáfámanĩ. Ayo gí ápo Gorĩxoyá yofpĩ ñwĩrárĩrĩ anfí o ñweañfpiyá — Anfí apĩ Jerusaremĩ Sĩñfpiyĩ rĩnĩñfpiĩrĩnĩ. O tñfí e añfnamĩ dánĩ wepfñnĩfápirĩnĩ. Apiyá yof ñwĩrárĩrĩ emfárinĩ.

13 Arfáfá tĩgĩáyfné enánáyí, xwĩyífá Gorĩxoyá kwĩyĩpĩ sĩyikí nioniyá imónĩgĩáyó urarĩñfpi arfáfá ókĩarf umónĩpoyĩ.” rĩñoi.’ nĩrĩrĩ rfwamĩñfí nearĩ wĩowáfĩrĩxĩnĩ.

Anfí Reodisiayo sĩyikí xfoyáyó nání xwĩyífá urĩñfí nánĩrĩnĩ.

14 “Joxĩ sĩyikí nioniyá Reodisiayo ñweagfáyfíyá añfnajomĩ rfwamĩñfí re nearĩ wĩowáfĩrĩxĩnĩ, ‘Nepaxĩñfí imónĩño —O Gorĩxo ámáyo xfo imónĩñfpi nání wíwapiyĩwĩnĩgĩnĩrĩ uowáfénapĩñfpi nepánĩ wíwapiyĩrĩ xixenĩ nĩpĩnĩ yárrĩrĩ enorĩnĩ. O amĩpĩ nĩpĩnĩ Gorĩxo imĩxĩñfpi mƒkí ikĩñorĩnĩ. O re rĩñoi urfĩrĩxĩnĩ,

15 “Amĩpĩ seyfné yarĩgáfapĩ nání nionĩ nĩjfárinĩ. Sogwí dñfí yĩnarĩñfipánĩñfí yarĩgáfáyfné, seyfné ráfá sínĩñfí nimónĩro nionĩ aga pĩránĩñfí mĩnĩxĩdĩpa yarĩgáfárinĩ. E nĩsearĩrĩ aí imĩñfí

rár̄inj̄n̄inj̄ nimón̄iro an̄inj̄n̄i d̄inj̄ peá n̄in̄imoro eni miyar̄iḡfár̄in̄i. Sa sogw̄f̄ d̄inj̄ yinar̄inj̄p̄án̄inj̄ yar̄iḡfár̄in̄i. Seȳfné r̄fá nisín̄r̄i s̄inj̄wir̄iȳf̄, im̄inj̄ n̄irár̄r̄i s̄inj̄wir̄iȳf̄, ‘Aȳf̄ anan̄r̄in̄i.’ nimón̄im̄n̄r̄i é̄f̄r̄in̄i.

16 Seȳfné r̄fá misín̄ipa ero im̄inj̄f̄ mirár̄ipa ero nero sa sogw̄f̄ d̄inj̄f̄ yinar̄inj̄p̄án̄inj̄f̄ yar̄inj̄aḡfa nán̄i seȳfné ḡf̄ mañ̄f̄yo dán̄i em̄f̄ seaúr̄imóm̄fár̄in̄i.

17 Sewan̄inj̄f̄ȳfné ‘Am̄ip̄i b̄i m̄ineamúr̄oñener̄in̄i. Am̄ip̄i xwé ayá t̄f̄j̄waéner̄in̄i. Am̄ip̄i aí b̄i nán̄f̄ mikeamón̄inj̄w̄in̄i.’ n̄ir̄in̄iro aiw̄f̄ ḡf̄ s̄inj̄w̄f̄yo dán̄i seȳfné imón̄iḡfá r̄ip̄i nán̄i aga maj̄fá imón̄inj̄oi. Sip̄i imón̄iro áamá d̄inj̄f̄ sip̄i seaipax̄f̄ imón̄iro uyípeaȳf̄ imón̄iro s̄inj̄w̄f̄ supár̄inj̄f̄ imón̄iro íkwauȳix̄f̄ imón̄iro eḡf̄ap̄i nán̄i sewan̄inj̄f̄ȳfné maj̄fá imón̄inj̄aḡfa nán̄i

18 nion̄i seȳfné ámi píran̄inj̄f̄ n̄ix̄f̄d̄ip̄r̄f̄a nán̄i ewaȳf̄ xwiȳfá r̄ip̄i b̄i osear̄im̄n̄i, ‘Seȳfné am̄ip̄i wí m̄imúr̄on̄iḡf̄áȳfné imón̄ip̄r̄i nán̄i s̄inj̄á gor̄f̄ r̄fá yeááná sik̄f̄ n̄ir̄ixanowimáná awiax̄f̄ imón̄inj̄p̄i b̄i nion̄i b̄f̄ niro áamá s̄inj̄w̄f̄ seanar̄fná íkwauȳix̄f̄ en̄aḡf̄ n̄isean̄róná ayá seain̄in̄iḡin̄r̄i rap̄irap̄f̄ ap̄fá wen̄f̄ yín̄ip̄r̄i nán̄i b̄i b̄f̄ niro p̄iḡf̄i s̄inj̄w̄f̄yo ḡf̄n̄if̄ nin̄iro s̄inj̄w̄f̄ an̄ip̄r̄i nán̄i b̄i b̄f̄ niro é̄f̄r̄ix̄in̄i.’ osear̄im̄n̄i.

19 Áamá nion̄i d̄inj̄f̄ s̄ix̄f̄ uyinj̄áȳf̄ píran̄inj̄f̄ on̄ix̄f̄d̄ip̄oȳin̄r̄i m̄ix̄f̄ nur̄r̄i s̄iyik̄f̄ weaíwapiyar̄inj̄á en̄aḡf̄ nán̄i s̄m̄f̄ n̄ixead̄f̄p̄en̄iro seḡf̄ íw̄f̄ yar̄iḡf̄ap̄i r̄f̄w̄f̄m̄in̄i n̄imamoro é̄f̄r̄ix̄in̄i.

20 Ar̄fá époȳf̄. Nion̄i seḡf̄ xwiox̄f̄yo íw̄f̄ é̄n̄inj̄f̄ b̄f̄ar̄iwám̄in̄i n̄irómáná ówan̄f̄ iwan̄f̄ eaar̄inj̄in̄i. Áamá go go mañ̄f̄pá ar̄fá n̄inir̄i ówan̄f̄

níníkwíirínáyí, o tńń e nání nípáwiri o tńń yawawi aiwá nawíni nanfírini.

²¹ Ámá nioní níníxídíróná xopíráríníńí wíá gíyí gíyí nioní xopírárí níwíárími gí ápoyá siá íkwianwínamí xío tńń ńweanńapa ayí ení nioní tńń gí siá íkwianwínamí xe nńńwearo ámáyo umeńweápoyíniri sńńwí wínímfárini.

²² Arfá tígáyíne enánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi sýikí nioníyá imónígíyáo uraríní rípi arfá ókiarí umónípoyí.” rńńoí. níriri rfwamíní nearí wiowárírxini.” níríninigini.

4

Orńńá nńwínirńńá anńnamí Goríxo tńń e imónínpí wíníń nánirini.

¹ Xwíyíá api ríxa nńńrárímáná enáná Jononí weníń yánfáyí wínńjanigini. Anńnamí anń ówanń wína íkwíárínńagí nńwíniri manń xámí pékákńńń rarńńagí arfá wíá axípa “Amípi apimí dání rfwíyo nimónńńápi síwá simí nání re nání yapei.” nńrenapńagí arfá nńwirńńá

² axíná re enńinigini. Goríxoyá kwíyípi nńxíxéronńinigini. Nńxíxéroáná weníń éáyí wínńjanigini. Míxí ináyíyá siá íkwianwí wína anńnamí ńwírárínńagí wíniri anamí wo éf ńweanńagí wíniri enjanigini.

³ Anamí éf ńweanńo xegí imónínpí, ayí sńńá awíaxí jasípá rínńńpi yaí kíkírorí xwínfá earí yarńńpa erí sńńá koniríanfýí rínńńpi ayfá ríri xwínfá earí yarńńpa erí eno e éf ńweanńagí nńwíniri opínagwíá sńńá emerái rínńńpńńń

sowiníjǫ ímóníjǫpǫ siá íkwianǫwǫ anamǫ xapǫxapǫ eadǫronǫǫǫ níwǫnǫrǫ

⁴ íkwianǫwǫ anamǫ dánǫ ámǫ obaxǫ bǫ 24 ímóníjǫpǫ mǫdǫmǫdánǫ níjǫwirárǫnǫga punǫǫǫ níwǫnǫrǫ ámǫ ámǫnǫ 24 awa rapǫrapǫ apǫfǫ wǫjǫ níyǫnǫrǫ amǫnanǫwǫ sǫjǫ gorrǫ tǫnǫ ímǫxǫnǫjǫ nǫdǫfǫkǫnǫmánǫ íkwianǫwǫ mǫdǫmǫdánǫ níjǫwirárǫnǫga punǫpǫmǫ níjǫweaxa punǫǫfǫ níwǫnǫrǫ

⁵ íkwianǫwǫ áwǫnǫmǫ enǫnamǫ dánǫ ápǫianǫwǫ néra urǫ íkaxǫ níra urǫ akǫrǫwǫ níra urǫ yarǫjǫǫǫ níwǫnǫrǫ uyǫwǫ wé wǫúmǫ dánǫ wau —Ayǫ Gorǫxoyǫ kwǫyǫ wé wǫúmǫ dánǫ wau apǫ nánǫrǫnǫ. Ayǫ siá íkwianǫwǫ anamǫ sǫmǫmanǫjǫmǫnǫ ápǫiáwǫ wearǫjǫǫǫ níwǫnǫrǫ

⁶ íkwianǫwǫ anamǫ sǫmǫmanǫjǫmǫnǫ bǫ rawǫrawánǫjǫ ímóníjǫ bǫ rǫrǫmǫ sǫjǫwǫ wǫnǫpaxǫ ímóníjǫpǫ wǫjǫǫ níwǫnǫrǫ dǫjǫ tǫjǫ ímóníjǫ wau wau awa agwǫ rǫwámǫnǫ sǫjǫwǫnǫ nírómǫxa urǫ rǫwǫ rǫwámǫnǫ nírómǫxa urǫ egǫfǫawa áwǫnǫ e jǫwearo íkwianǫwǫnamǫ mǫdǫmǫdánǫ jǫwearo enǫǫfǫ wǫnǫjanǫǫǫ.

⁷ Dǫjǫ tǫjǫ ímóníjǫ wǫnǫjǫawa wo raionǫnǫjǫ ímóníjǫpǫ —Apǫ pusǫ sayǫ xwérǫxa mǫxǫ yarǫjǫpǫrǫnǫ. Apǫnǫjǫ ímóníjǫorrǫnǫ. Ámǫ wo burǫmǫkáúnǫjǫ ímóníjǫorrǫnǫ. Ámǫ wo ámǫ sǫmǫmanǫjǫnǫjǫ ínǫorrǫnǫ. Ámǫ wo apurǫ nípǫpǫka warǫjǫpǫnǫjǫ ímóníjǫorrǫnǫ.

⁸ Awau awau awa wonǫ wonǫ iwǫ wé wǫúmǫ dánǫ wo ero warǫ nípǫnǫ sǫjǫwǫnǫ nírómǫxa ugǫfǫawarǫnǫ. Ikwáwǫyǫiranǫ, árǫwǫyǫiranǫ, bǫ pǫnǫ mǫwiárǫ anǫjǫ minǫ re níra warǫǫfǫrǫnǫ, “Ámǫnǫ

Gorixo, o enj éáníjé áamá woyápi tñni xixeni mimóníjoríni. Enjíná dání njeari ríná siní njeari ríwéná aníjé njeari eníoríni. Xewíni xegí bí imóníjoríni. Aga xegí bí imóníjoríni. Oyi, aga xegí bí imóníjoríni.”

⁹ Íníná e nira nuro íkwianjwí anamí njeanomí, aníjé imóníjomí seáyí e umero wé íkwianjwíyo unjwiráritro yayí wiro éaná

¹⁰ áamá ámíná 24 imónígíá midimidáni éf njewagíáwa íkwianjwí anamí njeanomí nupíkinímearo wigí amínanjwí sñjá gorí tñni imíxíníjípí nípiríro xfo tñjé e nímoauróná re urarígáríni,

¹¹ “Negí Ámínáoxí imónírí Njwíáoxí imónírí enoxíni, amípí nñni enjípí imíxíjoxí, ayí joxíríni. Nípíni pípimí dání maríáí, joxí simóníjépimí dáníni imónírí apimí dání ení siní imónírí enjé enjagí nání áamá nñni joxí seáyí e rímero wé íkwianjwíyo ríjwiráritro ‘Enjé wiárf ní múrorí éáníjoxí, ayí joxíríni.’ ríritro sipaxoxíríni.” rarígáríni.

5

Jono bíkwí wína ní tamínimáná wenjagí wíníjé náníríni.

¹ Íkwianjwínamí éf njewano wé náú tñni bíkwí xopemíxíníjé wína —Anamí xegí ríwamíjé neáníríná íniríwamíni éánírí seáyí ríwamíni éánírí enjnaríni. Míxí nírinimáná tamíxaríjé wé wíúmí dánjé biaú tñni ikíyíníjé yáriníjé naríni. Ana íkwianjwínamí éf njewano íá xíríjagí síjwí níwínírí

² ámì síṣwá wínfáyí wínìṣanìṣínì. Anṣnájí wo rṣáiwá eṣí tṣnì re rarìṣagí wínìṣanìṣínì, “Wé rónìṣí imónìṣí go ananì bṣkwá ana tamìxìníṣípì ararṣkímí nerì parìṣaxí imónìṣí?” rarìṣagí wínìṣanìṣínì.

³ O rṣáiwá e rarìṣagí aí anṣnamì ṣweagṣáyíranì, xwṣárímì ṣweagṣáyíranì, xwṣárímì ínìṣì ṣweagṣáyíranì, wo bṣkwá xopemìxìníṣí ana parìṣaxíranì, ínìṣì síṣwá wínìṣaxíranì, wo mimónìṣí.

⁴ Nionì ámá wé rónìṣí imónìṣí wo bṣkwá ana nìṣarìrì ínìṣì síṣwá wínìṣaxí imónìṣí wo nánì pṣá megìnáṣagṣa síṣwá nìwínìrì nánì nionì ṣwá pìyí wṣrìnarṣná

⁵ ámìná e ṣweagṣáyí wo re nìṣìṣnìṣínì, “Joxì ṣwá meapanì. Arṣá eì. Raionṣínìṣí imónìṣò —O xiáwo íṣṣò Judaoyá gwá axṣrímì dánì eweanṣorìṣì. Mìxí ináyí Depitoyá xwṣá piaxíyo dánì iwiaronṣorìṣì. O Gorìxo tṣnì xepìxepá nìrónìro mìxí inìṣṣáyó rìxa xopìrárí wìṣo eṣagí nánì bṣkwá anamì tamìxìníṣípì ananì ararṣkímí nerì parìṣaxíṣínì.” nìṣìṣnìṣínì.

Jono sipṣsipṣ miá womì wínìṣí nánìṣínì.

⁶ Nionì wenìṣí éáyí wínìṣanìṣínì. Sipṣsipṣ miá wo —O ámá pìkìṣṣónìṣí imónìṣorìṣínì. Síwanṣí wé wṣúmì dánṣí waú erì síṣwá wé wṣúmì dánṣí waú — Síṣwá apì Gorìxoyá kwíyí wé wṣúmì dánṣí waú xṣo xwṣá nìrímìṣì wáṣìṣípì nánìṣínì. Síṣwá apì anìṣrì eṣorìṣì. O ámìnáyí ákìṣá pánaunáná dṣṣí tṣṣí imónìṣṣá waú waú íkwianṣwṣna tṣṣí e mṣdṣmṣdánì ṣweanáná xewanìṣo íkwianṣwṣna tṣṣí e éṣ ronṣagí wínìṣanìṣínì.

7 O nuri bikwí ikwianwfnami ηweañoyá wé náúmini xiriñfna urápána re enñinigini.

8 Diñf tñf imónigfá waú waú awa tñi áminá 24 e niñweaxa pugfáwa —Awa woni woni kitá fá xiriro ikfá dfá rfá yeáána diñf nanf eaariñf bi pñerixí sfñá gorf tñi imixiñfyo magwí xeárinñfpi —Apí ámá Gorixoyá imónigfáyf xwífá xfomi rñrmf wiarigfápñini. Apí fá xiriro yarigfáwa tñi sipisipí miaó tñf e nupkñimearo

9 soñf sfñf bi nñróná re urigfawixini, “Joxi rñpñkíána dxí nupeirñfñpimi dání ámá fwf nani gwñññf ηweagfáyf Gorixoyá imónipñfña nani roayíroññini. E nerfña ámá gwf wñf wñf niyoní dání wíyo roayírori pñé mñkí xixegñi rarigfá niyoní dánfñf wíyo roayírori wará xixegñi írigfá niyoní dání wíyo roayírori wí e wí e gwf mónigfá niyoní dání wíyo roayírori enñ enagí nani bikwí mñxí rñññfna anani nurápñi tamixiniñpí ararñkímí epaxoxñini.

10 Ámá joxi roayíroñfñf negí Nwáfáoyá xwioxfyo ηweapñfña nani wimixiri xfóyá apaxípanñf imónigfáyf o tñf e anani páwiarigfápa ayf ení páwipaxí imónipñfña nani wimixiri éf enagí nani ayf seáyí e nimóniro xwífá tfyo umenñweapñfñfñi.” Soñf sfñf nñrñfña e rigfawixini.

Sipisipí miáomi seáyí e umegfá nñññni.

11 Nioni ámi wenñf éáyf wñññññni. Íkwianwfná tñi diñf tñf imónigfá awaú awaú tñi áminá 24 e niñweaxa pugfáwa tñi áwññ e ηweañána aññññf diñf nñmori fá ropaxí

marfáí, aga ayá wí dñj mímopaxfýf midimídáni xapixapí nímudfóro aga mironárñagfa nñwñrñ wígf manj tññi sonj rarñagfa arfá wiñanigññi.

¹² Sonj nñrñóná enj tññi re rarñagfa arfá wiñanigññi, “Sipisipí miá píkigfo, ámá nññi ‘Seáyí e nímónrñ neamenweapaxoxi, ayf joxirññi.’ urñro ‘Amípí wí mímúropaxoxi, ayf joxirññi.’ urñro ‘Pí pí nñjáf enjñpí nánñi dñj aumaúmí inñpaxoxi, ayf joxirññi.’ urñro ‘Enj wiárñ nímúrorñ eánñjoxi, ayf joxirññi.’ urñro wé íkwianwñyo ñwñrñrñro seáyí émi umero yayf umero epaxorññi.” E rarñagfa arfá nñwirñ

¹³ ámi amípí dñj tññj xfo imñxññj, aññnamñ ñweagfáyññi, xwñárñmi ñweagfáyññi, xwñárñmi inñmi ñweagfáyññi, rawñrawáyo ñweañfññi, pí pí ayo enjññi, nññi sonj nñrñóná re rarñagfa arfá wiñanigññi, “Íkwianwñnamñ éf ñweañño tññi sipisipí miá tññi seáyí émi umepaxf imónñri wé íkwianwñyo ñwñrñrñpaxf imónñri seáyí e umfeyoapaxf imónñri seáyí e nñneaimónñri neamenweapaxf imónñri egñíwaú enjagñ nánñi añññj minf e e néra úwanigññi.” rarñagfa arfá nñwirñ

¹⁴ dñj tññj imónñgñfá awaú awaú “Nepa e imónñwññññi.” rayarñagfa arfá nñwirñ áminá 24 imónñgñfáyf awaúmi nupñkññmearo seáyí e umearñagfa wñññanigññi.

6

Sipisipí miá bñkwñnamñ tamñxñññpí ararñkñññ enj nánñrññi.

1 Nionì sipìsipì miáo bìkwínamì tamìxìníṅpì wé wífúmi dánṅ wáú eṅpì bì aríkiáḡì nìwìníríná dīṅpì tīṅpì imónìḡfá wáú wáú awa wo akìrìwíṅpì nìrìríná “Eìní.” rarìṅḡḡì aríá nìwìrì

2 wenìṅpì éáyí wìníṅḡḡì. Osí apíá wenṅ wo wìníṅḡḡì. Osomì seáyì e xēṅweaṅo éwaikí bá fá nìxìrìrì ṅweaṅḡḡì wìníṅḡḡì. Amìṅḡwí ámá mìxí nìníríná xopìrárí wíomì wiarìḡfáyí wìna omì mìnì wíáná o xopìrárí wíno yapì nìmónìrì ámáyo xopìrárí wíamìḡḡìrì úḡḡì wìníṅḡḡì.

3 Bìkwínamì tamìxìníṅpì ámì bì sipìsipì miáo aríkiáná dīṅpì tīṅpì imónìḡfá wáú wáú awa ámì wo “Eìní.” rarìṅḡḡì aríá nìwìríná wìníṅḡḡì.

4 Osí ámì wo, ayíá rìṅo úḡḡì nìwìnírì Gorìxo xe osomì xēṅweaṅo ámá xwíárìmì nìwayìrónìro awayìní ṅweaḡfáyí mìxí níkwínaroro wìwìní pìpìkímí iníírixìnírì owíwapìyìnírì síṅwí wìnarìṅḡḡì nìwìnírì e emìnírì waríná kirá mìxí nánì sepiá bá mìnì wíowáríḡḡì wìníṅḡḡì.

5 Bìkwínamì tamìxìníṅpì ámì bì aríkiáná dīṅpì tīṅpì imónìḡfá wáú wáú awa ámì wo “Eìní.” rarìṅḡḡì aríá nìwìríná wenìṅpì éáyí wìníṅḡḡì. Osí úrapì pìpìtó oṅpì wo wìníṅḡḡì. Osomì seáyì e xēṅweaṅo ámáyo aiwá onìmiápiá nìwíayìrì aí nìḡwí xwé urìrápìmí wíṅfá nánì síkerfá bì fá nìxìrìmáná xēṅweaṅḡḡì wìníṅḡḡì.

6 Maṅpìpìníṅpì imónìṅpì bì dīṅpì tīṅpì imónìḡfá wáú wáú awamì áwìnímì dánì re rarìṅḡḡì aríá wìṅḡḡì, “Wítí aiwá síxí aga onìmiáwá nánì xegí nìḡwí rìpì roṅwárìní. Ámá síá wíyìmì omìṅpì ríá tīṅpì neríná nìḡwí meaarìḡfápi tīní

x̄ixen̄i imón̄iŋf̄wár̄in̄i. Barí aiwá s̄ix̄í aga on̄im̄iá w̄fx̄aú wá nán̄i xeḡf̄ n̄igw̄f̄ ax̄ípi wen̄i. Jox̄i wit̄f̄ aiwá t̄ín̄i barí aiwá t̄ín̄i xw̄ir̄f̄á ik̄ixéáná xeḡf̄ n̄igw̄f̄p̄i seáȳi e imón̄in̄f̄a en̄aḡi aiw̄i wain̄f̄ urax̄f̄ t̄ín̄i ik̄f̄á sogw̄f̄ ḡiris̄f̄ im̄ixar̄iḡf̄ápi t̄ín̄i nán̄i n̄igw̄f̄ seáȳi e ron̄iḡin̄r̄i xw̄ir̄f̄á mik̄ixepan̄i.” rar̄iŋaḡi ar̄f̄á wiŋan̄iḡin̄i.

⁷ B̄ikw̄in̄am̄i tam̄ix̄in̄iŋf̄ ámi bi ar̄fk̄iáná diŋf̄ t̄iŋf̄ imón̄iḡf̄á yoparo “Ēin̄i.” rar̄iŋaḡi ar̄f̄á n̄iwir̄f̄ná

⁸ wen̄iŋf̄ éáȳf̄ wiŋan̄iḡin̄i. Os̄f̄ siyó riŋf̄ wo wiŋan̄iḡin̄i. Osom̄i xen̄weaŋo —O xeḡf̄ yōf̄ P̄iyoȳi w̄ir̄in̄iŋor̄in̄i. O xen̄weaŋaḡi wiŋan̄iḡin̄i. P̄iyiŋf̄ Siwí An̄f̄yo Wárar̄iŋoȳi r̄in̄iŋo nawín̄i r̄f̄w̄f̄m̄in̄i n̄ixen̄weámáná war̄iŋaḡf̄i wiŋan̄iḡin̄i. Gor̄ixo awaú amá xw̄f̄á r̄ir̄i n̄ir̄im̄in̄i biaú biaú imón̄iḡf̄á bimi n̄ip̄ik̄ir̄iná xe m̄ix̄f̄ nán̄i n̄iw̄iwap̄iyiri p̄ip̄ik̄im̄f̄ eri aiwá nán̄i d̄f̄w̄f̄ n̄iwim̄ix̄iri p̄ip̄ik̄im̄f̄ eri s̄imiár̄f̄ n̄iwiri p̄ip̄ik̄im̄f̄ eri s̄f̄w̄i saȳf̄ oroan̄f̄poȳin̄r̄i n̄iwim̄ix̄iri p̄ip̄ik̄im̄f̄ eri éisix̄in̄r̄i siŋw̄f̄ wiŋowár̄f̄aḡi wiŋan̄iḡin̄i.

⁹ B̄ikw̄in̄am̄i tam̄ix̄in̄iŋf̄ ámi bi ar̄fk̄iáná nion̄i wen̄iŋf̄ éáȳf̄ wiŋan̄iḡin̄i. R̄id̄iyowá nán̄i ír̄áf̄ noa peyin̄iŋf̄yo ín̄im̄i amá xw̄iȳf̄á Gor̄ixoyá wáf̄ ur̄imero Jisaso uréwap̄iyiŋf̄p̄i an̄iŋf̄ min̄f̄ x̄f̄d̄iro yar̄iŋaḡf̄a nán̄i p̄ik̄iḡf̄áȳf̄yá diŋf̄ȳf̄ ín̄im̄i e yar̄iŋaḡf̄a wiŋan̄iḡin̄i.

¹⁰ Aȳf̄ en̄f̄ t̄ín̄i re urar̄iŋaḡf̄a ar̄f̄á wiŋan̄iḡin̄i, “Ám̄in̄áox̄in̄i, aga xeḡf̄ bi imón̄ir̄i nepax̄iŋf̄ imón̄ir̄i en̄ox̄in̄i, s̄f̄á arar̄íná s̄ip̄i neaik̄ár̄f̄á xw̄f̄áyo ŋweaḡf̄áyo p̄ir̄f̄ mumamó ner̄i nene

neapìkigíá nánì eṅf mìmeá nerì kikiíá erfárìní?”
urariṅagíá arfá níwiri

11 níyonì womìní womìní rapìrapí apfá
wenf sepiá wú yínìpírì nánì mìnì níwiri re
urariṅagí arfá wiṅanigìní, “Seyíné bi onìmiápi
sìnì wenìṅf nero kikiíá ṅweáfrixìní. Seyíné
seapìkíápa áamá ápo Gorìxoyá xínáiwánìṅf
imónìro segí sérìxímeá imónìro egíá wíniyo enì
xe pikífxìnírì yaiwiṅpì tñní xìxeni pikípírfè
nánì wenìṅf nerì ṅweáfrixìní.” urariṅagí arfá
wiṅanigìní.

12 Bìkwínamì tamìxìníṅf ámì bi arfíkiáná
wenìṅf éáyf wíniṅanigìní. Pobonf ayìkwí mé erì
sogwí manf pípíó wárìrì emá xfá ayfá nírìríná
ragí pwarìṅfpanìṅf rìrì

13 sinjì aṅf pírìyo dánì níriwómioaríná íkíá pikí
sogwí sìnì yóf menáná ríwípí kikìdìmí éáná
piéoroarìṅpa axípi e piérorì

14 aṅf pírì íkwí wínánìṅf áwìní e
naxìnowárìnimáná mìdìmìdánì níxopéga urì
dífwí nñní tñní pírìṅwí nñní tñní xámì imónìṅe
dánì níxoyípíga nurì ámì wí e imónìrì yarìṅagí
níwíwìrì

15 xwíáyo dánjì mìxí ináyf tñní áamá wíyo seáyì
e wimónìgíáyf tñní porisíyo seáyì e wimónìgíáyf
tñní áamá amípí wí mímúrónìgíáyf tñní áamá
xwérìxa imónìgíáyf tñní áamá kodìreakf nero
xínáiwánìṅf nimónìrì omìṅf wiìarìgíá nñniyí tñní
ámá wigí omìṅfñní yarìgíáyf tñní wiwanìṅfýf sñjá
ófyo pñní ṅwearo dífwí sñjá tñní eṅe yimáronfmi
pñní ṅwearo yarìṅagíá wíniṅanigìní.

16 E nero dífwíyo tñní sñjáyo tñní re urariṅagíá

wíniniganigini, “Síná tiyíné, dífwé tiyíné, anani seáyí e neaíkwari mói. Íkwianwínami éf nweanjo síjwé neaniri sipisipi miáo wiké neaóninípi piré neamamori eniginiri rité neatei.

¹⁷ Sfá sipíyí, sfá awaú wiké neaónigí enagi nání piré neamamopisíyí ríxa nimónini enagi nání rarinjwini. Apimi gone múropaxé imóninjwini? Oweoi.” rarinjagá arfá winiganigini.

7

Isireriyé 144,000 egfáyo ipirfá eagfá nánirini.

¹ Api e niwínárimáná anínajé waú waú xwéfá sírfwé biaú biaú imoné mídímídáni e éf níroro iminé xwéfayorani, rawírawáyorani, íkfá wíyorani, mepa oeniri iminé apiaú apiaú imone barinípi nípiroro ronjagá niwiniiri

² anínajé ámi wo ipirfá Njwé aniné siné imóninoyá nání íkwíroarigfápi nímaxiriimi sogwé weapariními dání nípeyiri anínajé Gorixoxe xwéfári tñi rawírawá tñi xwírfá ikixérixiniri síjwé wininé waú waú awami ené tñi ráiwá nuriríná

³ áxémá níwiri re uriniginini, “None negé Gorixoyá ámá xegé xewaxomé díné níwíkwíroro nání xináiwániné nímoniro ominé wíiarigfáyo siné ipirfá mimáyo míweapa enáná xámi xwéfá tñi rawírawá tñi íkfá tñi xwírfá mikixepa époyi.” urarinjagi arfá níwiri

⁴ ayé rípi eni rinarinjagá arfá winiganigini, “Ámá Gorixoyá ipirfá weáfá nñi, 144,000 egfáyé, ayé Isireriyé gwé ríré rírí imónigfá níyoné dánjyírinini.

⁵ Xiáwo íriṅo Judaoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo xiáwo íriṅo Gatoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Rubenoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo

⁶ Asaoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Napítaraioyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Manasaoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo

⁷ Simionoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Ripaioyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Isakaoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo

⁸ Seburanoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Josepoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo Bejimanoyárimì dánf 12,000 ipíríá earo egfáyf ayf apírìni.” rinarìṅagfá arfá wìṅanigìni.

Ámá fà mìropaxf wí Gorìxomì yayf wigfá nánìrìni.

⁹ Arfá e nìwiárimáná wenìṅf éáyf wìṅanigìni. Ámá ayá wí mìrónarìṅagf wìṅanigìni. Dìṅf nìmorì fà ropaxf mìmónìṅfìrìni. Ayf ámá gwí xìxegfìni imónìgfá nìyonì dánfìrìni. Gwí wírí wírí xìxegfìni imónìgfáyorani, wará xìxegfìni írìṅfìyorani, píné xìxegfìni rarìgfáyorani, ayo nìyonì dánfìyf wí axf e nìmìrónarìro rapìrapf apfá wenf nìyìnìmáná ìkwianwfna tñni sipìsipf miáo tñni agwírwámìni tñṅf e yayf nìwinìro nánì soná iwí fà nìxìrìro

¹⁰ meanf nìrìroná eṅf tñni re rarìṅagfá wìṅanigìni, “Gorìxo, ìkwianwfnamì éf ṅweanf ro tñni sipìsipf miá ro tñni yeáyf neayimìxemeáfíwaúrìni.” ráná

¹¹ ìkwianwfná tñni áminá 24 e nìṅweaxa pugfáwa tñni dṅf tñṅf imónìgfá awaú awaú tñni áwìni e eṅáná aṅfñajf mìdìmìdání

xapìxapí nìmudf̄moro rogíáyí íkwianṅwínami s̄mìmanṅf̄rìwámìni nìp̄f̄kìnìmearo Gorìxomì yayí numeróná

¹² re rarìṅagf̄a aríá wìṅanìṅf̄ni, “Rìpì aga nepa imónìṅf̄ni. Negí Gorìxo yayí umepaxo imónìṅf̄ni seáyì émì umepaxo imónìṅf̄ni n̄f̄ni nánì d̄ìṅf̄ aumaúm̄f̄ in̄paxo imónìṅf̄ni yayí wìpaxo imónìṅf̄ni weyí umearìpaxo imónìṅf̄ni seáyì e n̄neaimónìṅf̄ni neamenṅweapaxo imónìṅf̄ni eṅf̄ s̄ìx̄f̄ eánìpaxo imónìṅf̄ni enṅo enṅagf̄i nánì anìṅf̄ miní íníná e e néra úwanìṅf̄ni. Nepa xixenì e imónìṅf̄wìṅanìṅf̄ni.” rarìṅagf̄a wìṅanìṅf̄ni.

Rapìrapf̄ ragf̄ sipìsipf̄ miáoyáyo igf̄á eáf̄áyf̄ nánìṅf̄ni.

¹³ Sìṅwí e wìnaríṅf̄ná ámìṅf̄ná e n̄ṅweaxa pugf̄áwa wo re n̄rìṅf̄niṅf̄ni, “Ámá rapìrapf̄ apf̄á weṅf̄ n̄yínìmáná re rogíá t̄iyf̄ ḡiyf̄r̄ni? Ḡmì d̄áni b̄f̄áyf̄r̄ni? Joxì n̄j̄f̄árani?” n̄r̄f̄agf̄i

¹⁴ nionì re urìṅanìṅf̄ni, “Oweoì, ápoxìṅf̄ n̄j̄f̄árni.” ur̄f̄agf̄i o re n̄rìṅf̄niṅf̄ni, “Ámá t̄iyf̄ xeanìṅf̄ xwíárìmì b̄i t̄f̄ni xixenì mimónì seáyì e imónìṅf̄ wímeanṅf̄pimì d̄áni b̄f̄áyf̄r̄ni. Wigf̄ rapìrapf̄ ragf̄ sipìsipf̄ miáoyáyo igf̄á eááná apf̄á weṅf̄ imónìṅf̄r̄ni.

¹⁵ Ayínánì Gorìxoyá íkwianṅwínami s̄mìmanṅf̄mì d̄áni éf̄ n̄r̄oro xegf̄ anṅf̄ ṅwíá riwámì d̄áni ikwáw̄yiranì, ár̄f̄w̄yiranì, Gorìxoyá apaxf̄pánìṅf̄ imónìṅf̄áyf̄ wìiarìṅf̄ápa axf̄p̄i wìiarìṅf̄árni. Íkwianṅwínami éf̄ ṅweanṅo anìṅf̄ s̄ìmanṅwìṅf̄ni yeáyf̄ wìmìxìnìf̄árni.

16 Ámá tiyí ámi bi agwí nání mepa ero iniigí nání miwinípa ero sogwí xaiwí miwanípa eri amipí wí wigí waráyo rími+mení+hwíniní m+weánípa eri enfárini.

17 Ayí rípi nánirini. Sipisipí miáo, íkwianhwínami áwini e éf roño sipisipíyo xiáwo píraniní mearinípa ámá tíyo axípi nimeríná iniigí siminí ayí niniríná diní niyimíní imónipírí nání tíní e nipemeámi unfárini. Xeaniní wímeaaríná hwí eaarígápi ení Gorixo sinwirixí níní kwíkwírímí winfárini.” nírini+nigini.

8

Sipisipí miáo bikwíyo tamixíniní yoparípi arfkiní nánirini.

1 Bikwínami tamixíniní yoparípi arfkiáná re imóníagi wininjanigini. Anínami niníá nimónáriri bi onimíapi e nemáná enáná

2 anínají Gorixoyá agwír+wáminí rogíá wé wíúmi dání waú imónígíawami pékákí wé wíúmi dání waú wíagi wininjanigini.

3 Anínají ámi wo pírerixí síná gorí tñni imixíniní wina fá nixirimi nibiri íráf síná gorí tñni imixíninípi tñni e —Apí íkwianhwínami agwír+wáminí oninípirini. Apí tñni e éf róaná xwíyá ámá Gorixoyá imónígíá níníyí xómi rírímí wiarígápi —Apí íráfyo nanwí ridiyowá yarígápininí wenípirini. Apí tñni nawini ríá oikeaáriniri íkíá díá ríá yeáaná diní naní eaariní xwé bi mñni wíagi

4 aṅfajọ e ríá ikeáráná xegf wéyo dánì íkíá dáfíyá sinadiṅf t́nì áamá Gorìxoyá imónìṅfá xfómì yariṅf wíḡfápi t́nì nawínì xfo sṅwf anṅe peyíagì nionì sṅwf nìwìnrì

5 aṅfajọ pìrerìxì sṅá gorf t́nì imìxìnìṅfna ámì nìmearì ríkwamìṅf íráyọ wenṅpì nìxerì pìrerìxìnamì magwí nìyárimáná xwíáyo mamówárìṅnìḡnì. Mamówáráná akìrìwí rìrì ikaxì rìrì ápiaṅwí ókìrì pobonf erì éagì wìnrìṅnìḡnì.

Aṅfajf waú waú pékákf rìḡfá nánìrìnrì.

6 Aṅfajf wé wíúmì dánf waú, pékákf wa t́nì xìxenì xìrìḡfáwa pékákf ranìro nánì nìmìxárìnrìmáná

7 wo iwamfó pékákf ráná re eṅnìḡnì. Aṅfajf t́nì ríá t́nì ragf t́nì nawínì xwíáyo píeróáná xwíá nrìnrì biaú bì eṅpì b́bìmì eṅyí amìpì ríá nìnowárìnrì ná ará ńnì nìnrì aí íkíá orìwámì dánìnrì nepearfagì wìnrìṅnìḡnì.

8 Aṅfajf ámì wo pékákf ráná re éagì wìnrìṅnìḡnì. Bì d́wí mìṅf xwé ápiáwí wearìṅpìnrìṅf imónìṅpì rawìrawáyo mamówárìnrì ná rawìrawá ńnì biaú bì imónìṅpì b́bì apì nìpìnrì ragf imónìrì

9 naṅwí amìpì rawìrawáyo yariṅyí ńnì biaú bì eṅpì b́bì pìyí erì ewé amìpì rawìrawáyo warìṅyí ńnì biaú bì eṅpì b́bì xwìrífá ikìxénìnrì éagì wìnrìṅnìḡnì.

10-11 Aṅfajf ámì wo pékákf ráná re éagì wìnrìṅnìḡnì. Sṅf xwé wo —O xegf yoí Yíkí Yarìṅoyì rìnrìḡnì. O uyíwí wìrì ápiáwí nìwerìnrìṅf aṅfajf dánì nìpíerorífá inìḡf

wearíjǫyǫ tǫnǫ sǫmíjǫ meaaríjǫyǫ tǫnǫ nǫnǫ biaú bǫ imóníjǫyǫ bǫbimǫ piéróáná apǫ nǫpǫnǫ yǫkǫ imóníjǫnigǫnǫ. Ámá iniigǫ apimǫ nǫnǫróná yǫkǫ imóníjǫagǫ nánǫ obaxǫ péagǫfa wǫnǫjǫanigǫnǫ.

¹² Anǫfnajǫ ámǫ wo pékákǫ ráná re éagǫ wǫnǫjǫanigǫnǫ. Sogwǫ pǫrǫ rakínǫrǫ emá pǫrǫ rakínǫrǫ sinǫ pǫrǫ rakínǫrǫ éagǫ nánǫ ikwáwǫyǫnǫ biaú bǫ imóníjǫpǫ bǫbimǫ dánǫ sǫfá nǫyínǫrǫrǫ sogwǫ manǫpa erǫ árǫwǫyǫnǫ biaú bǫ imóníjǫpǫ bǫbimǫ dánǫ enǫ sǫfá nǫyínǫrǫrǫ emá tǫnǫ sinǫ tǫnǫ wfá mókǫpa erǫ éagǫ wǫnǫjǫanigǫnǫ.

¹³ Nionǫ ámǫ weníjǫ éáyǫ apurǫ wo anǫ pǫrǫfnamǫ ayá áwǫnǫyo nǫpurǫfná enǫ tǫnǫ re raríjǫagǫ arǫfá wǫjǫanigǫnǫ, “Ine, anǫfnajǫ awa wau wo yoparowa, rǫxa pékákǫ nǫrǫpǫrǫ nánǫ imóníjǫoǫ. Awa ráná ámá xwǫfáyo jǫweagǫfáyo wǫmearǫpǫ nánǫ ine! Ine!” raríjǫagǫ arǫfá wǫjǫanigǫnǫ.

9

Anǫfnajǫ awau awau pékákǫ nǫrǫmáná enáná ámǫ wo rǫjǫ nánǫrǫnǫ.

¹ Anǫfnajǫ pékákǫ xǫrǫgǫfáyo yoparǫ wau wo awayá wo pékákǫ ráná nionǫ sinǫ anǫfnamǫ dánǫ piérónǫ wo xwǫámǫ wenǫagǫ nǫwǫnǫrǫ sinǫmǫ sirǫrǫkǫ yoparǫ bǫ mimóníjǫyǫ nánǫ kǫpǫ wǫagǫ

² o nurǫ sirǫrǫkǫ yoparǫ bǫ mimóníjǫyǫ fkwǫáná re éagǫ wǫnǫjǫanigǫnǫ. Sǫjǫwirǫfá rǫfá xwé bimǫ ronǫpimǫ dánǫ awímíjǫnǫnǫ nǫtǫrǫfná sirǫrǫkǫ ayimǫ dánǫ peyǫagǫ wǫnǫjǫanigǫnǫ. Peyǫáná sogwǫ íkwapíjǫ mearǫ agwǫnǫnǫ tǫrǫjǫagǫ nánǫ anǫ pǫrǫ sǫjǫánǫ mepa erǫ yarǫfná wǫnǫjǫanigǫnǫ.

3 Áxwaxí sɨwíríá apimí dání peyeamiarɨŋagí wɨnɨjanigíní. Wáré xwíáyo eníjípí sidɨnjí warɨnjípa áxwaxí apí ení xe wáreníjɨ sidɨnjí opaxí imóníwɨnɨgínírí Gorɨxo sɨwí nɨwɨnírí

4 áxwaxí apimí ŋwí ikaxí re urɨnɨfagí wɨnɨjanigíní, “Ará tɨnɨ íkíá tɨnɨ amípí sowinɨnjí imónɨjípí tɨnɨ nɨnírí kirɨnjí mɨpímixɨpaní. E nerí aí ámá Gorɨxoyá mimónípa nero nání xegí ipíríá meánígíáyo ananí xwíríá ikɨxéírɨxíní.” urɨnɨfagí nɨwɨnírí

5 ámá ayo xwíríá níkɨxeríná xe píkírɨxínírí sɨwí mɨwɨnɨ nerí rɨnɨnjí bí —Rɨnɨnjí áxwaxí ayí wiarɨnjípí wáré ámáyo sidɨnjí óáná rɨnɨnjí winarɨnjípí, ayí axɨpɨnɨnjí imónɨjípíríní. Rɨnɨnjí apíní nɨwia waríná xe emá wé wú núní pwéwɨnɨgínírí sɨwí wɨnɨfagí wɨnɨjanigíní.

6 Áxwaxí apí ámá rɨnɨnjí ayíkwí mɨwinípa yaríná rɨxa “Opémíní.” nɨwimóníro íkɨnɨnjí sɨpí nɨwiníro “Arige neríná péminíréní?” nɨyaiwíro aiwí íná wí nɨpéaxí imónípíríámaní.

7 Áxwaxí ayí osí ámá mɨxí nání nɨmeámí nuríná níkɨnɨnjínɨnjí yimároarígíápa imónɨŋagíá nɨwɨnírí wigí mɨnjíyo amɨnaŋwí sɨnjá gorí tɨnɨ imɨxínɨnjínánɨnjí dɨkíníro sɨmɨmanɨjí ámá sɨmɨmanɨjínɨnjí íníro

8 wigí dɨá sepiá apíxí wíwayánɨnjí wero wigí sɨwanɨjí pusí sayí raioníyí rɨnɨnjífyíyá sɨwanɨjínɨnjí wero

9 agwíríwámíní níkɨnɨnjí kapá tɨnɨ imɨxínɨnjínánɨnjí ŋwíráríníro enagíá wɨnɨjanigíní. Íwí wigí nɨpípíka nuróná rarɨnjípí, ayí osí obaxí mɨxí nání nɨmeámí nuríná rarɨnjípa

riri osí karí obaxí mixí nání níropémi nuríiná rariniñpa riri yariniñagi wininiñanigini.

10 Wigí ikwémiñfyi wáre sidiniñ wariniñyiniñi imóniniñagi wininiñanigini. Ámáyo emá wé wúmi riniñiñ wípaxí imónipirífyi ayí wigí ikwémiñfyi dání sidiniñ warigíayirini.

11 Mixí ináyí áxwaxí ayo seáyí e niwimóniri umeñweaño, ayí aníñají siririkí yoparí bi mimóniniñyimí meñweañorini. O xegí yoí Xibiruyí píné tñi niriñiná Abadonoyi rarigíorini. Girikiyí píné tñi niriñiná Aporiyonoyi rarigíorini. Yoí nipiáuní míkí ayí o irikiariño eñagi naniñini.

12 Ríwíyo wímeanipi nání “Ine” biaú bi ríípi bi ríxa api wímeanoi. Biaú apimí ríwíyo imóninípiáú siniriñini.

Aníñají awa yoparo tñjo pékákí riniñ naniñini.

13 Aníñají pékákí xirigíá awa yoparo tñjo pékákí rání íráí sñjá gorí tñi imixiniñiñ Gorixoyá símimaniñimíni oniniñpiyá siwaní biaú biaú tñi e dání maní bi niriñiniñiná

14 aníñají pékákí íá xirigíá yoparo tñjomí re urariniñagi aríá wiñanigini, “Aníñají waú waú iniñgí Yupiretisí rapáú tñi e gwí ñweagíáwami wíkwewárei.” urariniñagi aríá niwiri

15 aníñají awaú awaú —Awa ríxa xwiogwí o imóniri emá o imóniri sía ayi imóniri éaná e ériñiniñiñ wimixariñowarini. Awa nuro amá xwíá niriñimíni ñweagíáyí biaú bi imónigíá bimí pipikímí epirífa nání wíkwewaríñagi niwiniriñi

16 “Ámá m̄ix̄f̄ nán̄i os̄tyo x̄eñweaḡf̄áwa d̄in̄f̄ n̄imori f̄á m̄iropax̄f̄ imón̄ñjōi. N̄fn̄i 200,000,000 imón̄ḡf̄áwar̄in̄i.” rar̄ñaḡf̄a ar̄f̄á win̄ñaniḡññi.

17 Os̄f̄ t̄ññi seáȳi e x̄eñweaḡf̄áȳf̄ t̄ññi nion̄i or̄ñá n̄iw̄in̄r̄fn̄á r̄ip̄ñññf̄ imón̄ñaḡf̄a w̄in̄ñaniḡññi. Seáȳi e x̄eñweaḡf̄áȳf̄ nik̄f̄ñññf̄ r̄f̄án̄ññf̄ aȳf̄á r̄r̄r̄ onagwá wer̄i siyó r̄r̄r̄ eñf̄ȳf̄ iman̄iro os̄f̄ m̄ñf̄ pus̄f̄ saȳf̄ raion̄f̄ȳf̄ r̄ññññf̄ȳȳá m̄ñññññf̄ imón̄r̄r̄ os̄f̄ man̄f̄yo dán̄i r̄f̄á ápiáw̄f̄ t̄ññi s̄ñw̄ir̄f̄á t̄ññi s̄ñá xeḡf̄ yōf̄ sar̄ip̄ái r̄ññññf̄ r̄f̄á s̄ñf̄ in̄ññp̄i t̄ññi kw̄íȳf̄ or̄i yar̄ñaḡf̄ s̄ñw̄f̄ w̄in̄ñaniḡññi.

18 R̄f̄á ápiáw̄f̄ t̄ññi s̄ñw̄ir̄f̄á t̄ññi s̄ñá r̄f̄á s̄ñf̄ in̄ññp̄i t̄ññi os̄f̄ȳȳá man̄f̄yo dán̄i kw̄íȳf̄ omom̄f̄ ner̄fn̄á x̄ean̄ñf̄ apiaú ap̄i imón̄ññp̄im̄i dán̄i ámá n̄fn̄i biaú b̄i imón̄ḡf̄á bim̄i p̄kiár̄f̄aḡf̄a w̄in̄ñaniḡññi.

19 Os̄f̄ȳȳá sow̄f̄ sid̄r̄ñññf̄ n̄imón̄m̄áná s̄r̄f̄w̄f̄ sid̄r̄f̄ m̄ñf̄f̄ imón̄ñaḡf̄ nán̄i ap̄im̄i dán̄i ámayo p̄kiar̄f̄ḡf̄a eñaḡf̄ nán̄i aȳf̄ wiḡf̄ eñf̄ eán̄ñf̄ ámá p̄kipax̄f̄ imón̄ññp̄i man̄f̄yo dán̄i imón̄r̄r̄i sow̄f̄yo dán̄i imón̄r̄r̄i eñaḡf̄ w̄in̄ñaniḡññi.

20 Ámá n̄fn̄i biaú b̄i imón̄ḡf̄áyo x̄ean̄ñf̄ apiaú ap̄i n̄iw̄ikár̄r̄fn̄á b̄fb̄iaú m̄ip̄kííf̄apiaú re eḡf̄awix̄ññi. Wiḡf̄ ñw̄f̄á wé t̄ññi im̄ix̄iḡf̄ap̄i peá m̄imopa nero im̄ó d̄in̄f̄ w̄ikw̄f̄roar̄iḡf̄ap̄i p̄ññi m̄wiár̄ipa ero wiḡf̄ ñw̄f̄á s̄ñá gor̄f̄ t̄ññi im̄ix̄iro sir̄ip̄á t̄ññi im̄ix̄iro kapá t̄ññi im̄ix̄iro aga s̄ñá t̄ññi im̄ix̄iro ík̄f̄á t̄ññi im̄ix̄iro yar̄iḡf̄ap̄i —Ap̄i w̄i s̄ñw̄f̄ an̄r̄i ar̄f̄á wir̄i an̄f̄ eri m̄iyar̄ññp̄ir̄ññi. Ap̄i an̄ññf̄ min̄f̄ f̄á n̄ix̄r̄iro s̄m̄f̄ s̄m̄f̄ e mear̄iḡf̄ap̄i p̄ññi m̄wiár̄ipa eḡf̄awix̄ññi.

21 Wiḡf̄ p̄kíx̄w̄ir̄f̄ó n̄era war̄iḡf̄ap̄i t̄ññi aȳáf̄

néra warìḡfáṗì t́nì f́wí nìgá warìḡfáṗì t́nì f́wí meamearìḡfáṗì t́nì apì nìṗìnì enì ŕf́wíṗmìnì m̀m̀m̀mogf́awìxìnì.

10

Jono b̀kwí onìmiá b̀kwí nuráṗìrì nìṅf́ nánìrìnì.

¹ Nionì wenìṅf́ éáyí wìnìṅanìḡìnì. Aǹṅnájṅf́ s̀xí eánìṅf́ ámì wo —O agwí xopìxopí rónìrì xegí m̀ṅf́yo opínagwíá d̀kìnìrì nerì xegí s̀m̀m̀manṅf́ sogwínìṅf́ wíá ókìrì xegí s̀kwíyo dánì ŕá áṗíáwínìṅf́ werì nemáná aǹṅnamì dánì wep̀narìṅagì wìnìṅanìḡìnì.

² O b̀kwí onìmiá parìnìṅf́ b̀kwí f́á nìxìrìrì sisìxìrì ǹroríṅá s̀kwí náú rawìrawáyo osaxìrì onamìṅf́ xwíáyo osaxìrì nerì ǹrómáná

³ pusí sayí xwérìxa raionf́yì rìnìṅf́ awí ǹrìrìṅá ayá wí yaiwiámí márarìṅf́pa enṅf́ t́nì ǹrìmáná eǹáná akìrìwí wé ẃúmì dánṅf́ waú rayìḡf́awìxìnì.

⁴ Akìrìwí wé ẃúmì dánṅf́ waú apì ǹrayimáná eǹáná nionì r̀xa ŕwamìṅf́ eámìnìrì yaríṅá xwíyíá aǹṅnamì dánì re r̀nénapf́agì aríá wìṅanìḡìnì, “Xwíyíá akìrìwí wé ẃúmì dánṅf́ waú apì ǹrìrìṅá ŕáṗì ŕwamìṅf́ meapa nerì ínìmì áyá eaáreì.” r̀nénapf́agì aríá ǹwirì

⁵ aǹṅnájṅf́ s̀kwí sisìxìrì ǹroríṅá rawìrawáyo osaxìrì xwíáyo osaxìrì enṅagì wìníáo wé náú ǹm̀f́eyoarì aǹṅnamì ǹm̀xìrì

⁶ s̀ṅá womì dánìṅf́ ǹrìrìṅá anìṅf́ íníná ṅweaṅo t́ṅf́ e dánì —O aǹṅna im̀xìrì am̀pí ńnì e enṅf́yí im̀xìrì erì xwíárí im̀xìrì am̀pí ńnì e enṅf́yí im̀xìrì erì rawìrawá im̀xìrì am̀pí ńnì

e enɨyɨ imixiri eri enorini. O tɨɨ e dáninɨɨ anɨnajo re rarɨɨagi wɨnɨɨanigini, “Gorixó ‘E éimigini. E éimigini.’ yaiwiárɨɨpɨ sini yóminɨ wí nenimenɨɨoɨ.

7 Anɨnajtɨ pékákɨ íá xirigíáyɨ yoparo pékákɨ rinɨápɨ tɨɨiná Gorixó enina dánɨ dɨɨɨ nenwiperɨ yumí dɨɨɨ ‘E éimigini. E éimigini.’ yaiwiárɨɨɨ xegɨ wfá rókiamoagíáwami —Awa xegɨ xináíwánɨɨ nimónɨro omɨɨ wiiagíáwarini. Awami áwanɨ urɨɨpɨ tɨni xixeni axɨpɨ nenfárinɨ.” Anɨnajo e rarɨɨagi nɨwiniɨ

8 maɨɨ anɨnami dánɨ rinénapɨɨagi aríá wíapɨ ámi nɨrinɨríná re rinénaparɨɨagi aríá winɨanigini, “Joxɨ nuri anɨnajtɨ sisɨxirɨ nɨroríná rawɨrawáyo osaxiri xwíáyo osaxiri nerɨ roɨomi bikwɨ parɨnɨɨɨ íá xirɨɨpɨkwɨ urápei.” rinénaparɨɨagi aríá nɨwiri

9 nioni nuri anɨnajokomi “Bikwɨ onimiápiɨkwɨ niapei.” urɨɨagi o re nɨrɨɨnigini, “Joxɨ nɨnɨrápɨri nei. Nɨnɨríná maɨɨyo awí pɨkɨ iniɨgɨnɨɨ nɨsirɨ aiwɨ agwíyo dánɨ ayɨ yíkɨ ridunɨnɨɨoɨ.” nɨrɨɨagi

10 nioni bikwɨ onimiápiɨkwɨ nurápiɨ nɨnɨríná gɨ maɨɨyo ayɨ awí pɨkɨ iniɨgɨnɨɨ níagi aiwɨ nɨnowárɨmáná enáná gɨ agwíyo dánɨ yíkɨ nidunɨɨagi

11 awa re nɨrɨgíawixini, “Amipí áma gwɨ wirɨ wirí obaxɨ imónigíáyo wímeari áma axɨ e gwɨ mónigíá obaxíyo wímeari xwiyíá mɨkɨ xegɨ bi xegɨ bi rarigíá obaxíyo wímeari mixɨ ináyɨ obaxíyo wímeari enápi nání ámi wfá rókiamoɨ.” nɨrɨgíawixini.

11

Gorixoxo imóniñfpi nání mfkf imónipisfíwaú nánirini.

¹ Iwamfó yarigfá xoyfwanñf imóniñf wá niniapiri re niriñiniginí, “Joxi niwiapfnimeari añf Gorixoní nání ridiyowá yarigfiwámí xoyfwa awá tñni iwamfó e e néra uri ridiyowá nání iráf onñfipimi iwamfó eri áamá nibiro Gorixoní yayf nimearigfáyo ía rirómí eri ei.

² Ridiyowá yarigfiwámí wáfwámí ‘Xe oeni.’ niyaiwiri iwamfó mepani. Áamá gwí xewfíf wíf diñf tñni xe érxiniri sñwíf winfá enagi nání iwamfó mepani. Wíf diñf tñni neróná emá 42 pwearfná añf ñwáfipimi xórórí nero sipí wikáripírfáriní.

³ Sipí wikárafná gí áamá nioni imóniñfpi nání mfkf imónigfiwáú xe wfá urókiamopaxí oimónfpiyiniri sñwíf wináná awaú okiyfá wí miní bekí wú níkfkiyinimáná sfá 1,260 imóniñfyí —Sfá ayf emá 42 nání xixeni imónini. Sfá ayf pwearfná áamá wíf íwíf néra warigfápi ríwfmíni omamópoyiniri wfá urókiamopisfíriní.” niriñiniginí.

⁴ Awaú íkfá oripíyi riniñf wáú tñni íkwianwíf uyfíf ikwiáripírfá nání winfxaú tñni símimanñf Gorixoyá —O xwfá niyoní nání Ámíná imóniñorini. Oyá símimanñfmíni ronñfpi yapí imónigfiwaúriní.

⁵ Áamá awaú tñni mixí inarigfáyf awaúmi sipí wikáraniri nerfnáyf, awaúyá manñyo dání ríá ápiáwíf nipeyari ayo ríá ninfáriní. “Awaúmi sipí

owikáraneyi.” yaiwífá gǵyǵ gǵyo rǵá apimiǵ dánǵ
aga nǵpǵkipǵsǵírǵnǵ.

⁶ Emá awaú wfá urókiamoarǵǵíyo iniá meapa
oenǵriǵ anǵ pǵrǵnamǵ yeáyǵ yimǵxárǵpaxǵ imónǵri
iniǵǵǵ ragǵ imónǵnǵ nánǵ imǵxǵpaxǵ imónǵri
gínǵ gíná “Xwǵáyo ŋweagǵáyo e owikáraiǵi.”
wimónǵíná ananǵ egǵ dǵŋǵ tǵnǵ xeanǵŋǵ ayǵ ayǵ
nǵnǵ wikárǵpaxǵ imónǵri neri

⁷ xwǵyǵfá Gorǵxo wfá rókiamóisixǵnǵrǵ urǵŋǵpǵ
tǵnǵ xǵxenǵ rǵxa nurárǵmáná enǵáná nanǵwǵ mǵxǵ
yarǵŋǵ sirǵrǵkǵ yoparǵ bǵ mǵmónǵŋǵyimǵ dánǵ
peyeañó awaú tǵnǵ mǵxǵ ninǵro awaúmi xopǵrǵrǵ
nǵwiriǵ pǵkinǵfárǵnǵ.

⁸ Pǵkíáná pǵyowaú anǵ xwé apimiǵ —Anǵ egǵ
Ámináomi enǵ yekwǵroárǵǵápǵ nánǵ rarǵŋǵnǵ.
Anǵ apǵ nánǵ nǵrǵrǵnǵ rasǵ nǵrǵro Sodomǵyǵ rǵro
Isipǵyǵ rǵro yarǵǵápǵrǵnǵ. Anǵ xwé apimiǵ awaú
óǵ e pǵyǵ opǵsǵírǵnǵ.

⁹⁻¹⁰ E pǵyǵ wenǵáná sǵfá wǵyaú wǵyi nórǵrǵ ámi
wǵyi órǵmǵnǵrǵ yarǵnǵ ámá wará xǵxegǵnǵ írǵro
egǵáyo dánǵ tǵnǵ gwǵ wirǵ wirǵ imónǵǵáyo dánǵ
tǵnǵ pǵné xǵxegǵnǵ rarǵǵáyo dánǵ tǵnǵ gwǵ bǵ
bǵ mónǵǵáyo dánǵ tǵnǵ nǵbǵmiro xe pǵyowaúmi
xwǵfá oweyárǵpoyǵnǵrǵ sǵŋwǵ mǵwǵnǵpa nero
sǵŋwǵ nǵwǵnayiro wfá rókiamóǵíwaú, ámá xwǵáyo
ŋweagǵáyo rǵnǵŋǵ ayǵkwǵ nǵwia múǵíwaú rǵxa
péagǵí nánǵ ayǵ yayǵ seáyǵmiǵ dánǵ néra upǵrǵfárǵnǵ.
E neróná aiwá xwé nimǵxǵro nǵga uro wigǵ ámáyǵ
yayǵ owinǵrǵ amǵpǵ nanǵyǵ anǵfá yanǵ inǵro néra
warǵnǵ

¹¹ rǵxa sǵfá wǵyaú wǵyi nórǵmáná wǵyǵjimǵ áwǵnǵ
e dánǵ re enǵnǵgǵnǵ. Gorǵxo xǵomǵ dánǵ ámi

awaúmi dǵnǵ sǵxǵ uyáráná awaú ámi sǵnǵ neri éf rogǵisixǵnǵ. Éf róáná áamá awaúmi sǵnǵwǵ wǵnayarǵǵáǵǵ dǵnǵ nǵyáǵa nuro wáǵǵ ayǵkwǵ mǵwinarǵnǵ

¹² awaú xwǵyǵá bǵ anǵnamǵ dánǵ enǵ tǵnǵ re rǵnénapǵagǵ arǵá wigǵisixǵnǵ, “Awagwǵ re nánǵ yapǵpiyǵ.” Arǵá e nǵwiri agwǵ tǵnǵ anǵnamǵ nánǵ peyarǵnǵǵǵ awaú tǵnǵ mǵxǵ inǵǵáǵǵ sǵnǵwǵ wǵnowáráná

¹³ axǵnǵ re enǵnǵǵnǵ. Pobonǵ xwǵá yaiwiámǵ enǵnǵǵnǵ. Xwǵá yaiwiámǵ éáná anǵ anǵ apimǵ mǵrǵnǵnǵ wé wúkaú imónǵnǵpǵ bǵ nǵpǵnǵ pǵnanowiri áamá e nǵweagǵá enǵ 7,000 penowiro éagǵá anǵ apimǵ nǵweagǵá mǵpéǵáǵǵ enǵ óf nǵkárǵnǵro Nǵwǵá anǵnamǵ nǵweanǵomǵ seáyǵ e numeróná “Enǵ éánǵnǵoxǵ, ayǵ joxǵrǵnǵ.” urarǵnǵǵǵá wǵnǵnǵanǵǵnǵ. Nionǵ orǵnǵá nǵwǵnǵrǵnǵá e wǵnǵnǵanǵǵnǵ.

¹⁴ Rǵwǵyo wǵmeanǵpǵ nánǵ “Ine” biaú bǵ rǵǵpǵ áwǵnǵ e enǵpǵ rǵxa apǵ imónǵǵoǵ. Apimǵ rǵwǵyo imónǵnǵpǵ anǵnǵ imónǵnǵnǵoǵ.

Anǵnǵǵǵ pékákǵ xǵrǵǵá yoparo pékákǵ rǵnǵ nánǵrǵnǵ.

¹⁵ Anǵnǵǵǵ pékákǵ xǵrǵǵá wé wǵúmǵ dánǵ waú imónǵǵǵáwa yoparo pékákǵ ráná anǵnamǵ dánǵ manǵ obaxǵ enǵ tǵnǵ re nǵrǵǵa warǵnǵǵǵ arǵá wǵnǵanǵǵnǵ, “Xwǵárǵmǵ menǵweapaxǵ nánǵ imónǵnǵpǵ sǵnǵ wǵyǵyá marǵáǵ, rǵxa negǵ Ámináo tǵnǵ xegǵ áamá nene yeáyǵ neayimǵxemeanǵá nánǵ oyá dǵnǵ tǵnǵ arǵowayá xwǵá piaxǵyo dánǵ iwiaronǵoyǵ rarǵnǵwáo tǵnǵ awaúyáǵpǵnǵrǵnǵ.

O wí anfá mimónf anínj íníná nínjwearí menjweanfáriní.” níríga warínjagí arfá níwírí

16 áamá áminá 24 Goríxo tínj e íkwianjwíyo éf nínjwearo xapíxapí nínjweaxa pugfáwa wigf símímanjfmíní nípíkinímearo Goríxomí yayf numeróná

17 re urarínjagfá arfá winjaniginí, “Áminá Goríxoxiní, enj síxí eánigfá níyoní seáyí e wimónínjoxiní, ríná njwearí enjíná dání anínj njwearí enjoxiní, joxí enjíná dání enj síxí eánínj néra bagfípí tíní ríxa xixení nerí xwáfárimí iwamfó menjweanagí nání none yayf siarínjwíní.

18 Áamá gwí bí bí mónigfá níní joxí nání wikf nírónró ‘Omí ínímí wí wurínaníméwíní.’ yaiwíagfá aiwí joxí ayo wikf wónínjípí wíwapíyiríná ríxa nimónínjnojí. Ríná áamá pegfáyo xwíríxí numerí eyeyírómí wirínáriní. Ríná wfá rókiamoarígfá, díxí rínáiwánínj nimóníro omínj siarígfáyo yayf níwimorí ‘Apí wímígíní.’ yaiwinjípí míní wirí áamá díxí imónigfá joxí nání wáyf nísiro píranínj xídarígfá, síyikwínínj imónigfáyorání, xwénínj imónigfáyorání, ayo ení yayf níwimorí ‘Apí wímígíní.’ yaiwinjípí míní wirí áamá xwáfárimí xwírí íkíxearígfáyo xwírí wikíxerí eríná, ayf ríxa rínáriní.” rarínjagfá arfá níwírí wínínjaniginí.

19 Goríxoyá anj njwáf anjnamí enjwá íkwínírí bokisf xwíyáf Goríxo enjíná réroárínjípí nání imíxínínjfwá anj iwámí dání sínjání imónírí éaná re enjiginí. Ápianjwí ókímíxayírí ikaxf rayírí akíríwí rayírí pobonf erí anjínaíkí ayá wí erí éagí

winiŋanigini.

12

Ekɣiyiŋɣi iwɣ wo inɣiŋɣi tɣni apixɣ wí inɣiŋɣi tɣni nánirɣni.

¹ Ekɣiyiŋɣi aŋɣ piɣɣyo ayá sɣwɣ ropaxɣ bi ninirɣná rɣpi imóniŋɣinigiŋni. Apixɣ wí —Í sogwo rapirapɣniŋɣi yiniɣi xegɣ sɣkwɣ emáomi ikwiáriɣi aminaŋwɣ siŋɣi wé wúkaú sɣkwɣ waú tɣŋɣi dɣkíniɣi nemána

² niaíwɣ agwɣ enjiriŋni. Í niaíwɣ xiriɣiniɣi nani siŋwɣ wanariŋagɣi rɣniŋɣi ayikwɣ miwinariŋagɣi nani “Aŋɣni oxiriɣini.” niyaiwirɣi “yeyɣi” riŋniŋigini.

³ Ekɣiyiŋɣi ámi bi aŋɣ piɣɣyo ninirɣná rɣpi imóniŋɣinigiŋni. Iwɣ ayɣá rɣŋɣi xwé wo —O miŋɣi wé wɣúmɣi dánɣi waú imorɣi siwanɣi wé wúkaú miŋɣiyo dánɣi rémówapiriɣi diriɣi miɣɣi ináyɣi dɣkíniɣiŋɣi imóniŋɣi wé wɣúmɣi dánɣi waú miŋɣiyo xixeni ni dɣkíga uri enjoriŋni. O aŋɣ piɣɣyo e siŋani nimóniriɣi re enjiniŋigini.

⁴ Siŋɣi biaú bi egɣá bimɣi xegɣi sowɣi tɣni aŋɣnamɣi dánɣi aírairómɣi énapána xwɣáyo piériŋnowiŋniŋigini. E nemána iwɣ xwé “Apixɣ niaíwɣ xiriɣiniɣi yariŋi rixa niaíwɣ xirána oroaniɣini.” niyaiwirɣi ími agwɣriwámniŋni uroŋána

⁵ Í niaíwɣ oxɣi womɣi —O ainixɣi wá ía ni xiriɣiɣi áma gwɣi bi bi móniŋɣi niyonɣi umenweanɣa nani imóniriɣi xwiɣá xɣoyápiɣi mi múropaxɣi imóniriɣi enforiŋni. Omɣi í xiriŋniŋigini. Niaíwɣ omɣi

nɨxɨrɨmána enána íwo Gorɨxoyá dɨɨ́f tɨ́nɨ xɨ́o íkwianɨwɨnamɨ ɨweaɨe nánɨ nɨpeyirɨ ɨweaɨáná

⁶ apɨxí áamá dɨɨ́f meanɨ́f e nánɨ éf ɨɨ́nɨgɨnɨ. Gorɨxo í e nánɨ éf nurɨ ɨweáwɨnɨgɨnɨrɨ anɨɨ́nɨ wimɨxɨyáriɨe nánɨ nurɨ ɨweaɨáná aiwá nɨwiro píránɨɨ́f mearɨ́ná sɨ́a 1,260 nóra ɨɨ́nɨgɨnɨ.

⁷ Aɨ́nɨnamɨ dánɨ mɨxɨ́ ninowiápɨnɨróná aɨ́nɨnajɨ Maikoroyɨ rɨnɨɨo tɨ́nɨ xegɨ́ aɨ́nɨnajowa tɨ́nɨ mɨdánɨ nɨrómáná iwɨ́ xwéo tɨ́nɨ mɨxɨ́ ninɨróná iwo enɨ́ aɨ́nɨnajɨ xɨ́omɨ xɨ́darɨgɨ́áwa tɨ́nɨ mɨdánɨ nɨrómáná mɨxɨ́ ninɨro aɨ́

⁸ iwowa enɨ́f mɨweánɨpa nero nánɨ sɨ́nɨ aɨ́nɨnamɨ ɨweapaxɨ́ mimónɨɨagɨ́a nánɨ

⁹ Maikorowa iwomɨ́ mamówárenapɨgɨ́awixɨnɨ. Sidɨro enɨ́nɨ́a dánɨ oboyɨ́ rɨro Setenoyɨ́ rɨro egɨ́o, ayɨ́ orɨnɨ́. Áamá xwɨ́áyo ɨweagɨ́a nɨ́nɨ́ fɨwɨ́ oépayɨnɨrɨ́ yapɨ́ nɨwíwapiya warɨɨo, ayɨ́ orɨnɨ́. Omɨ́ xwɨ́áyo nánɨ mamówárenapɨro aɨ́nɨnajɨ omɨ́ nɨxɨ́dɨro yarɨgɨ́áwamɨ́ mamówárenapɨro éagɨ́a

¹⁰ nionɨ́ arɨ́a wíáyɨ́ aɨ́nɨnamɨ dánɨ xwɨ́yɨ́a bɨ́ enɨ́f tɨ́nɨ re rɨnénapariɨagɨ́ arɨ́a wɨɨanɨgɨnɨ́, “Gorɨxo enɨ́f eánɨɨ́f xɨ́o imónɨɨ́pɨ́ tɨ́nɨ erɨ́ áamá xɨ́oyá imónɨɨ́yo yeáyɨ́ uyimɨxemearɨ́ mɨxɨ́ ináyɨ́ yapɨ́ nimónɨrɨ́ xwioxɨ́yo mɨmeámɨ́ nerɨ́ umenɨwearɨ́ enɨ́ rɨxa agwɨrɨnɨ́. Yeáyɨ́ uyimɨxemeanɨ́a nánɨ oyá dɨɨ́f tɨ́nɨ arɨ́owayá xwɨ́a piaxɨ́yo dánɨ iwiaroɨo, o xegɨ́f nénɨ́ tɨ́ɨo nimónɨrɨɨ́yo dánɨ áamá xwɨ́áyo ɨweagɨ́áyo wíwapiyinɨ́ rɨxa agwɨrɨnɨ́. Ayɨ́ rɨpɨ́ nánɨrɨnɨ́. Jisasomɨ́ dɨɨ́f nɨwɨkwɨ́roro nánɨ xexɨ́xexɨ́rɨ́meá imónɨgɨ́áyo xwɨ́yɨ́a uxekwɨ́moayarɨɨomɨ́ — O negɨ́ Gorɨxoyá sɨ́ɨwɨ́yo dánɨ íkwáwɨyiranɨ́,

áríwíyirani, xwíyíá uxekwímoayariṅorini. Omi ríxa xwíáyo mamówáríáriní.

11 Negí níríxímeáyí ‘Sipísipí miáo nene yeáyí neayimíxemeanfa nání neapeiṅrífaní?’ nìyaiwiro ragí oyáyo igfánìṅfí eáníro o nání xwíyíá wá uríyiro neríṅfíyo dání obomí xopírárí wíáriní. Ayí omí xopírárí nìwiríná wiwaníṅfíyí wá mumíxíní ‘Wa nene Jisasomí xfdaríṅagwí nání nìneapíkíroná ayí aníní xe oneapíkípoyí.’ nìyaiwiro xfdígíáyíriní.

12 Ayínání aṅfí rínaxí t́nì re ṅweagfáyíné t́nì dṅfí nífá oseainíní. E nerí aí xwíáríxí t́nì rawírawáwáxí t́nì ine! Obo xwíárímí seyíné t́ṅfí e nání ríxa wéf enagí nání raríṅiní. O ‘Aníṅfí xwíárímí nìṅweámáná epaxonímaní. Re ení pírí nírakipírí aṅwí ayorfaní?’ nìyaiwirí nání xegí wikí nónírí seainípi ríá ápiáwíṅfí imóníṅagí nání ine!” Xwíyíá aṅfínámí dání e rínénaparíṅagí arfá wiṅanigíní.

13 Iwí xwéó “Ríxa xwíárímí ríníamamówárénapáoí?” nìyaiwirí apíxí níaiwí oxo xíríímí míxí eaaxfdṅíṅiní.

14 Míxí eaaxfdṅagí aí apíxí ámá dṅfí meanfíyo xíí nání wímíxíyáriṅe nání nìpìpìka ounírí nabíkínáo íwí wíníxaú ímí uṅwiráraná í sídìro t́ṅfí e ṕnì nìwiárímí nìpìpìka nurí e ṅweaṅáná xwiogwí waú wo nímúrorí ámí wo áwíní e imóníe nání aiwá nìwiro píraníṅfí umegfawixíní.

15 Sídíro iniíḡfí xegí manfíyo dání peyeáú iniíḡfí waxíníṅfí nùmí nurí ímí nìxemí nìwerí opíkínírí imíxowáríagí aí

16 xwíárí apíxímí arírá nìwiríná re eníṅiní.

Iniṅḡ waxí iwí xwéo apìxímì opìkinìrì xwìrífá dowárúú xwíarí xegí maṅḡ nexoari nìṅnìṅḡnì.

17-18 Iwo sṅwí e nìwìnìrì apìxí nánì wikí rífá ápiáwíṅḡnìṅ nìwónìrì nánì niaíwí apìxí í xìrìṅḡ wíṅyò mìxí wimìnìrì uṅḡnìṅḡnì. Ayí áamá sekaxí Gorìxo urìṅḡpì xíḡḡro xwìyífá Jisaso nánì rìṅḡpì ðìṅḡ íá xìrìro yarìḡḡáyí eṅaḡ nánì ayo mìxí wimìnìrì nánì nurì rawìrawáyo imañḡ e éf roárìṅḡnìṅḡnì.

13

Nañwí mìxí yarìṅḡ rawìrawáyo dánì fwiapìṅo nánìrìṅḡnì.

¹ Nionì nañwí mìxí yarìṅḡ wo rawìrawáyo dánì fwiaparìṅaḡ nìwìnìrì o sìwanḡ wé wúkaú rémówapìrì mìṅḡ wé wíúmì dánḡ waú imorì eṅo xegí sìwanḡ wé wúkaú apimì wámìṅḡ wámìṅḡ ðìrì mìxí ináyí ðfíkinarìḡḡáḡpì nìḡḡkíga urì xegí mìṅḡ wé wíúmì dánḡ waú apimì womìṅḡ womìṅḡ yoḡ Gorìxomì ikayíwí umeararìḡḡáḡpì ríwamìṅḡ nìṅwìrárìga urì eṅaḡ wìṅḡṅanìṅḡnì.

² Nañwí mìxí yarìṅḡ nionì sṅwí wìṅfáoo pusí sayí papearìxí imónìṅḡ repatíyí rìṅḡṅyíṅḡnìṅ imónìrì xegí sìkwí ayí nañwí beyáḡ rìṅḡṅyíṅḡpìṅḡnìṅ imónìrì xegí maṅḡ ayí pusí sayí raioníyí rìṅḡṅyíṅḡnìṅ imónìrì eṅorìṅḡ. Iwí xwéo nañwí mìxí yarìṅḡ xíoo tìṅḡ xìxenì oimónìrì sṅwí nìwìnìrì nánì eṅḡ eánìṅḡ xíoo yarìṅḡpì sìxí umímorì xíoo ámáyoo seáyí e nìwimónìrì umeṅweaarìṅḡpa axíḡpì oimónìrì wimìxìrì xíoo néní tìṅḡ seáyí e imónìṅḡpì axíḡpì oimónìrì wimìxìrì eṅorìṅḡ.

3 Miñf wiyimi mñf rogfá igí ayf nĩpĩkipaxf rogfániñf imóniñagf winiñanigñi. Ámá xwíá nĩrĩminiñe wēagfáyf “Nañwo arige neriñ sñf eñfĩrñani?” nĩyaiwiro o naniñ ududf nĩwinĩroná nĩxfĩdiro

4 iwo nañwomiñ xfo nēnf tñf imóniñfpĩ axfpiñ wimĩxfif eñagf naniñ xfomiñ seáyf e numeroñ nañwomiñ eniñ axfpiñ seáyf e numeróná re nĩra ugíawixñiñ, “Nañwo tñniñ go xixeniñ imóniñniñ? O tñniñ go mixf xixe inĩpaxf imóniñniñ?” nĩra ugíawixñiñ.

5 Gorĩxo nañwo xegf dñf tñniñ xe mañf nĩyoámoriñ weyf nĩmeniñiñ ikayfwf nĩniñmeara úwinigñiñiñ sñwí winiñiñ emá 42 múroarñá apĩ eníá naniñ nēnf tññóniñf nĩmóniñiñ éwinigñiñiñ sñwí winiñiñ éagf

6 o re eñiñigñiñ. Mañf nĩyoámoriñ Gorĩxo naniñ ikayfwf nĩmeariñiñá oyá yofoyo ikayfwf meariñiñ añf ñwíá oyáiwá naniñ ikayfwf meariñiñ aññamiñ ñweagfáyf naniñ ikayfwf meariñiñ eñiñigñiñ.

7 Gorĩxo ámá xfoyá imónigfáyo nañwo xe mixf nĩwirñiñ xopĩrarñf wíwinigñiñiñiñ sñwí winiñiñ xe nēnf tññóniñf nĩmóniñiñ ámá gwí wirñf wirñiñ yoniñ tñniñ wará xixegñiñ írigfá nĩyoniñ tñniñ pñé xixegñiñ rarigfá nĩyoniñ tñniñ gwí biñ biñ mónigfá nĩyoniñ tñniñ ayo seáyf e wimónfwinigñiñiñiñ sñwí winiñiñ eñiñigñiñ.

8 Ayĩnaniñ ámá xwíáyo ñweagfáyf nĩniñ — Ámá eñíñá Gorĩxo xwíarí imixiñiñá daniñ wigf yofo íkwf dñf nĩyimiñf meapĩrñá naniñ ñwirarñiñiñamiñ —Ana sipĩsipĩ pĩkigfóyánariñiñ. Anamiñ yofo ñwirarñiñiñifñf marfáf, ámá yofo

míñwíráríniníyí nanwo nene nání yayí owinírí seáyí e umepíríríní.

9 Ámá arfá tígíáyíné enánáyí, arfá ókiarí mónípoi.

10 Ámá Goríxo “Xe gwí uyíríxíní.” wíaiwíní go go apimí wí múropaxí imónínfámaní. Ámá “Kirá tñní xe pikíríxíní.” wíaiwíní go go apimí wí múropaxí imónínfámaní. Apí imónánáyí, Goríxoyá imónígíáyíné segí díní wíkwíroarígíapí píní míwíarí aníní miní xwámámí níwia úfíríxíní.

Nañwí xwíáyo dání fwiapíño náníríní.

11 Nioní nañwí ámí wo xwíáyo dání fwiaparínagí níwínírí o sipísipí miá mñíyo dání síwaní wíyau rémoarínípa rémori xegí xwíyá níriríná iwí xwíyá rarínípa rírí yarínagí wíníniganíní.

12 O nañwí xámí fwiapínoyá néní imóníní nípimíní dání níwíiríná ámá xwíáyo ñweagíá níní nañwí xámí fwiapíño, igí nípíkípxí wenómí nupfínímearo seáyí e umépoiínírí mírákwxíkwí wíaxídírí

13 emímí ayá ríwamónípxí xixegíní bí erí neríná ámá síñwí anígíe dání oyá díní tñní rfá wearíní bí aí anínami dání xwíáyo piéronapayarínípi tñní yapí wíwapíyaríníríní.

14 E neríná emímí Goríxo nañwí wíoyá néní tñní imónínípimí dání xe wíwapíyípxí oimónírí síñwí wínífpimí dání ámá xwíáyo ñweagíáyo yapí níwíwapíyírí re uraríníríní, “Xwíáyo ñweagíáyíné xopaikígí nañwí mñí

rogfá ámi sijní imóninóniní imóniní bi nimixiro éf urárárfpoyi.” urariní enagi nání

15 ayí e éaná nañwí rfwíyo fwiapiño xopaikígf imóninípi nimeari sijní oeniri símí ófyo dáni pírámí wíaná sijní imóniníniginí. Gorixo nañwí xwáfáyo dáni fwiapiño xegí wóniní xopaikígf imóninípimi símí ófyo dáni pírámí wífpimi dáni xe sijní nimóniri xwíyíá riri ámá xébimi xómíní niyikwiro seáyi e mumearigfáyo opikípoyiniri riri epaxí imóníwíniginiri sijnwí wininí enagi nání e imóniníniginí.

16 Nañwí xwáfáyo dáni fwiapiño e nemána xfoyá mañfyo dáni ámá niyoní siyikwíniní imónigfápiamirani, mamadfirixamirani, ámá amípi wí mímúronígfáyorani, uyípeayí imónigfáyorani, ámá xináiwániní nimóniro omíní wiiarígfáyorani, wíwini meñweánígfáyorani, ayo niyoní ipirfá nearfná wíyo wé náumí earo wíyo mimáyo earo egfawixini.

17 E nerínfyo dáni ámá ipirfá nañwoyá yoí tñirani, nabá xfoyá yoþpirani, xixeni imóninípirani, meánigfáyí aiwá nþiri nání bí ero aiwá nigwí meapíri nání bí ero epaxí mimónipa egfawixini. Ipirfá eánigfáyíni anani bí epaxí imónigfawixini.

18 fá roarígfáyíné, seyíné píraniní díní neñwiperfnáyí, re éfirixini. Nabá nañwí oyá yoí tñí xixeni imóninípi, ayí ámá wo nání rininagí nání ámá díní fá xirígfá gíyí gíyíné, nabá oyá yoí nánipi píraniní fá rófirixini. Nabá oyá yoí nání rininípi, ayí 666 apirini.

14

Ámá 144,000 imónḡḡápi nán̄r̄in̄i.

¹ Nion̄i wen̄ḡḡ éáȳḡ w̄in̄ḡḡan̄iḡin̄i. Sip̄sip̄ miáo d̄f̄w̄ḡ m̄ḡḡ Saion̄iȳi r̄in̄ḡḡp̄im̄i éḡ ron̄ḡḡ s̄ḡḡw̄ḡ n̄iw̄in̄r̄i ámá 144,000 imónḡḡáȳḡ —Aȳḡ yoḡ x̄f̄oyá t̄n̄i xanoyá t̄n̄i r̄f̄wam̄ḡḡ mimáyo eánḡḡáȳḡr̄in̄i. Aȳḡ o t̄n̄i nawin̄i éḡ ron̄ḡḡá n̄iw̄in̄r̄i

² ar̄fá wíáȳḡ w̄in̄ḡḡan̄iḡin̄i. An̄ḡnam̄i dán̄i ikax̄ḡ b̄i n̄ir̄in̄r̄fná ikax̄ḡ in̄iḡḡ iyakw̄ḡ obax̄ḡ n̄id̄iror̄fná rar̄ḡḡpa r̄ir̄i ak̄ir̄iw̄ḡ en̄ḡ t̄n̄i n̄ir̄ir̄fná rar̄ḡḡpa r̄ir̄i ikax̄ḡ ámá kitá eaar̄ḡḡáȳḡ kitá eaar̄fná rar̄ḡḡpa r̄ir̄i yar̄ḡḡḡ ar̄fá w̄in̄ḡḡan̄iḡin̄i.

³ Gor̄x̄oyá ikw̄ian̄ḡw̄fná t̄n̄i d̄ḡḡ t̄ḡḡ imónḡḡá waū waū awa t̄n̄i áminá 24 e n̄ḡweaxa puḡfáwa t̄n̄i wiḡḡ s̄m̄iman̄ḡr̄iwám̄in̄i ámá 144,000 aȳḡ éḡ n̄irómáná son̄ḡ s̄ḡḡḡ b̄i rar̄ḡḡḡ ar̄fá w̄in̄ḡḡan̄iḡin̄i. Son̄ḡ rar̄ḡḡá ap̄i ámá xw̄fáyo dán̄ḡ wí n̄ij̄fá imónḡḡpax̄ḡ men̄in̄i. E dán̄ḡ 144,000 imónḡḡá x̄f̄o nupeir̄ḡḡp̄im̄i dán̄i ḡw̄n̄ḡḡ uroaȳiron̄ḡȳḡn̄i anan̄i n̄ij̄fá nimón̄r̄i r̄ipax̄ḡr̄in̄i.

⁴ Ámá ap̄ix̄ḡ t̄n̄i f̄w̄ḡ min̄ipa nero piax̄ḡ m̄iweánar̄ḡḡápa aȳḡ en̄i ḡw̄fápi s̄in̄i fá m̄ix̄irar̄ḡḡá en̄ḡḡi nán̄i Gor̄x̄oyá s̄ḡḡw̄ḡyo dán̄i piax̄ḡ m̄iweánar̄ḡḡáȳḡr̄in̄i. S̄in̄i ap̄ix̄ḡ t̄n̄i memeḡfáḡr̄in̄i. Sip̄sip̄ḡ miáo ḡm̄i ḡm̄i úf̄m̄i anan̄i núm̄i x̄f̄dar̄ḡḡáȳḡr̄in̄i. Ámá n̄iyon̄i dán̄i ḡw̄n̄ḡḡ Gor̄ix̄o roaȳiron̄ḡȳḡ x̄f̄o nán̄i t̄n̄i sip̄sip̄ḡ miáo nán̄i t̄n̄i aiwá n̄iwákwin̄ḡḡḡ imónḡḡȳḡr̄in̄i.

⁵ Yap̄ḡ n̄ir̄iro xw̄iȳfá óf̄ e rar̄ḡḡáȳḡman̄i. Ram̄in̄ḡḡáȳḡr̄in̄i. Xw̄iȳfá b̄i x̄f̄meapax̄ḡȳḡman̄i.

Anínají waú wo xwíyá rigfá náníní.

⁶ Anínají ámi wo aní píríyo ayá áwíními nípipíka warínagí wínínanigíní. O ámá xwíáyo ñweagfáyo gwí wirí wirí imónigfá níyoní tñí píné xixegíní rarigfá níyoní tñí wará xixegíní inígfá níyoní tñí ayo níyoní xwíyá arfá níwiríná yayí winípaxípi —Apí aníní rínárináfíríní. Apí wáf uríní nání tñoríní.

⁷ O ení tñí re rínínigíní, “Goríxo, anína imíxírí xwíarí imíxírí rawírawá imíxírí inígí símíníyí imíxírí eno ámá níyoní eyeyírómf eníná ríxa ríná enagí nání omí wáyí wiro seáyí e umfeyoaro o nene nání yayí owinírí seáyí e umero éfíríxíní.” Anínajo nípipíka nípuríná e rarínagí wínínanigíní.

⁸ Anínají ámi wo ríwíyo aní píríyo áwíními nípipíka nípuríná re nira puñínigíní, “Aní xwé Babironíyí rínínípi ríxa xwírfá ikíxenáríníní. Oyí, ríxa xwírfá ikíxenáríníní. Ámá wí wíyo papíkí oépoyíní inígí wainí míní níwiro wíwapíyarígfápa aní apí ení fwf xébi inarínípa gwí bí bí mónigfá níní ení fwf axípi oinípoyíní wíwapíyínípiríní.” nira pwarínagí wínínanigíní.

⁹ Anínají awaúmi ámi ríwíyo wo nípuríná ení tñí re nira puñínigíní, “Ámá nanwo tñí óníní xopaikígfí imíxínínpí tñí awaú nene nání yayí owiníní xómíní níyíkwiro seáyí e umero ipírífá oyá mimáyoraní, wéyoraní, eáníro yarígfá gíyí gíyí

¹⁰ wíkwí Goríxo aga ayíkwí mívónínípi wí múropíríámaní. Inígí wainí míxí yarínínpíní

nǵpǵrǵárǵnǵ. Wainǵ oyáǵ, ayǵ mǵxǵ bǵ onǵmiáǵ éwǵnǵgǵnǵrǵ aga inǵgǵ tǵnǵ gwǵaumǵ nerǵ yǵnǵǵpǵ marǵáǵ, wainǵ apǵ mǵxǵ ayǵkwǵ mepa éwǵnǵgǵnǵrǵ inǵgǵ tǵnǵ gwǵaumǵ mé wainǵ aǵnǵnǵ sǵxǵ oyá wikǵ ónǵǵnǵǵ imónǵǵwámǵ ínǵǵpǵrǵnǵ. Ámá ayǵ wainǵ apǵ nǵnǵrǵnǵǵ neróná re epǵrǵárǵnǵ. Anǵnájǵ Gorǵxoyáowa tǵnǵ sipǵsipǵ miáo tǵnǵ awa sǵǵwǵ wǵnǵǵáná rǵnǵǵ sǵǵá sarǵpáǵ rǵnǵǵpǵmǵ dánǵ tǵnǵ rǵá ápiáwǵ wearǵǵpǵmǵ dánǵ tǵnǵ xaǵwǵ nǵwinǵrǵ mǵmenǵǵwǵ nura unǵárǵnǵ.

¹¹ Rǵá mǵmenǵǵwǵ urarǵǵpǵmǵ dánǵ sǵǵwǵrǵá peyarǵǵpǵ aga ná rǵwǵyo dánǵ aǵ pǵnǵ bǵ mǵwiáǵ anǵǵ mǵnǵ peyarǵná ámá ayǵ ikwáwǵyiranǵ, árǵwǵyiranǵ, bǵ kǵkǵá ǵweapǵrǵá menǵnǵ. Ámá nanǵwo tǵnǵ ónǵǵ xopaikǵǵ imǵxǵnǵǵpǵ tǵnǵ awaú nene nánǵ yayǵ owinǵnǵrǵ xómǵǵ nǵyǵkwǵro seáyǵ e umero ipǵrǵá xegǵ yoǵ nánǵ eánǵro yarǵǵáǵ e epǵrǵárǵnǵ.” Anǵnajo apǵ e nǵra pwarǵǵǵ wǵnǵǵanǵǵnǵ.

¹² Ámá Gorǵxoyá imónǵǵá xwámámǵ nǵwia warǵǵáǵ re epǵrǵárǵnǵ. Sekaxǵ o rǵǵpǵ xaǵwǵ á xǵrǵro Jisasomǵ dǵǵ wǵkwǵroarǵǵáǵ xaǵwǵ á xǵrǵro epǵrǵárǵnǵ.

¹³ Nionǵ anǵnamǵ dánǵ xwǵyǵá bǵ re rǵnénaparǵǵǵ arǵá winǵanǵǵnǵ, “Joxǵ re nǵrǵrǵ rǵwamǵǵ eai, ‘Ámá Gorǵxo tǵnǵ ikárǵnǵǵá rǵná dánǵ nǵpéa upǵrǵáǵ oyáǵpǵmǵ dánǵ yayǵ winǵpaxǵrǵnǵ. Kwǵyǵpǵ enǵ re rarǵnǵ, “Oyǵ, yayǵ owinǵnǵ. Nǵperǵná Jisasomǵ nǵxǵdǵro nánǵ rǵwǵ nǵrǵkwǵnǵrǵ nerǵǵpǵmǵ dánǵ wará sanǵ wunarǵǵpǵmǵ dánǵ gwǵnǵǵ nǵkweánǵrǵ kǵkǵá epǵrǵá ǵǵǵ nánǵ yayǵ owinǵnǵ. Nǵperǵná wé

róninǵ imóninǵ wiwaninǵyǵ néra ugǵá anǵá wí mimónǵ Gorixo yayǵ wimonǵa nánǵ sǵnǵ nimóninǵa enǵagǵ nánǵ ananǵ kikiǵá epaxǵrǵnǵ.” Kwíyǵpǵ enǵ e rarǵnǵ. nǵrǵrǵ rǵwamǵinǵ eai.” rǵnénaparǵinǵagǵ arǵá winǵanigǵnǵ.

Xwǵárǵmǵ aiwáninǵǵ mipǵrǵǵnǵá nánǵrǵnǵ.

14 Nionǵ wenǵinǵ éáyǵ wǵnǵinǵanigǵnǵ. Agwǵ apǵá wenǵpǵmǵ sǵnǵwǵ nǵwǵnǵrǵ ámánǵinǵ imóninǵ wo apǵmǵ seáyǵ e éǵ xenǵweanǵagǵ nǵwǵnǵrǵ o amǵnanǵwǵ sǵnǵá gorǵ tǵnǵ imǵxǵnǵinǵ wǵna mǵinǵyo dǵkǵnǵrǵ kirǵá witǵ aiwǵá wǵkwǵarǵǵá nǵwǵá xǵiǵwǵ yinǵinǵ bá ǵá xǵrǵrǵ nemánǵá nǵweanǵagǵ wǵnǵinǵanigǵnǵ.

15 Ámǵ anǵnǵajǵ wo anǵ nǵwǵáiwámǵ dǵnǵ nǵwiapǵrǵ agwǵpǵmǵ éǵ xenǵweanǵomǵ rǵaiwǵá enǵ tǵnǵ re urǵagǵ wǵnǵinǵanigǵnǵ, “Aiwǵá xwǵárǵmǵ dǵnǵ nǵnǵ rǵxa yóǵrǵnǵ. Rǵxa nǵmipaxǵnǵá rǵnǵa enǵagǵ nánǵ dǵxǵ kirǵapǵ tǵnǵ mǵinǵ nǵwǵákwǵrǵ mǵi.” urǵagǵ

16 agwǵpǵmǵ éǵ xenǵweanǵo xegǵ kirǵá xwǵárǵmǵ seáyǵ e puwǵáraúǵyǵ nǵnǵ wiárǵ wǵkwǵimonǵinǵigǵnǵ.

17 Ámǵ anǵnǵajǵ wo anǵ nǵwǵá anǵnamǵ enǵiwámǵ dǵnǵ ǵwiaparǵinǵagǵ nǵwǵnǵrǵ o enǵ kirǵá nǵwǵá yinǵinǵ bá ǵá nǵmaxǵrǵmǵ ǵwiaparǵinǵagǵ wǵnǵinǵanigǵnǵ.

18 Ámǵ anǵnǵajǵ wo —O rǵá wearǵinǵpǵmǵ xiáworǵnǵ. O rǵdǵyowǵá yarǵǵá nánǵ írǵá onǵinǵpǵ tǵnǵ e dǵnǵ nǵwiapǵrǵ anǵnǵajǵ kirǵá nǵwǵá yinǵinǵpǵá ǵá xǵrǵinǵomǵ rǵaiwǵá enǵ tǵnǵ nurǵrǵ re urǵinǵinǵigǵnǵ, “Xwǵárǵmǵ wainǵ uraxǵ sogwǵ rǵxa niáǵ enǵagǵ nánǵ dǵxǵ kirǵá nǵwǵá yinǵinǵpǵá tǵnǵ wǵwǵákwǵmǵ nerǵ awǵ eámeámǵ ei.” urǵagǵ

19 anjínajo xegí kirápá tñni wainí uraxí xwíáyo enjýyí wíwákwmí nerí awí neaárímáná xoyíkímí epírí nání sñjá íkwianwí xwé eapínáríñínamí — Ana, ayí pírí Goríxo aga wikí nìwónírí nání uma-moníápi nání imóníñínaríní. Anami xoyíkímí epírí nání míméámí yáraná

20 anjípimi bíaríwámíní sñjá íkwianwínamí xoyíkímí yaríná ragí anami dání nìpuríná waxíníñí nìwerí nìróga nìwiápnímearí osíyíyá maní tñni xixení rónírí ná mímí waxí nìwerí 300 kiromita wiárfí múrorí enjínigíní.

15

Anjínají wé wíúmi dání waúmi píreríxí xixení winjínáníríní.

1 Nioní ekiyinjí anjínami dání ámi bí iníagi sñjwí wíníñanigíní. Apí seáyí e imónírí dñj nìyága upaxí imónírí enjípíríní. Anjínají wé wíúmi dání waú ámayo xeaníñí aga ríá tñj wikárípírípíríní. Apí wikáraríná Goríxo xegí wikí ónínjipi nìyopíyáríníá enjagi nání ayí xeaníñí yoparípíríní. Apí anjínají wé wíúmi dání waú tígíáwamí nìwíníríná weníñí éáyí wíníñanigíní.

2 Rawírawáníñí imóníñí gírasíníñí rírímá ónínjipi ríá tñni gwiaumí ninírí ríwonjagi nìwínírí ámá nanjwoyá xopaikígí imíxiníñjípimi seáyí e mumepa ero oyá ipíríá xe oneaeanírí mìwínipa ero neríñjípimi dání xopírárí egíáyí kitá Goríxo winjýyí íá nìxírímáná rírímá ónínjípimi seáyí e ronjagíá wíníñanigíní.

³ Ayf soñf niri-ro Moseso, Gorixomi xináiniñf nimóniri omiñf wiiago répenfpi riro sipisipf miáoyápi riro neróná soñf re rígfawixini, “Áminá Gorixoxini, eñf eánigfá niyoni seáyf e wimóniñoxini, amípi joxi yariñfpi seáyf e eri ámayo ududf winipaxfpi eri yariñagf ranariñwáriní. Gwf wirf wirimf dánf niyoni mixf ináyoxini, pí pí joxi nerfná wé róniñf eri nepáni eri yariñagf ranariñwáriní.

⁴ Ámináoxini, joxi ná woxini siyikwf mínixoxi eñagf nání áma giyf wáyf misipa ero seáyf e mirimfeyoapa ero epírfáriní? Díxf nání pírf numamorfná xixeni imóniñfpi tñf yariñfpi rixa sñánf imóniñagf nání áma gwf wirf wirí nñf nibiro díxf smimanfmmf dánf waunf nikáriniro seáyf e rimepírfáriní.” Soñf niri-ro e rariñagfa winiñanigini.

⁵ Apí niwinimáná wenñf éáyf winiñanigini. Anfnamf añf ñwfáiwámf inimf añf pákinñfwá — Awá Gorixoyá añf awawá ayá rfá wenfwarini. Awá fkwiniñagf niwiniñf

⁶ añfnajf xeanñf aga rfá tñf wikáripfri nání tífá wé wfúmí dánf waú awa rapírapf awiaxf apfá weri xwinfá eari eñf yiniro irikwññf sñá gorf tñf imixiniñfpi xwinamiyaiwí yiróniro nemáná añf ñwfáiwámf dánf fwiaparñagfa niwiniñf

⁷ dñf tñf imónigfá waú waú awa wo niwiápnímeari añfnajf wé wfúmí dánf waú awami pírerixf sñá gorf tñf imixiniñf wé wfúmí dánf waú mñf winiñigini. Pírerixf apimí wikf óniñf Gorixo, anñf iníá ñweañoyá magwf

enɣipiriŋi.

⁸ Mɛni wiáná enɣi eániŋɣi Gorixoyá imóniri seáyí e oyá imóniri enɣipimi dáni siŋwiríá xegí enɣi ŋwáiwámi árfó inárinɣagi nání enɣinají wé wíúmi dánɣi waú awa xeaniŋɣi ríá tɛŋí wé wíúmi dánɣi waú api wikáripíríe nání páwipaxí wí mimóniŋagi siŋwí e winiŋanigiŋi.

16

Anɣinají wé wíúmi dánɣi waú píreri-xíyo ininiŋɣi mɛwiáromogíá nániriŋi.

¹ Nioni aríá wíáyí enɣi ŋwáiwámi dáni manɣi bá enɣi tɛni enɣinají wé wíúmi dánɣi waú awami re urinénapɣagi aríá winanigiŋi, “Soyíné nuro Gorixoyá wikí óniŋɣi píreri-xí wé wíúmi dánɣi waú ayo magwí enɣipi xwárimí mɛwiáromoalɣoyí.” urinénapɣagi aríá winanigiŋi.

² Anɣinají awa wo píreri-xí o xiriŋina nimeáa nuri xwárimí mɛwiáromoaláná re eniniŋiŋi. Ámá nanɣoyápi ipíríá eániro xegí xopaikiŋí imixiniŋɣipimi seáyí e umero yarígíáyí oremá sipí xwiríá wianarígíápi imónigíawixiŋi.

³ Anɣinají awa ámi wo xegí píreri-xína rawirawáyo mɛwiáromoaláná re eniniŋiŋi. Rawirawá ragí nimóniri ámá piyíyá pwarinɣipa axipi pípíó onɣi imónarininiŋiŋi. E imónaráná amípi dɛŋí tɛŋí rawirawáyo ŋweanɣiyí nɛni piyí yariniŋiŋiŋi.

⁴ Anɣinají awa ámi wo xegí píreri-xína iniigí ná wearinɣíyo tɛni simiŋí meearinɣíyo tɛni mɛwiáromoaláná iniigí nɛni ragí imóniniŋiŋiŋi.

⁵ Iniíjǵ níní ragí imónáná ańńajǵ iniíjǵ xiáwo re raríjagí arfá wińanigíní, “Agwí ríná ńwearí eńíná dání aníjǵ imónírí eńoxíní, aga sıyikwí míní eńoxíní, pírf joxí umamoaríjǵ apí xwíyǵá mímearínípa nerí xixení wikáraríjíní.

⁶ Ayf ámá díxí imóníjǵáyo tńní wfá rókiamogǵáyo tńní ragí píkieweám+xíjǵá nání joxí ragí onípoyínírí pírf apí numamorǵná xixení yaríjíní. Ámá ayf pírf joxí umamoaríjǵpí rńńíjǵ meapaxí imóníjǵáyǵ eńagǵá nání ayf ananíríní.” raríjagí arfá níwírí

⁷ xwíyǵá bí íraf noa peyíníje dání re rńnaríjagí arfá wińanigíní, “Ámíná Goríxoxíní, eńf eáníjǵ tǵǵáyo níyoní seáyí e wimóníjoxíní, ayf neparíní. O aga xixení ríjot. Pírf joxí umamoaríjǵ apí apí nepa xixeníńí wiaríjǵríní.” raríjagí arfá wińanigíní.

⁸ Ańńajǵ awa ámí wo xegí píreríxǵna sogwomí míwíarómóáná Goríxo ámá xwǵáyo ńweagǵáyo xe sogwí xalıwí níwepínírí nanírí rǵmímeníjwǵ neánírí pírf owíarínírí sıjwǵ wíníjínigíní.

⁹ Xe rǵmímeníjwǵ neánírí pírf owíarínírí sıjwǵ wíníjagí sogwí níwepínírí ayo rǵá pírf wíaríjagí nání ámá ayf Goríxomí —O xegí eńf sıxǵ eáníjǵyo dání xeaníjǵ ayf wikárípxǵ imóníjoríní. Omí ikayǵwǵ numearíroná wigǵ ǵwǵ yaríjǵapí rǵwǵmíní nímamoro omí seáyí e mumǵeyoagǵawixíní.

¹⁰ Ańńajǵ awa ámí wo xegí píreríxǵna íkwianjwǵ nanjwo éf níjweámáná ámáyo umenjweańńamí míwíarómoaíáná re eńjínigíní. Ámá nanjwo xegí

seáyí e nǵwimónirí umenǵweanǵyo nǵyoní sǵá yidoárinǵinǵiní. Sǵá yidoáráná rǵnǵinǵ ayǵkwí wí mǵwinarǵnǵagǵ nání iwíeánǵro wigǵ aǵwǵ sǵwǵ kiro neróná

11 wigǵ sǵpí yarǵǵǵápi rǵwǵmǵnǵ mǵmamopa nero rǵnǵinǵ winarǵinǵpí tǵnǵ uranǵ egǵápi tǵnǵ nání Nǵwǵá anǵnamǵ dánǵomǵ ikayǵwǵ umearǵǵǵawixǵnǵ.

12 Anǵnajǵ awa yoparo tǵnǵo xegǵ pǵrerǵxǵna iniǵǵ rapá xwéú, Yupǵretisiyǵ rǵnǵinǵúmǵ mǵwiárómoaláná mǵxǵ ináyǵ sogwǵ ǵwiaparǵinǵmǵ dánǵowa iniǵgúmǵ ananǵ xepǵrǵ nání yeáyǵ yárinǵinǵinǵ.

13 Nionǵ wenǵinǵ éáyǵ winǵinǵanǵinǵ. Pǵyǵmǵnǵǵá sǵpí biaú bǵ mǵnǵinǵinǵinǵ nimónǵro iwǵ xwéoyá manǵyo dání ǵwiapǵrǵ nanǵwoyá manǵyo dání ǵwiapǵrǵ mimónǵ wǵá rókiamoarǵinǵoyá manǵyo dání ǵwiapǵrǵ yarǵinǵagǵa winǵinǵanǵinǵ.

14 Pǵyǵmǵnǵǵá apiaú apǵ nǵpǵnǵ kwíyǵ sǵpǵpǵrǵnǵ. Ámáyo emǵmǵ nǵwíwapǵya warǵǵǵápirǵnǵ. Mǵxǵ ináyǵ xwǵá nǵrǵmǵnǵ nǵweagǵáyǵ sǵá sǵpí Gorǵxo, enǵ eánǵǵá nǵyonǵ seáyí e wimónǵinǵoyáyimǵ mǵxǵ inǵpǵrǵfa nání awí oeaemeaneyǵnǵrǵ upǵrǵǵápirǵnǵ.

15 Ai, Ámǵnǵáonǵ ámá árǵwǵiyimǵ ǵwǵ meámǵnǵrǵ barǵǵǵápanǵinǵ axǵpǵ bǵmǵárǵnǵ. Ámá sánǵinǵ mǵwé sǵnǵwǵ nanǵro aikǵ pǵránǵinǵ nǵyǵnǵro nǵweagǵáyǵ yayǵ owinǵnǵ. E mepa nerǵnáyǵ, íkwauyǵxǵyǵ nuróná ámá sǵnǵwǵyo dání ayá winǵinǵinǵinǵrǵ nánǵrǵnǵ.

16 Kwíyǵ sǵpí biaú bǵ apǵ nuro mǵxǵ ináyowamǵ nǵwirǵmearo Xibǵruyǵ pǵné tǵnǵ Amagedonǵyǵ rǵnǵinǵe awí eaárarǵnǵagǵa winǵinǵanǵinǵ.

17 Anǵnajǵ awa yoparo xegǵ pǵrerǵxǵna

imijí yaríje —E kwíyí sípíyíyá aní erini. E mīwíarómoaiáná aní ηwíáiwámí ínīmí siá íkwianwínami dání xwíyíyá ení tīnī ríaiwá re rínénapiñiniginí, “Ríxa apírini.” rínénapaná re eniginí.

¹⁸ Ápianwí nókímíxa urí anínamí dání ikaxí nīra urí akíríwí nīra urí nerí poboní xwé bí — Apí eníná áamá xwíárímí iwamíó ηweaagíe dání wainí wainá poboní xwé nerí aiwí bí apí tīnī xixeni miyagí enagí nání apí aga xwé bírini.

¹⁹ Apí yaríná aní aga xwé mamadí ikwírónijípi xwíyá yaiwiámí nīmeníríná níkwírínirí biaú bí imónirí aní áamá gwí wírí wírí níyíyáyí úpiyinowirí eniginí. E neríná Goríxo aní xwé Babironiyí ríninijípi nání dñjí peá mīmó nerí áamá apimí ηweagíá ríninijí xwé omeápoyínirí kapíxí xíoyá wikí ónínjípimí dání mīxípi ínínjíwá mīnī wíagi

²⁰ pírinjwí níní rawírawáyo urípínirí dífwí mīnjí ronjíyí níní aínirí nerí

²¹ anínaikí xwé amímá ininijí wí —Woní woní xegí saní 50 kiro imóninijípirini. Apí anínamí dání áamáyo piéróáná xeaninijí Goríxo wikáríí apí xeaninijí aga ríá tñjí enagí nání omí ikayíwí umeararinjagíá wíninjaniginí.

17

Apíxí iyí ede dání warígíí nánirini.

¹⁻² Anínají wé wíúmí dánjé waú píreríxí wé wíúmí dánjé waú tígíáwa wo níbirí níniríná re níniniginí, “Joxí bei. Apíxí iyí ede dání warígíímí —Í nání aní nīmíní íá earóárinjírini.

Iniigí wearíñí obaxíyo seáyi e éf xenweañirini. Míxí ináyí xwíárími dáníyí tñni íwí iniigíirini. Ámá xwíárími ñweagíáyí í tñni íwí niniróná ayí ámá iniigí wainí xwapí niniróná papíki yarigíápániñí dñí mamó nero iniigíirini. Ími Gorixo píri umamoaríñípi síwá osimini.” niniriri

³ Gorixoyá kwíyípi níxixéróáná ámá dñí meañe nání ninimeámi úáná weníñí éáyí winíñanigini. Apíxí wí nañwí ayíá ríñí womí —Nañwo nomini yoí Gorixomí ikayíwí umeararigíápi eániri mñí wé wíumi dání waú imorí síwaní wé wúkaú mñíyo dání rémówapiri enorini. Omí í seáyi e éf xenweañagi winíñanigini.

⁴ Í rapirapí ayíá riri mipíyí morí eníyí yiniri okiyíá nání síñá gorí tñni imixiniñípi tñni síñá awíaxí tñni urípó apíá wení nígwí xwé ronípi tñni okiyíá iniri nemáná kapíxí síñá gorí tñni imixiniñí wá ía níxiriri ñweañagi winíñanigini. Kapíxí awámi íwí í yaríñí xwíríá wianípaxí imóníñípi tñni íwí í niniri píaxí weánaríñípi tñni magwí ínñagi winíñanigini.

⁵ Yoí ími mimáyo eániñípi rasí re niriñiri eániñagi winíñanigini, “Añí xwé Babironíyí wíriníñáinirini. Apíxí iyí ede dání warigíá níwami tñni ámá xwíárími ñweagíá yarigíá Gorixo xwíríá wianaríñí níyoní tñni xináinirini.” Rasí e niriñiri eániñagi winíñanigini.

⁶ Apíxí í ragí ámá Gorixoyá imónigíáyíyá tñni Jisaso nání wáí niriñeróná mñí winigíáyíyá tñni

nínimáná papíkí yaríjagí síjwí nìwìnrì “Ámá Gorìxomì dínjé wíkwíroarígáýf ága onimíá ríá píkinjé?” nìyáiwírì ududf íkárìnaríná

⁷ ańńajó re nírìjínigínì, “Pí nánì joxì ududf íkárìnarìjínì? Apìxí í t́nì nanjwí mìnjé wé wífúmì dánjé waú imorì síwanjé wé wúkaú mìnjéyo dánì rémówapírì enjé, í seáyì e éf xenjweanjo t́nì ípaú nánì xwíyíá rasí nírìnrì ínìmì imóníjépi nionì píráńjé áwanjé orírìmìnì.” nínìrìrì

⁸ re nírìjínigínì, “Nanjwí joxì winfo xámì jweaago aí agwì mìnjweanìnì. O sirìrìkí yoparípi mimóníjéyimi dánì ríxa nìpeyearì sepiápi mìnjweá wiárí mídánì aníjínì anínínfárìnì. Ámá xwíárìmì jweagfáýf —Ayf eníná Gorìxo xwíárì imìxíníná dánì íkwf dínjé nìyìmìnjé meapírífa nánì njwirárìnjínámì wigf yof mìnjwirárìnpa egfáýf nánì rarìjínì. Ayf nanjwomì nìwìnróná ududf winínfárìnì. O xámì jweaago agwì mìnjweanagí aiwì rfwéná ámì bínfá enagí nánì ámá ayf síjwí e nìwìnró nánì ududf winínfárìnì.” nínìrìrì

⁹ re rìjínigínì, “Ámá dínjé píráńjé nenjwiperì moarígáýf ‘Ayf apì nánì ríá imónìnì?’ yai-wipaxírìnì. Nanjwoyá mìnjé wé wífúmì dánjé waú imóníjé apìxí éf xenjweanípi, ayf d́wí mìnjé wé wífúmì dánjé biaú nánìrìnì.

¹⁰ Ayf mìxí ináyf wé wífúmì dánjé waú enì nánìrìnì. Awa wé wú ríxa anfá nimóga ugfárìnì. Wo sínì agwì jweanì. Wo sínì nìjweanfárìnì. O imónáná Gorìxo xe bí onímíápi nìjwearì umenjweáwínígínìrì síjwí winínforìnì.

¹¹ Nanjwí eníná jweaagf agwì mìnjweanjo enì mìxí ináyf ámì worìnì. Xfo mìxí ináyf wé wífúmì

dánjǫ wáu awayá wo aí awami rǫwǫyo mixǫ ináyǫ imóninǫrǫnǫ. O mixǫ ináyǫ nimóninǫná sepiápi mǫnweá wiárfǫ midánǫ anǫnǫnǫ anǫnǫnǫfárinǫ.

¹² Siwanǫ nanwoyá mǫnǫyo dánǫ wé wúkaú rémowapǫnǫgǫ sǫnǫwǫ winǫfǫyǫ, ayǫ mixǫ ináyǫ wé wúkaú ámayo umenweapǫrfá nánǫ sinǫ mimónigǫáwa nánǫrinǫ. Awa enǫ eánǫnǫ mixǫ ináyǫ imónipǫrfǫ nánǫ nimóninǫro nanwo tǫnǫ ámayo numenwearoná anǫnǫ mumenweá sǫfá ná wǫyinǫnǫnǫ umenweapǫrfárinǫ.

¹³ Awa dǫnǫ axǫpǫnǫ tǫgǫáwarǫnǫ. Wigǫ enǫ eánigǫfá imóninǫpǫ tǫnǫ nénǫ tǫgǫfá imónigǫfápi tǫnǫ enǫ nawínǫ nanwomǫ ínǫmǫ nǫwurǫnǫro

¹⁴ sipǫsipǫ miáo tǫnǫ mixǫ ninǫroná sipǫsipǫ miáo xopǫrǫrfǫ winǫfárinǫ. O áminá nǫyonǫ áminá seáyǫ e imóninǫ wimóninǫ mixǫ ináyǫ nǫyonǫ mixǫ ináyǫ seáyǫ e imóninǫ wimóninǫ nerǫ nánǫ ámá o tǫnǫ nawínǫ imónigǫfáyǫ —Ayǫ xǫo xegǫ imónipǫrfá nánǫ parǫnǫ wéyo fá umǫrǫnǫ enǫfǫrǫnǫ. O nánǫ peá mǫmó dǫnǫ nǫwǫkwǫroro fá xǫrǫrǫgǫfáyǫrǫnǫ. Ayǫ o tǫnǫ nawínǫ xopǫrǫrfǫ wipǫrfárinǫ.” Anǫnǫjo e nǫnǫrǫmáná

¹⁵ re nǫrǫnǫnǫgǫnǫ, “Inǫgǫ wearǫnǫ apǫxǫ iyǫ ede dánǫ warǫgǫfǫ seáyǫ e xenweanǫ joxǫ sǫnǫwǫ winǫfǫyǫ, ayǫ ámá nǫnǫ nánǫrinǫ. Ámá wará xǫxegǫnǫ írǫgǫfáranǫ, gwǫ wirǫ wirǫranǫ, gwǫ mónigǫfá bi biranǫ, pǫné xǫxegǫnǫ rarǫgǫfáranǫ, ayǫ nǫnǫ nánǫrinǫ.

¹⁶ Siwanǫ wé wúkaú rémowapǫnǫgǫ sǫnǫwǫ winǫfǫyǫ tǫnǫ nanwo tǫnǫ awa apǫxǫ iyǫ ede dánǫ warǫgǫfǫmǫ sǫmǫfǫ tǫnǫ nǫwǫro xwǫrfá wikǫxero xegǫ amǫpǫ urápekǫxero nero sǫwǫ sayǫ nanwǫ roa-

narìṅpánìṅf nìwiro nímìní árfá yipírífárinì.

¹⁷ Ayf rìpì nánì e epírífárinì. Gorìxo awa dìnṅf ná bìnì t́nì nero wigf umenṅweagfáyf t́nì nawìnì nanṅwomì ínìmì nìwurfnìróná ímì e wífrixìnìrì dìnṅf utínfá enṅgì nánì awa apì e nìwikára nuróná xwìyífá Gorìxo rìṅpì xìxenì imónìnfé nánì nìwikára upírífárinì.” nìnrìrì

¹⁸ re nìrìṅìṅìṅìṅì, “Apìxí joxì sìnṅwí wìnífí, í aṅf xwé mamadf ikwírónìṅpì nánìrìṅì. Apì mìxí ináyf xwífá nìrímìní ṅweagfáyo seáyì e nìwimónìrì menṅweaṅpìrìṅì.” nìrìṅìṅìṅìṅì.

18

Aṅf Babironì xwìrfá ikìxénìṅf nánìrìṅì.

¹ Apì nìwìnárìmáná aṅfnajf ámì wo aṅfnamì dánì weaparìṅgì wìnìṅanìṅìṅì. O nénì t́ṅf seáyì e imónìṅf worìṅì. Aṅfnamì dánì nìweapìrìná xegf ikfnìṅpì xwìnífá nearì xwífárimì wfá nókiárìrìná

² enṅf t́nì rfaiwá nìrìrìná rìpì rarìṅgì arfá wìṅanìṅìṅì, “Babironì, aṅf xwé mamadf ikwírónìṅpì rìxa xwìrfá ikìxenárìṅìṅì. Rìxa xwìrfá nìkìxenárìṅìṅì yfwf imónìṅgì nánì imfó yárìṅerìṅì. Rìxa kwíyí sìpíyí enì awí eánárìṅerìṅì. Rìxa inṅf sìpí ‘Ayf obf dìnṅf rfa rarìṅì?’ rarìṅfápì xwapf yárìṅerìṅì.

³ Ayf rìpì nánì xwìrfá ikìxenárìṅìṅì. Ámá gwí bì bì mónìṅfáyf nfnì apìxí ‘Nìínì t́nì fwf nìnróná mfrénìṅf oanfpoyf.’ yaiwiarìṅì t́nì fwf nìnróná iniṅgì wainf nìnrfnìṅf nero papìkìf ero wigf mìxí ináyf xwífárimì dánṅyí í t́nì fwf inayiro egfá enṅgì nánì xwìrfá ikìxenárìṅìṅì.

Nìgwí omeaneyìniro yúbí sábfínìṅṅí inarìgṅáyí apìxí í ‘Amìpí xwé tṅṅáínì nimónìrì sìrì muní oṅweámìnì.’ yaiwiarìṅṅagí nánì ímì amìpí wí mìnì wiayiro nìgwí urápayiro nerìṅṅíṅṅí dání nìgwí xwé tṅṅá imónìgṅá enagí nánì enì xwìrṅá ikìxenárìnìnì.” rarìṅṅagí arṅá wiṅṅanìgìnì.

4 Xwìyṅá ámì bì aṅṅnamì dání re rìnénaparìṅṅagí arṅá wiṅṅanìgìnì, “Ámá nionì gṅ imónìgṅáyíṅé, seyṅé íwí apìxí í yarìṅṅípa axìpì nero xeanìṅṅí ímì wímeanṅáṅṅí seyṅé enì seaímeanìgìnìrì ímì pṅnì nìwiárìmì wí e nánì úpoyì.

5 Ayí rìpì nánì seararìṅṅìnì. Í íwí arṅkí nìyayìrṅá xegí íwí yarìṅṅíṅṅí rìxa nìramóga nearṅá aṅṅna tṅnì xìxenì rónìṅṅagí nánì íwí í yarìṅṅíṅṅí nánì Gorìxo dṅṅí peá mímó enì.”

6 Ámì rìpì rarìṅṅagí arṅá wiṅṅanìgìnì, “Ímì pìrṅ numamorṅá í wikárìṅṅípa axìpì wikárìrì sṅpí í enṅṅpì biaú kìkìrṅ wirì inìgṅ wainṅ í kapìxṅyo niwirì wiṅṅpa wainṅ pṅṅ biaú kìkìrṅ opaxṅ imónìṅṅíṅṅí niwirì wirì éìrìxìnì.

7 Í xewanìṅṅí seáyì e mṅeyoánìrì sìrì muní ṅwearì enṅṅpì tṅnì xìxenì mṅmenìṅṅwí urìrì ámìxṅá erì oenìrì pìrṅ umamóṅrìxìnì. Í xegí dṅṅ tṅnì re yaiwinarìṅṅíṅṅí, ‘Nìínì mìxṅ ináyṅ nimónìrì menṅweaṅáínì menṅranì? Nìínì apìxṅ anṅ imónìṅṅáínìranì? Gíná dání dṅṅ sṅpí níagṅ ṅwṅ eapaxṅ imónìmṅárṅanì?’ yaiwinarìṅṅí enagí nánì

8 xeanìṅṅí sṅá axṅyìmìnì re wímeanṅáṅṅí. Sìmìárṅ wímeanì pìyṅ epaxṅpì wímeanì ámìxṅá epaxṅ imónìṅṅíṅṅí wímeanì aiwá nánì dṅwṅ

ikeamónipaxǵpǵ wímeari nemáná nímǵnǵ rǵá uninǵárǵnǵ. Ámǵná Gorixo, ímǵ pǵrǵ umamonǵo enǵ sǵxǵ eánǵno enǵagǵ nánǵ apǵ nǵpǵnǵ wímeanǵárǵnǵ.

⁹ “Mǵxǵ ináyǵ xwǵárǵmǵ dánǵ í tǵnǵ íwǵ inǵro í tǵnǵ nawǵnǵ nǵnǵwearóná sǵrǵ munǵ nǵwearo egǵáyǵ ímǵ rǵá nǵnǵrǵ sǵnǵwǵrǵá peyarǵnǵagǵ nǵwǵnǵróná re epǵrǵárǵnǵ. Ámǵxǵá ero nǵwǵ miearo nero

¹⁰ rǵnǵnǵǵ ímǵ wímeáǵpǵ none enǵ neaímeanǵǵnǵrǵ wáyǵ nero ná jǵamǵ nǵrómáná re rǵpǵrǵárǵnǵ, ‘Ine! Babironǵ anǵ xwé mamadǵ ikwǵrónǵnǵpǵxǵ, anǵ wǵ tǵnǵ xǵxenǵ mimónǵnǵpǵxǵ, axǵnánǵ pǵrǵ rǵmamóǵpǵ rǵxa símeáǵ enǵagǵ nánǵ ine!’ rǵpǵrǵárǵnǵ.

¹¹ “Ámá xwǵárǵmǵ dánǵ nǵgwǵnǵ omeaneyǵnǵro yúbǵ sábnǵnǵǵ yarǵǵǵáyǵ wigǵ sanǵyǵ nǵgwǵ nánǵ ámá ámǵ wǵ bǵ wipaxǵ menǵagǵ nánǵ í nánǵ enǵ ámǵxǵá ero nǵwǵ earo epǵrǵárǵnǵ.

¹² Wigǵ sanǵyǵ, ayǵ tǵrǵnǵ. Sǵnǵá gorǵ tǵnǵ sǵnǵá sǵrǵpá tǵnǵ sǵnǵá awǵaxǵ xǵxegǵnǵ imónǵnǵ tǵnǵ urǵpó apǵá wenǵ nǵgwǵ xwé ronǵ tǵnǵ rapǵrapǵ awǵaxǵ apǵá wenǵ tǵnǵ rapǵrapǵ mipǵyǵ monǵ tǵnǵ rapǵrapǵ sǵrǵkáyǵ rǵnǵnǵǵ tǵnǵ rapǵrapǵ ayǵá rǵnǵ tǵnǵ íkǵá xaiwǵ xegǵ yoǵ sitǵronǵyǵ rǵnǵnǵǵ tǵnǵ amǵpǵ bǵ nanǵwǵ erepanǵyǵ rǵnǵnǵǵyǵyá sǵwanǵpǵmǵ dánǵ imǵxǵnǵnǵǵ tǵnǵ amǵpǵ bǵ íkǵá nǵgwǵ xwé ronǵpǵmǵ dánǵ imǵxǵnǵnǵǵ tǵnǵ amǵpǵ bǵ kapáyo dánǵ imǵxǵnǵnǵǵ tǵnǵ amǵpǵ bǵ ainǵxǵyo dánǵ imǵxǵnǵnǵǵ tǵnǵ amǵpǵ bǵ sǵnǵá wárǵ wárǵó mónǵnǵpǵmǵ dánǵ imǵxǵnǵnǵǵ tǵnǵ

¹³ werǵxǵ sinamonǵyǵ rǵnǵnǵǵpǵ tǵnǵ karǵnǵnǵǵ imónǵnǵ amomǵyǵ rǵnǵnǵǵ tǵnǵ íkǵá dǵá rǵá

ikeaáráná sɨ́ɨwírǎ́ dɨ́ɨ́ nǎ́ɨ́ eaarɨ́pɨ́ tɨ́nɨ́ iniɨ́gɨ́ waráyo xópé inɨ́pǎ́rǎ́ nánɨ́ dɨ́ɨ́ nǎ́ɨ́ eaarɨ́pɨ́ tɨ́nɨ́ íkǎ́ dǎ́ pɨ́rakenɨ́sanɨ́yɨ́ rɨ́nɨ́ɨ́pɨ́ tɨ́nɨ́ iniɨ́gɨ́ wainǎ́ tɨ́nɨ́ werɨ́xǎ́ oripǎ́ tɨ́nɨ́ pɨ́rawá awiaxǎ́ tɨ́nɨ́ witǎ́ aiwá tɨ́nɨ́ burɨ́mákaú tɨ́nɨ́ sipɨ́sipǎ́ tɨ́nɨ́ osǎ́ tɨ́nɨ́ karǎ́ osǎ́ íropearɨ́ɨ́ tɨ́nɨ́ áamá enɨ́ xɨ́náiwanɨ́ɨ́ nimónɨ́ro omɨ́ɨ́ wiiarɨ́gǎ́yǎ́ tɨ́nɨ́ wigǎ́ sanǎ́ bǎ́ epǎ́rǎ́ nánɨ́ imónɨ́ɨ́yǎ́, ayǎ́ apǎ́rɨ́nɨ́.

14 Amɨ́pɨ́ jíxɨ́ ‘Omeámɨ́nɨ́.’ simónarɨ́pɨ́ rɨ́xa pǎ́nɨ́ nɨ́wiárɨ́mɨ́ runoɨ́. Amɨ́pɨ́ jíxɨ́ mɨ́rɨ́múrónɨ́pɨ́ tɨ́nɨ́ amɨ́pɨ́ jíxɨ́ nɨ́mearǎ́ná sǎ́rǎ́ munǎ́ ɨ́weaarɨ́pɨ́ tɨ́nɨ́ rɨ́xa anɨ́pá imónǎ́gɨ́ nánɨ́ áamɨ́ sɨ́ɨwǎ́ wɨ́nɨ́paxǎ́ mimónɨ́nɨ́.

15 “Áamá nɨ́gwǎ́nɨ́ omeaneyɨ́nɨ́ro wigǎ́ amɨ́pɨ́ nǎ́nɨ́ yoǎ́ rɨ́nɨ́ɨ́ apɨ́ ímɨ́ bǎ́ egǎ́yáyo dánɨ́ nɨ́gwǎ́ xwé tǎ́gǎ́ imónɨ́gǎ́yǎ́ rɨ́nɨ́ɨ́ axǎ́ ímɨ́ winarɨ́pɨ́ none enɨ́ neainɨ́nɨ́gɨ́nɨ́rɨ́ wáyǎ́ nero ná jíamɨ́ nɨ́rómáná áamɨ́xǎ́ ero ɨ́wǎ́ miearo nero

16 re rɨ́pǎ́rǎ́rɨ́nɨ́, ‘Ine! Anǎ́ xwé mamadǎ́ ikwǎ́rónɨ́pɨ́xɨ́, ine! Apɨ́xǎ́ rapǎ́rapǎ́ awiaxǎ́ apǎ́ wɨ́ɨ́ tɨ́nɨ́ mipɨ́yǎ́ monǎ́ tɨ́nɨ́ ayǎ́á rɨ́ɨ́ tɨ́nɨ́ yɨ́nɨ́rɨ́ sɨ́ɨ́á gorǎ́ tɨ́nɨ́ imɨ́xɨ́nɨ́pɨ́ tɨ́nɨ́ sɨ́ɨ́á awiaxǎ́ imónɨ́ɨ́ xɨ́xegǎ́nɨ́ tɨ́nɨ́ urǎ́pó apǎ́ wɨ́ɨ́ nɨ́gwǎ́ xwé ronǎ́pɨ́ tɨ́nɨ́ okiyǎ́ inɨ́rɨ́ enɨ́xɨ́nɨ́,

17 axɨ́nánɨ́ jíxɨ́yá amɨ́pɨ́ ayá tǎ́ɨ́ apɨ́ nɨ́pɨ́nɨ́ rɨ́xa xwǎ́rǎ́ ikɨ́xenǎ́rǎ́gɨ́ nɨ́ranɨ́rane nánɨ́ ine! rɨ́pǎ́rǎ́rɨ́nɨ́.

“Sipɨ́xǎ́ o omɨ́ xiáwowa tɨ́nɨ́ áamá wí e nánɨ́ owaneyɨ́nɨ́ro sipɨ́xǎ́ o omɨ́ bǎ́ nero ɨ́weaarɨ́gǎ́yǎ́ tɨ́nɨ́ sipɨ́xǎ́ o omɨ́ omɨ́ɨ́ mearɨ́gǎ́áwa tɨ́nɨ́ áamá sipɨ́xǎ́yo nɨ́ɨ́wearo wigǎ́ nɨ́gwǎ́ omɨ́ɨ́ yarɨ́gǎ́ nǎ́nɨ́yǎ́ tɨ́nɨ́ ayǎ́ anǎ́ apimɨ́ ná jíamɨ́ nɨ́rómáná

18 anǵ apǵ rǵá nǵnǵrǵ sǵŋwǵrǵá peyarǵŋagǵ nǵwǵnǵróná enǵ tǵnǵ ‘Ine!’ nǵrǵro re rǵǵfawixǵnǵ, ‘Anǵ xwé mamadǵ ikwǵróninǵ apǵ tǵnǵ xǵxenǵ ámǵ bǵ gǵpǵ rǵá ikwǵróninǵ?’ nǵrǵro re egǵfawixǵnǵ.

19 Isikǵ nǵmeaayiro mǵŋǵyo mǵmeámǵ nǵnǵro ‘Ine!’ rǵro ámǵxǵá ero ŋwǵ miearo neróná re nǵra ugǵfawixǵnǵ, ‘Ine! Anǵ xwé mamadǵ ikwǵróninǵpǵ —Anǵ apǵ sǵpǵxǵ xǵáwowa amǵpǵ wǵ nǵǵwǵ meapǵrǵ nánǵ rawǵrawáyo nǵxero nǵrémómáná bǵ egǵápǵrǵnǵ. E nerǵŋǵyo dánǵ nǵǵwǵ xwé tǵǵfáyǵ imónǵǵápǵrǵnǵ. Anǵ apǵ axǵnánǵ sǵnǵ mé xwǵrǵá ikǵxenárǵagǵ nánǵ ine!’ nǵra ugǵfawixǵnǵ.

20 “Anǵnaxǵnǵ, apǵxǵ í rǵxa xwǵrǵá ikǵxenárǵagǵ nánǵ dǵŋǵ nǵfá osinǵnǵ. Gorǵxoyá imónǵǵfáyǵné tǵnǵ wáǵ wurǵmeiagǵfáyǵné tǵnǵ wǵfá rókiamoagǵfáyǵné tǵnǵ nǵyǵnénǵ dǵŋǵ nǵfá oseainǵnǵ. Gorǵxo anǵ apǵ seyǵné seaikárǵŋǵpǵ nánǵ pǵrǵ mamóǵ enagǵ nánǵ dǵŋǵ nǵfá oseainǵnǵ.” Xwǵyǵfá bǵ anǵnamǵ dánǵ e rǵnénapǵagǵ arǵfá wǵŋanǵǵnǵ.

21 Anǵnájǵ enǵ sǵxǵ eánǵŋǵ wo sǵŋá xwé wǵtǵ siyǵ yunǵ ikǵxearǵŋǵyǵ sǵpaxǵ wo nǵmǵeyoari rawǵrawáyo nǵmoairǵ re rǵŋǵnǵǵnǵ, “Babironǵ, anǵ xwé mamadǵ ikwǵróninǵpǵ nǵonǵ sǵŋá ro moaiápa anǵ apǵ enǵ piéronǵárǵnǵ. Anǵ apǵ ámá wará sǵnǵ nǵnǵmáná pearǵǵfáyǵŋǵŋǵ anǵpá imónáná ámǵ sǵŋwǵ wǵnǵpaxǵ imónǵnǵfá menǵnǵ.

22 Anǵ apǵxǵ dánǵ ámǵ kitá eánǵrǵ soŋǵ rǵnǵrǵ webǵí rǵnǵrǵ pékákǵ rǵnǵrǵ yarǵŋagǵ arǵfá ámǵ bǵ wǵpǵrǵfá menǵnǵ. Ámá amǵpǵ imǵxanǵro éwapǵnǵǵfáyǵ wǵ anǵ apǵxǵ dánǵ wǵǵ yarǵǵfápǵ

ám̄i yar̄iŋaḡá w̄in̄ip̄r̄f̄áman̄i. S̄iŋá wit̄i siȳf̄ yun̄f̄ ik̄ixear̄iŋ̄f̄ȳf̄ ap̄ix̄i dán̄i ám̄i ner̄f̄ná ikax̄f̄ r̄inar̄iŋaḡi ar̄f̄á wip̄r̄f̄á men̄in̄i.

²³ Ap̄ix̄i dán̄i uȳf̄w̄f̄ wíá ónar̄iŋ̄p̄i ám̄i ón̄in̄f̄á men̄in̄i. Íw̄f̄ s̄ik̄iŋ̄f̄ t̄f̄n̄i ap̄iȳá t̄f̄n̄i ap̄ix̄i dán̄i ám̄i b̄i n̄imeán̄iro xw̄iȳf̄á naw̄ín̄t̄ r̄inar̄iḡf̄i ar̄f̄á wip̄r̄f̄á men̄in̄i. Aȳf̄ r̄ip̄i nán̄i r̄irar̄iŋ̄in̄i. Ap̄ix̄iȳá ámá n̄igw̄f̄n̄i omeaneȳn̄iro am̄ip̄í b̄f̄ yar̄iḡf̄áȳf̄ d̄ix̄f̄ ayáf̄ t̄f̄n̄i ner̄iŋ̄p̄im̄i dán̄i ámá xw̄f̄ár̄im̄i ŋweaḡf̄áyo n̄iyon̄t̄ yap̄f̄ n̄iw̄íwap̄r̄iróná seáȳf̄ e m̄úrón̄iḡf̄á eŋaḡi nán̄i rar̄iŋ̄in̄i.

²⁴ “Í Gor̄ixoyá wíá rókiamoar̄iḡf̄áyo t̄f̄n̄i ámá xeḡf̄ imón̄iḡf̄áyo t̄f̄n̄i ámá am̄i ḡim̄i ŋweaḡf̄á p̄ip̄ik̄im̄f̄ in̄iŋ̄f̄yo t̄f̄n̄i n̄ip̄ik̄ir̄i reá roán̄iŋ̄ír̄in̄i.” An̄f̄najo e rar̄iŋaḡi ar̄f̄á w̄iŋan̄iḡin̄i.

19

Babiron̄i xw̄ir̄f̄á ik̄ixen̄f̄aḡi nán̄i an̄f̄nam̄i dán̄i yaȳf̄ eḡf̄á nán̄ir̄in̄i.

¹ Ap̄i ar̄f̄á n̄iwimáná man̄f̄ xwé b̄i ámá ayá wí an̄f̄nam̄i ep̄f̄roȳf̄ eḡf̄áȳf̄n̄iŋ̄f̄ mean̄f̄ n̄ir̄in̄r̄i eŋ̄f̄ t̄f̄n̄i re r̄inar̄iŋaḡi ar̄f̄á w̄iŋan̄iḡin̄i, “Neḡf̄ Gor̄ixom̄i seáȳf̄ e oumeaneȳf̄. Nene éf̄ neamín̄iŋo, aȳf̄ or̄in̄i. Eŋ̄f̄ eán̄r̄i seáȳf̄ e um̄f̄eyoapax̄f̄ imón̄ir̄i eŋo, aȳf̄ or̄in̄i.

² O neȳíror̄i p̄r̄f̄ numamor̄f̄ná nepa x̄ixen̄i imón̄iŋ̄p̄i t̄f̄n̄i wiar̄iŋ̄f̄ eŋaḡi nán̄i seáȳf̄ e oumeaneȳf̄. Ap̄ix̄f̄ iȳf̄ ede dán̄i war̄iḡf̄á an̄f̄ n̄im̄in̄i f̄á earoár̄in̄iŋ̄í —Í ámá xw̄f̄ár̄im̄i ŋweaḡf̄áȳf̄ t̄f̄n̄i f̄w̄f̄ nin̄ir̄iŋ̄p̄im̄i dán̄i uȳf̄n̄if̄ oépoyn̄ir̄i n̄iw̄íwap̄iya nur̄f̄ná xw̄ir̄f̄á

wikìxèṅṅírìní. Ímì Gorìxo neyírorì xìxèní pírí numamoríná áamá xínáíwánìṅṅí nimónìro omìṅṅí wíiarìgṅṅá í nìpìkírì reá roánìṅṅíyí nánì rìxa xìxèní èṅṅí meáṅṅírìní.” nìrìro

³ ámì re rìgṅṅawìxìní, “Negí Gorìxomì seáyì e oumeaneyì. Sìṅwírṅṅá aṅṅí apimì rṅṅá nìnìrì peyarìṅṅíṅṅí anìṅṅí minì peyínṅṅárìní.” rṅṅáṅṅá

⁴ áamá ámìná 24 imónìṅṅá e nìṅweaxa pugṅṅáwa tṅṅí dṅṅí tṅṅí imónìṅṅá waú waú awa tṅṅí Gorìxo íkwianṅṅwínami ṅweaṅe nupṅṅkínìmearo omì yayí nìwíróná re nìra ugṅṅawìxìní, “E imónìní. Omì seáyì e oumeaneyì.” rṅṅáṅṅá

⁵ siá íkwianṅṅwínami dánì maṅṅí bá re rìnìṅṅnìṅṅí, “Áamá Gorìxomì xínáíwayìnéṅṅí nimónìro omìṅṅí wíiarìṅṅáyìné, sìyìkwìṅṅí imónìṅṅápìayìnéranì, xwérìxayìnéranì, omì wáyì wíiarìṅṅáyìné nìyìnéṅṅí, negí Gorìxomì seáyì e umépayì.” rìnarìṅṅagì arṅṅá wìṅṅanìṅṅí.

“Sipìsipí miáo apìxí nìmeanìṅṅò.” rìṅṅá nánìrìní.

⁶ Nìonì maṅṅí xwé bì áamá ayá wí epíroyí egṅṅáyí meanì nìrìrṅṅá rìnìrì inìṅṅí iyakwì nìdìrorìná rìnìrì akìrìwì nìwekìrìná rìnìrì yarìṅṅpánìṅṅí nerṅṅá re rìnarìṅṅagì arṅṅá wìṅṅanìṅṅí, “Negí Gorìxomì seáyì e oumeaneyì. Negí Ámìná Gorìxo, èṅṅí eánìṅṅá nìyonì seáyì e wimónìṅṅo rìxa neameṅweanì.

⁷ Sipìsipí miáo apìxí meanì rìxa rìnárìní. Apìxí meanì rìxa wé nìrónìrì ṅweanì. Ayìnánì negí xwìoxíyo dánì dṅṅí nìfá nìneainìrì yayí nerane Gorìxomì seáyì e uméyooaneyì.” rarìṅṅagṅṅá arṅṅá nìwírì wìṅṅanìṅṅí.

⁸ Í oyíniniri rapirapí awiaxí apfá xaíwí werí kíyí bǵ mayí erí enǵ wú —Ú ayí áamá Gorixoyá imónigfáyí xwfáyo niḡwearóná wé níróniro píraninǵ egfá nání imóninǵúrini. Ú miní wíagǵ sḡḡwí niwiniri

⁹ anǵnajo re niriniginini, “Re niri rfwaminǵí eaí, ‘Aiwá sipisipí miáo apixí meaní nání imixárinǵapí nání wáf urepeárinǵtyí yayí owinini.’ niri rfwaminǵí eaí.” niniri re niriniginini, “Xwiyfá apí Gorixo rinǵ enagǵ nání nepaxinǵpirini.” nirfagǵ

¹⁰ anǵnajomǵ yayí owiminiri nání oyá síkwí tǵnǵ e upfínimeááná o re niriniginini, “Joxí yegǵ axǵpǵ xinálpawinǵí nimónirai Gorixomǵ omǵnǵ wiiarǵgwíwawi e minipani. Dixí ririxfmeá Jisaso seaíwapiyinǵpǵ íá xirarigfáyí yarigfápa nioní ení axǵpǵ yarǵnǵá woní enagǵ nání Gorixomini yayí wií. Ayí rǵpǵ nání rarǵnini. Gini gǵne wfá nírókiamoranénáyí, sa Jisaso neaíwapiyinǵpǵ rókiamoaniri nání imónarinǵwá enagǵ nání rarǵnini.” niriniginini.

Osí apfá wenǵ womǵ seáyí e xenweaḡo nánirini.

¹¹ Anǵna oxoánfagǵ niwinirfná weninǵ yánfáyí wininǵaniginini. Osí apfá wenǵ wo ronagǵ niwiniri osomǵ seáyí e xenweaḡo —O re rigforini, “Dinǵ unwiráripaxorini. Nepaxinǵ imóninǵpǵnǵ yarǵḡorini.” rigforini. O osomǵ seáyí e xenweaḡagǵ wininǵaniginini. O á máyo niwieyírori pírf umamorǵ mǵxí wirí nerfná wé róninǵ imóninǵpǵnǵ xixeni xfdarinǵorini.

12 Xegí sṅwí ríá ápiáwínìṅf weri mìnṅyo dirí mǐxí ináyowa dǫkínarígǫpì obaxí dǫkínìrì enjorìní. Xegí yoí áamá nínì majíá nimónimáná xewanìṅonì nìjǫá imónìṅpì xegí warárìmi eánìrì

13 rapìrapí ragíyo igǫá eánìṅf wú yínìrì enjorìní. Yoí oyá re rìnìṅorìní, “Gorìxoyá Xwiyǫáoyì” rìnìṅorìní.

14 Anǫnamì dánì sìmìṅf wínarígǫáyǫ rapìrapí awiaxí apǫá weri kíyǫ bì mayí imónìrì enǫyǫ nìyínimáná osí apǫá wenǫyo nìxenweámáná omì númì warìṅagǫa nìwínìrì

15 áamá gwí bì bì mónìgǫá nìyonì xopìrǫrǫ wìnì kirá ṅwá yinìṅpǫ oyá maṅṅyo dánì peyeaarìṅagì wìnìṅanìṅì. Ayo ainìxí wá íá nìxìrìrì numenṅwearì wikí Gorìxo, enǫ eánìgǫá nìyonì seáyì e wimónìṅo ayìkwí mìwónìṅpì nìwìwapìyìrìná uraxí wainí sogwí sṅǫá íkwiaṅwí eapìnìṅṅnamì xoyìkímí yarìgǫápa axìpì winíárìní.

16 Yoí bì rìpì “Mìxí Ináyǫ Nìyonì Seáyì e Wimónìrì Ámíná Nìyonì Seáyì e Wimónìrì Enǫonìyì” nìrìnìrì xegí rapìrapìyo ṅwirárìnírì sǫyìyo ṅwirárìnírì enǫgì wìnìṅanìṅì.

17 Nionì wenìṅf yánǫáyǫ anǫnǫjǫ wo sogwí ṅweaṅe nìrómáná apurí anǫ pìrìyo nìpìpìka emearìṅṅyo enǫ tǫnì rǫaiwá re urarìṅagì wìnìṅanìṅì, “Gorìxo aiwá xwé imìxínìṅpì nánì nìbìro awí eánìpoyì.

18 Mìxí ináyǫyá gǫwí yìyóní ero sìmìṅf wínarígǫáyoy seáyì e wimónìgǫáyǫyá gǫwí yìyóní ero áamá enǫ eánìgǫáyǫyá gǫwí yìyóní ero osíyǫyá gǫwí yìyóní ero osíyo seáyì e xenweáǫáyǫyá gǫwí yìyóní ero áamá xìnáiwánìṅf nimónìro omìṅf

wiilar̄ḡf̄áȳf̄ran̄i, wiḡf̄ om̄in̄j̄n̄i yar̄iḡf̄áȳf̄ran̄i, áamá s̄ȳikw̄n̄in̄j̄f̄ im̄ón̄iḡf̄áȳf̄ran̄i, áamá xw̄ér̄ixa im̄ón̄iḡf̄áȳf̄ran̄i, n̄n̄iȳf̄yá ḡf̄w̄f̄ ȳiyón̄f̄ ero ep̄f̄r̄i nán̄i awí eán̄f̄poȳi.” In̄j̄yo r̄f̄aiwá e urar̄in̄j̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

¹⁹ Wen̄in̄j̄f̄ éáȳf̄ w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i. Nan̄wo t̄n̄i m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ xw̄f̄ár̄im̄i ηweaḡf̄áȳf̄ t̄n̄i wiḡf̄ s̄im̄in̄j̄f̄ w̄inar̄iḡf̄áȳf̄ t̄n̄i naw̄in̄i awí neán̄iro os̄f̄ ap̄f̄á wen̄om̄i seáȳi e xen̄wean̄om̄i t̄n̄i o xeḡf̄ s̄im̄in̄j̄f̄ w̄inar̄iḡf̄áȳo t̄n̄i m̄ix̄f̄ wian̄iro nán̄i awí eán̄ár̄in̄in̄j̄aḡf̄a n̄iw̄in̄r̄i w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

²⁰ Nan̄wom̄i f̄á n̄ix̄r̄ár̄iro mimón̄f̄ wíá rókiamoar̄in̄om̄i —O nan̄woyá nén̄f̄ t̄n̄j̄f̄ im̄ón̄in̄j̄p̄im̄i dán̄i em̄im̄f̄ ner̄f̄n̄á áamá nan̄woyá ip̄r̄f̄á eán̄r̄i nan̄woyá xopaik̄iḡf̄ im̄ón̄in̄j̄p̄i yaȳf̄ n̄iw̄iro eḡf̄áȳo yap̄f̄ wíwap̄iȳin̄or̄in̄i. Om̄i en̄i f̄á n̄ix̄r̄ár̄iro awaú s̄in̄i s̄in̄j̄f̄ en̄án̄a ip̄i r̄f̄róm̄ix̄in̄j̄f̄ r̄f̄á ápiáw̄f̄ s̄in̄á sar̄ip̄ái r̄in̄in̄j̄p̄i t̄n̄i wear̄in̄j̄f̄wám̄i mamówár̄f̄aḡf̄a w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

²¹ Wín̄yo en̄i osom̄i seáȳi e xen̄wean̄o kirá xeḡf̄ man̄j̄yo dán̄i peyēaar̄in̄j̄p̄á t̄n̄i p̄ip̄ik̄im̄f̄ yáráná in̄j̄f̄ n̄n̄i n̄ib̄im̄iro wiḡf̄ ḡf̄w̄f̄ ȳiyón̄f̄ ner̄f̄n̄á agw̄f̄ ím̄f̄ uyár̄f̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

20

Seteno xwiogw̄f̄ 1,000 ap̄im̄i gw̄f̄ ηwean̄j̄f̄ nán̄r̄in̄i.

¹ Nion̄i wen̄in̄j̄f̄ yán̄f̄áȳf̄ w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i. An̄j̄naj̄f̄ wo xeḡf̄ wéyo sir̄r̄ik̄f̄ yoparf̄ b̄i mimón̄in̄j̄yi nán̄i kípi f̄á x̄ir̄r̄i sen̄f̄á wir̄í f̄á x̄ir̄r̄i nemáná an̄j̄nam̄i dán̄i weapar̄in̄j̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

2-3 Anŋnajo iwí xwéomi —O sidírí eníná ŋweaagí axorini. Obo axo Setenorini. Omi íá nixerí xwiogwí 1,000 múronfa nání gwí nŷáriri siririkí yoparí bi mimóniŋfimi nimoaimáná maŋí éde ówaŋí nŷárimáná sikí bi símimajíó nání ikwiáraríagi winiŋanigini. Xwiogwí 1,000 api pwearíná áamá gwí bi bi mónigfáyo yapí mŷiwapiyipa éwinigini óf ayimi ŋwiraríagi winiŋanigini. E nerí aí xwiogwí api rixa múróáná axíná onimiápi éwinigini óf ayimi dání wíkwíowárínfáriní.

4 Nioni weníŋí yánfáyí winiŋanigini. Mixí ináyfá siá ikwiaŋwí wí siŋwí niwiniri ayo wa á máyo wíeyíropírfa nání rípeaariniŋowa éf ŋweaŋagfa niwiniri á má xwíyá Gorixoyá íá xiriro Jisaso nání aniŋí miní áwaŋí uriro neróná wiwaníŋfíyí mŋí wináná siŋwí mŋí wákwígíáyí —Ayí siní xwárími niŋwearóná naŋwomi tŋí xegí xopaikígí imixiniŋpimi tŋí yayí mŷwipa ero naŋwo nání ipírfa wígí mimáyorani, wéyorani, meáni pa ero egfáyíriní. Ayíyá diŋfyo siŋwí niwiniríná rípi éagfa winiŋanigini. Ámi siŋí nero xwiogwí 1,000 apimi á máyo Kiraiso tŋí nawíni umenŋweaŋagfa winiŋanigini.

5 Iwamíó á má ámi siŋí nero wiápnimeapíríapi, ayí apirini. Pegfá winíyí ayí íná mŷiwápnimeáagfa winiŋanigini. Xwiogwí 1,000 api rixa ni pwémáná enáná wiápnimeáagfa winiŋanigini.

6 Á má pegfá iwamíó siŋí nero wiápnimeáfáyí tŋí ani nawíni wiápnimeapírfa gíyí gíyí yayí owinini. Ayí á má Gorixoyá imónigfáyí enagfa

nánì oyá dǵnǵ tǵnì yayǵ winǵpaxǵyǵrǵnì. Ayǵ Gorǵxo ámá sipǵyǵ rǵá xwérǵmǵ ikáráná ayǵ tǵnì nawínǵ rǵnǵnǵpǵ Ámǵ bǵ Pepǵrǵfápiyǵ rǵnǵnǵpǵ mǵimeá Gorǵxo tǵnì Kiraiso tǵnì awauyá apaxǵpánǵnǵ imónǵǵfáwa yarǵǵfápa nero awau ǵweagǵǵie ananǵ nǵpáwiro Kiraiso tǵnì nawínǵ nǵǵwearo xwiogwǵ 1,000 apǵ múroarǵná ámáyo umenǵweapǵrǵfá enǵagǵ nánǵ rarǵnǵnǵ.

Setenomi migǵ nǵwimǵxǵrǵ xopǵrǵrǵfǵ wǵárǵnǵfǵ nánǵrǵnǵ.

⁷ Xwiogwǵ 1,000 apǵ rǵxa nǵpwémáná enǵáná sirǵrǵkǵ Seteno gwǵ ǵweanǵyǵimǵ dánǵ wǵkwǵiowáráná

⁸ o nǵpeyearǵ ámá gwǵ bǵ bǵ mónǵǵfá xwǵfá rǵrǵ nǵrǵmǵnǵ amǵ ǵǵmǵ ǵweagǵfáyo —Ayǵ ámá Gokǵyǵ rǵnǵǵfáyǵ tǵnǵ Megokǵyǵ rǵnǵǵfáyǵ tǵnǵ ayǵrǵnǵ. Ayo Seteno yapǵ owǵwapǵyǵimǵnǵrǵ nǵmerǵ ámá Gorǵxoyá imónǵǵfáyǵ tǵnǵ mǵxǵ inanǵro nánǵ ayo awǵ neaemerǵná ámá o awǵ eaeméyǵfǵ rawǵrawá imanǵfǵ e inǵkǵ e wenǵyǵfǵ yapǵ xǵxenǵ imónǵpǵrǵfárinǵ.

⁹ Mǵxǵ obaxǵ ayǵ xwǵfárimǵ ayoxǵ xwé ikwǵianǵwǵnǵnǵfǵ eapǵnǵǵe nánǵ nǵyǵiro ayǵ tǵnǵ mǵxǵ oinaneyǵnǵro anǵfǵ Gorǵxo dǵnǵfǵ sǵxǵ uyǵnǵpǵimǵ —E xegǵfǵ ámá imónǵǵfáyǵfǵ ǵweagǵferǵnǵ. E awǵ mudǵmóáná re éagǵfǵ wǵnǵnǵanǵǵnǵ. Rǵfá anǵfǵnamǵ dánǵ nǵpǵiérónapǵrǵfǵ ayo rǵfá nowárǵagǵfǵ wǵnǵnǵanǵǵnǵ.

¹⁰ Ayo rǵxa rǵfá náná obo, ayo yapǵ wǵwapǵyarǵnǵomǵfǵ fǵa nǵxero ipǵfǵ rǵrómǵxǵnǵfǵfǵ rǵfá ápǵiáwǵfǵfǵ sǵǵnǵa sarǵpáǵfǵ rǵnǵnǵpǵfǵfǵ tǵnǵfǵ wearǵnǵfǵwámǵfǵ —E nanǵwo tǵnǵfǵ mǵmónǵfǵfǵ wǵfáfǵ rókǵiamoago tǵnǵfǵ awau

xámi moaigfē omi eni axí e nawíni ηweáfr̄ixiniri moaíagfa win̄injanigini. E ikwáwiyirani, ár̄wiyirani, kikiá b̄i mepa nero r̄in̄inj̄ aninj̄ win̄inár̄ini.

Gor̄ixo ámáyo eyeyíróm̄ enj̄ nán̄ir̄ini.

11 Nioni wen̄inj̄ yán̄áȳ m̄ix̄ ináȳyá siá ikwianw̄ ap̄fá wenj̄ xwé wina niw̄iniri anami éf̄ ηwean̄oyá s̄m̄iman̄e dáni xw̄f̄ar̄i t̄ni an̄ina t̄ni n̄ni peá unár̄agi n̄ni ámi s̄inj̄w̄ b̄i m̄iw̄inipax̄ imón̄in̄agi niw̄iniri

12 wen̄inj̄ éáȳ win̄injanigini. Ámá pegf̄áȳ s̄iyikw̄in̄inj̄ imón̄igf̄apiarani, mamad̄fr̄ixarani, ikwianw̄nam̄i agw̄r̄iwám̄ini ron̄agfa winar̄iná bikw̄ȳ nīpar̄iro ikw̄ ámi wina, ámá d̄inj̄ niȳim̄inj̄ meap̄r̄fa n̄ni yōf̄ ηwir̄arin̄inj̄na eni nīpar̄iro pegf̄a aȳ s̄ini s̄inj̄ neróná yagf̄ap̄ t̄ni x̄ixen̄i xw̄ȳf̄a umeár̄im̄iniri n̄ni ap̄i n̄ni bikw̄yo ηwir̄arin̄inj̄yo dáni f̄a r̄iróm̄ ner̄i x̄ixen̄i xw̄ȳf̄a umeár̄agi win̄injanigini.

13 Ámá pegf̄a raw̄rawáyo nīnamiro weḡf̄aȳfr̄ani, pegf̄a piȳinj̄ siw̄i anj̄ e —E pep̄r̄fa n̄ni Piyoȳ r̄in̄inj̄pi t̄inj̄ er̄ini. E uḡf̄aȳfr̄ani, n̄ni ikwianw̄ Gor̄ixo éf̄ ηwean̄ina t̄inj̄ e báná wiḡf̄ yagf̄ap̄ t̄ni x̄ixen̄i xw̄ȳf̄a umeár̄agi win̄injanigini.

14 Pep̄r̄fa n̄ni Piyoȳ r̄in̄inj̄pi, piȳinj̄ siw̄i anj̄yo ηweagf̄áyo nīmear̄i ip̄i r̄iróm̄ixinj̄ r̄f̄a wear̄in̄e —E Gor̄ixo xw̄ȳf̄a umeár̄if̄pim̄i dáni r̄in̄inj̄ win̄in̄fer̄ini. E moaíagi win̄injanigini.

15 Xw̄ȳf̄a numeár̄ir̄iná ikw̄f̄ ámá d̄inj̄ niȳim̄inj̄ meap̄r̄fa n̄ni yōf̄ ηwir̄arin̄inj̄nam̄i giȳf̄ giȳf̄ anami yōf̄ m̄in̄wir̄arin̄inj̄agi niw̄inir̄iná ayo f̄a nīxero

ipí rírómìxìnìṅfí ríá wearìṅfíwámì moaíagfa wìnìṅanìṅfí.

21

Anf sìnṅna t́nì xwíá sìnṅrí t́nì nánìrìrì.

¹ Nionì wenìṅfí éáyf wìnìṅanìṅfí. Anf sìnṅfí wina t́nì xwíá sìnṅfí wirí t́nì rìxa nimónìṅagfí wìnìṅanìṅfí. Anf xámìṅfina t́nì xwíá xámìṅfírí t́nì rìxa anípá imónìṅagfí nánì anf sìnṅna t́nì xwíá sìnṅrí t́nì imónìṅagfí wìnìṅanìṅfí. Rawírawá ámì mírìwòṅagfí nìwìnìrì

² wenìṅfí yánfáyf anf ṅwíá Gorìxoyápì —Apì Jerusaremì Sìnṅpìyì rìṅnìṅfìrìrì. Apì apìxí oxí meánìmìnìrìná okiyá inarìḡfápa axípì éṅṅfí nìnìmáná anf namì Gorìxo t́e dánì weaparìṅagfí wìnìṅanìṅfí.

³ Sìnṅwí e nìwìnìrì manf bá íkwianṅwínami t́ṅfí e dánì nìrìrìrìná eṅfí t́nì re rìnarìṅagfí arfá wìṅanìṅfí, “Arfá époyì. Gorìxo ṅweearìṅe agwí rìxa ámá t́nì nawínì imónì. O ayf t́nì nawínì nìṅwearóná ámá xfóyá xegf imónìpírfárì. Xewanìṅo enì wigf ṅwíáo nimónìrì ayf t́nì nawínì nìṅwearóná

⁴ amípí dìnṅfí sipí wiarìṅfìpì xórórí nìwiirì nánì wigf sìnṅwirìxí weaparìḡfápì kwìkwírìmí nìwirìṅfí wííagfí nánì ámá pero ámìxíá ero ṅwí earo rìṅṅfí wìnìro yagfápì ámì bì mepa epírfárì. Xámì e yagfá apì rìxa ríná dánì anìṅfìṅfí xwíá iwéagfí nánì ámì axípì wí epírfámanì.” rarìṅagfí arfá wìṅanìṅfí.

⁵ Íkwianṅwínami éf ṅweanṅo re rìṅnìṅfí, “Arfá eì. Nionì amípí nìpìṅfí ámì sìnṅfí imìxárfárì.”

n̄ir̄ir̄i re n̄ir̄ij̄in̄iḡin̄i, “Xw̄iȳfá nion̄i rar̄ij̄áp̄i nepax̄ij̄f imón̄ir̄i amá d̄ij̄f w̄ikw̄íropax̄f imón̄ir̄i en̄aḡi nán̄i jox̄i r̄f̄wam̄ij̄f eai.” n̄in̄ir̄ir̄i

⁶ re n̄ir̄ij̄in̄iḡin̄i, “Am̄ip̄í nion̄i ‘E imón̄f̄w̄in̄iḡin̄i.’ yaiw̄ij̄áp̄i r̄ixar̄in̄i. Nion̄i s̄njá p̄ir̄f t̄ij̄wean̄ij̄n̄ij̄f ner̄i nán̄i iwam̄fó imón̄ir̄i yopar̄f e nán̄i imón̄ir̄i mé an̄ij̄f imón̄ij̄in̄i. Iniiḡf nán̄i gw̄f̄n̄i yeáȳf w̄íf ḡiȳf ḡiyo iniiḡf d̄ij̄f n̄iȳm̄ij̄f meap̄ír̄fá nán̄i s̄m̄ij̄f meaar̄ij̄úm̄i dán̄i anan̄i niw̄iri m̄in̄i wim̄fár̄in̄i.” n̄in̄ir̄ir̄i

⁷ re n̄ir̄ij̄in̄iḡin̄i, “Amá nion̄i an̄ij̄f íá n̄in̄ix̄ir̄iróná nion̄i t̄fn̄i s̄m̄f t̄fn̄i inar̄ij̄wáyo xop̄ir̄ár̄fn̄ij̄f w̄ífá ḡiȳf ḡiyo nion̄i r̄fá ap̄t̄ n̄ip̄in̄i n̄iw̄iir̄fná N̄w̄fá aȳf̄yáon̄i imón̄ir̄i aȳf en̄i ḡf n̄iaíw̄f imón̄iro ep̄ír̄fár̄in̄i.

⁸ E ner̄i aí ikw̄fkw̄fá imón̄iḡfáȳf t̄fn̄i nion̄i d̄ij̄f n̄in̄ikw̄íroro aí am̄i peá n̄imoḡfáȳf t̄fn̄i amá xw̄ir̄fá wian̄ipax̄f imón̄ij̄p̄i yar̄iḡfáȳf t̄fn̄i p̄ik̄ix̄wir̄fó yar̄iḡfáȳf t̄fn̄i f̄w̄f inar̄iḡfáȳf t̄fn̄i ayáf yar̄iḡfáȳf t̄fn̄i wiḡf ŋw̄fáp̄imi íá n̄ix̄ir̄iro d̄ij̄f n̄ikw̄íroro pírán̄ij̄f mear̄iḡfáȳf t̄fn̄i yap̄f rar̄iḡfá n̄fn̄iȳf t̄fn̄i wiḡf p̄ir̄f mamón̄ip̄ir̄fē — E ip̄i r̄f̄róm̄ix̄ij̄f s̄njá sar̄ipáyo dán̄i r̄fá ápiáw̄f an̄ij̄f wear̄ij̄er̄in̄i. Aȳf e an̄ij̄f wep̄ír̄fá en̄aḡi nán̄i r̄fn̄ij̄f Am̄i bi Pep̄ír̄fáp̄iȳf r̄in̄ij̄p̄i x̄ixen̄i meap̄ír̄fár̄in̄i.” n̄ir̄ij̄in̄iḡin̄i.

An̄j̄ Jerusarem̄i s̄ij̄p̄i nán̄ir̄in̄i.

⁹ An̄j̄n̄aj̄f wé w̄f̄úm̄i dán̄j̄f waú awa p̄irer̄ix̄f wé w̄f̄úm̄i dán̄j̄f waú ayo xean̄ij̄f yopar̄f wé w̄f̄úm̄i dán̄j̄f waú ín̄ij̄áná x̄ir̄iḡfáwa wo n̄ib̄ir̄i re n̄ir̄ij̄in̄iḡin̄i, “Ein̄i. Ap̄ix̄f sip̄isip̄f miáo mean̄i s̄iwá osim̄in̄i.” n̄in̄ir̄ir̄i

10-11 Gorixoyá kwíyǫpǫ nixixéróáná anǫnajo dǫfwǫ mǫnjǫ sepiá roǫǫ bimǫ nánǫ nimeámǫ ninyirǫ anǫ njwǫfá xǫoyápi, Jerusaremǫyǫ rǫnínjǫpǫ anǫnamǫ Gorixo tǫe dánǫ xixǫeá xǫo inarínjǫpǫ tǫnǫ nawínǫ weaparǫná sǫwá níagǫ winǫnjanigǫnǫ. Xwinǫfá anǫ apǫ eanǫpǫ sǫnjá awiaxǫ nígwǫ xwé roǫǫpǫ xwinǫfá eanǫnǫpa eanagǫ níwinǫrǫ sǫnjá awiaxǫ jasǫpáǫ rǫnínjǫpǫ rǫrǫmá ónínjǫpa ónarǫnagǫ winǫnjanigǫnǫ.

12-13 Anǫ apimǫ nǫpimǫnǫ sǫnjá tǫnǫ ákǫnjá aga seáyǫ émǫ eánǫnagǫ níwinǫrǫ ákǫnjá apimǫ ǫwǫ wé wúkaú sǫkwǫ wáú inǫnagǫ níwinǫrǫ ákǫnjá sogwǫ xemónaparǫnǫmǫnǫ imixinínjǫpimǫ dánǫ ǫwǫ wǫyáú wǫyi inǫnagǫ winǫrǫ ákǫnjá sogwǫ wearǫnǫmǫnǫ imixinínjǫpimǫ dánǫ enǫ ǫwǫ wǫyáú wǫyi inǫnagǫ winǫrǫ mǫdánǫ mǫdánǫ enǫ ǫwǫ wǫyáú wǫyi inǫnagǫ winǫrǫ nerǫ ayo bimǫ bimǫ anǫnajǫ xixenǫ awǫ mearonagǫfá níwinǫrǫ Isirerǫyǫyá xiáwo írǫnowa wé wúkaú sǫkwǫ wáú imónǫǫfáwayá yofǫ ǫwǫ bimǫ bimǫ nǫyonǫ wo woyá yofǫ eánǫnagǫ winǫnjanigǫnǫ.

14 Sǫnjá tǫnǫ ákǫnjá nearǫná iwamǫfó nǫtǫwayǫrorǫ tǫnǫnǫyǫ —Ayǫ sǫnjá wé wúkaú sǫkwǫ wáú xámǫ wenǫyǫrǫnǫ. Ayo sipǫsipǫ miáoyá wáǫ wurǫmeiagǫfá wé wúkaú sǫkwǫ wáú imónǫǫfáwayá yofǫ sǫnjá ayǫ ayimǫ xixenǫ eánǫnagǫ winǫnjanigǫnǫ.

15 Anǫnajǫ nionǫ xwǫyǫfá nǫrǫfó xoyǫwá iwamǫfó yarǫǫfá sǫnjá gorǫ tǫnǫ imixinínjǫyǫ anǫ apimǫ tǫnǫ ákǫnjáyo tǫnǫ ǫwǫyǫ tǫnǫ iwamǫfó néra unǫ nánǫ ǫá xǫrǫnagǫ winǫnjanigǫnǫ.

16 Anǫ apiyá miwǫ imónǫnǫǫ biaú biaú nǫpǫnǫ xixenǫ imónǫnǫǫpǫrǫnǫ. Sepiá miwǫ mǫdǫmǫdánǫ imónǫnǫǫpǫ axǫpǫ imónǫnǫǫpǫrǫnǫ. Anǫnajo rǫxá

iwamfó yarigfáyi tñni iwamfó yarfná anj api xegf sepiá éfpí 12,000 imón+ñagí n+win+rí sepiá enj ák+ñá xwáp+yi nim+x+ga punjfpí tñni sepiá enj yegf nim+x+ga n+peyirí pñni wiár+n+ñfpí tñni n+ip+ni axfpí 12,000 imón+ñagí n+win+rí

17 anfnajo anj apiyá ák+ñá iwamfó nerfná xegf sepiá nróga n+peyirí pñni wiár+n+ñe imón+ñfpí 144 mita enagi win+ñanig+ni. Anfnajo iwamfó nerfná áma iwamfó yarigfáyi tñni en+ñig+ni.

18 Ák+ñá sñá awiaxí jasipái r+n+ñfpí tñni n+ik+íróga n+peyirí eán+rí anj nápi sñá gorf tñni m+r+n+ñagi nání giras+n+ñj r+r+má ókiár+n+rí enagi win+ñanig+ni.

19 Sñá ák+ñá nearfná iwamfó n+ti+way+rórí t+n+ñj wé wúkaú sikwí waú xámí wenjfpí sñá awiaxí n+gwí xwé ronj wíyí wíyo dánj tñni nanj oimón+rí d+dairí in+ñagi win+ñanig+ni. Sñá iwamfó n+ti+way+rórí t+n+ñjyí wíyi sñá jasipái r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi onagwá wenj sapaíyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi apfá wenj agetái r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi sowí in+ñj emerái r+n+ñjyir+ni.

20 Ámí wíyi sadonik+sfyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi ayfá r+ñj konirianfyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi siyó r+ñj k+risoraitfyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi sowí xegf b+ in+ñj berirfyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi siyó xegf b+ r+ñj topasfyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi k+rísop+rasfyí r+n+ñjyir+ni. Ámí wíyi onagwá wenj jaiasinfyí r+n+ñjyir+ni. Yoparfíyí mip+yf monj ametisfyí r+n+ñjyir+ni.

21 Ák+ñá ówanj wé wúkaú sikwí waú enjyf

ayí urípo apíá wení nigwí xwé rojí wé wúkaú síkwí waú ayírini. Winani winani urípo ná woni tñni imixínínyírini. Aní apiyá óyí sñá gorí tñni imixínínpí enagi nání gírasínínpí rírímá ókíníyirini.

²² Aní apimi dání aní Gorixo nání rídiyowá nero seáyí e umearígíá wiwá míríníngagí míwinínganigini. Ayí rípi nánirini. Áminá Gorixo, ení eánígíá nìyoní seáyí e wimóníño tñni sipísipí miáo tñni aiwanínowaú anínpí e nínweari aní iwánínpí míríníngagí nání wiwá nímírínínáyí, ná mayí imónípaxí enagi nání mímíríníngagí winínganigini.

²³ Gorixo xewaníño xixíeá inarínípi wíá aní apimi ókímíxírí sipísipí miáo apimi uyíwínínpí yamori enagi nání sogwíraní, emáraní, apimi wíá ómíxíníá nání ná mayírini.

²⁴ Wíá aní apimi dání ónínfápi aní apimini wónínfamaní. Ámá gwí bi bi mónígíá wíá api ónínje nínwearo wigí yarígíápi epíríárini. Míxí ináyí xwíárími nweagíáyí wigí amípí ayá tñnpí nimeámí nuro aní apimi páwipíríárini.

²⁵ Ikwáwíyíná ákíná íwí ówaníyí yárinínfá menini. Aní apimi ámi áríwíyí wí imónínfá menagi nánirini.

²⁶ Ámá gwí bi bi mónígíáyo dání amípí ayá tñnpí tñni amípí ámá sínpí nívínírná “Seáyí e imónínpíríraní?” yaiwiarígíápi tñni aní apimi nání nimeámí nuro páwipíríá aiwí

²⁷ ámá piáxí weánípaxípi yarígíáyí tñni xwíríá winípaxí imónínpí yarígíáyí tñni yapí rarígíáyí tñni ayí wí aní apimi aga ná ríwíyo

aí wí páwipíríá menini. Ámá wigí yoí íkwí sipísipí miáoyá diŋí niyimiŋí meapíríánami ŋwiráriniŋíáyiŋí aní apimi páwipíríáriŋí.

22

¹ Aní najo iniŋí diŋí niyimiŋí imónipírí nání weariŋú síwá níáná nioní síŋwí niwiniŋíá ú gírasiŋ ririŋá ónariniŋpa nónimáná síá íkwiaŋwí Gorixo tíni sipísipí miáo tíni awaúyánami dání simiŋí nimeari

² aní apimi nání xegí óyo ayá áwiniŋí weariŋagi winiŋanigini. Iniŋí úmi ororíwami dání íkíá diŋí niyimiŋí imónipíríá nányí roŋagi winiŋanigini. Íkíá ayí emá ayí ayo sogwí niweríŋá sogwí xixegíni wé wúkaú síkwí waú weariniŋíyíriŋí. Íkíá ayí iwípi Gorixo ámá gwí bí bí móníŋíá niyoní wé roŋwiráriniŋí imóniniŋpí eŋagi nání

³ xó eŋiná ramixiniŋpí e dání axípi sini wí imóniníámani. Síá íkwiaŋwí Gorixo tíni sipísipí miáo tíni awaúyána aní apimi imóniníá eŋagi nání ámá xíomí ni xídiro nání xináiwaniŋí nimóniro omiŋí wiiariŋíáyiŋí aní apimi dání xómiŋí niyíkwiro yayí seáyí e numero

⁴ oyá símimaŋpí ení síŋwí niwiniŋíro xegí yoí wigí mimáyo eániŋíáyiŋí imónipíríáriŋí.

⁵ Aní apimi dání síá ámi bí yiniŋíámani. Áminá Gorixo ámá apimi ŋweagiŋí wíá wókimiŋíá eŋagi nání uyíwí tíni sogwí tíni wíá ómiŋíá nání míkí mayí nimóniro xó tíni nawiniŋí niŋwearo nání miŋí ináyiniŋí nimóniro aniniŋí miní meŋweapíríáriŋí.

“Jisaso ámi weapínfá nání aḡwí ayoríní.” urinǵ nániríní.

⁶ Anǵnajo re níríninǵnǵnǵ, “Xwiyfá apí aga nepaxínǵpíríní. Dínǵ unǵwirárípaxǵpíríní. Áminá Gorixo —O xegǵ wfá rókiamoarǵfáwamǵ xegǵ kwíyǵ tǵnǵ enǵ síxǵ wírómixowárarínǵorínǵ. O xegǵ anǵnajonǵ ámá xfómǵ nuxǵdíro nánǵ xínáiwánínǵ nímóníro omínǵ wíiarǵfáyo amǵpí rǵwíyo anǵnǵ nímónínfápǵ nánǵ síwá wimǵ nánǵ nírowárenapǵfǵrínǵ.” níríninǵnǵnǵ.

⁷ “Arfá époyí. Nionǵ seaímeámfá nánǵ aḡwí ayoríní. Xwiyfá bǵkwǵ rǵpimǵ wfá nírókiamónírǵ eánínǵyó xǵdarǵfá gǵyǵ gǵyǵ Gorixoyá dínǵ tǵnǵ yayǵ winǵpaxǵ imónínǵoǵ.” Jisaso e ríninǵnǵnǵ.

⁸ Amǵpí apí nánǵ arfá wirǵ síḡwǵ wínírǵ yarínǵaonǵ, ayǵ nionǵ Jononíríní. Arfá wirǵ síḡwǵ wínírǵ nerǵnǵ anǵnájǵ amǵpí apí síḡwǵ owínínírǵ síwá níomǵ yayǵ oumemínírǵ xegǵ síkwǵ tǵnǵ e upǵkínimeáagǵ aǵ

⁹ o re níríninǵnǵnǵ, “E mǵnipanǵ. Joxǵ Gorixomǵ nuxǵdírǵ nánǵ xínáixínínǵ nímónírǵ omínǵ wíiarínǵpa nionǵ enǵ axǵpǵ nímónírǵ yarǵgwǵíwawírínǵ. Díxǵ rǵrǵxǵmeá imónínǵfáyǵ, wfá rókiamoarǵfáyǵ tǵnǵ xwiyfá bǵkwǵ rǵpimǵ nírinírǵ eánínǵpǵ arfá wiarǵfá nǵnǵyǵ tǵnǵ ayǵnínǵ imónínǵá wonǵ enǵagǵ nánǵ e mǵnipanǵ. Gorixo ná womǵnǵ upǵkínimeáǵ.” nínírǵrǵ

¹⁰ re níríninǵnǵnǵ, “Xwiyfá bǵkwǵ rǵpimǵ wfá nírókiamónírǵ eánínǵpǵ rǵxa nímónínfá aḡwí ayo enǵagǵ nánǵ joxǵ síá órǵpǵnǵ nerǵ rǵtǵ mǵyárǵpanǵ.

¹¹ Ámá sípínǵ imǵxarǵfáyǵ xe axǵpǵ sípínǵ nímǵxa uro ámá sípí neróná síwǵ yapǵ yarǵfáyǵ

xe axǵpí sipí néra uro áamá wé róninǵ yarigǵáyǵ xe axǵpí wé róninǵ néra uro ‘Gorixo wimónarǵpí éimǵiní.’ yaiwiarigǵáyǵ xe axǵpí néra uro éírǵxiní.” nǵrǵinǵiní.

¹² Jisaso “Arǵá ei.” nǵnǵrǵrǵ re nǵrǵinǵinǵiní, “Nioní seaímeámǵa nání aǵwi ayoríní. Nioní nǵbǵrǵ nǵseaímearǵná áamá wigǵ yarigǵápǵ tǵnǵ xǵxenǵ pǵrǵ umamómǵ nánǵ íá nǵxǵrǵmǵ bǵmǵárǵnǵ.

¹³ Nioní sǵǵá pǵrǵ tǵǵwearǵǵinǵǵ nǵmónǵrǵ anǵǵǵ minǵ ǵwearǵáonǵ rarǵinǵiní. Iwamǵó wǵ e dánǵ imónǵrǵ yoparǵ wǵ e nánǵ imónǵrǵ enǵáonǵmanǵ. Iwamǵó imónǵǵe dánǵ anǵǵǵ sǵnǵ ǵwearǵ yoparǵ imónǵnǵe anǵǵǵ sǵnǵ ǵwearǵ emǵáonǵrǵnǵ.” nǵrǵinǵinǵiní.

¹⁴ Áamá sipǵsipǵ miáomǵ dǵǵǵ nǵwǵkwǵrorǵǵpimǵ dánǵ wigǵ rapǵrapǵ oyá ragǵyo igǵánǵǵ eagǵáyǵ, ayǵ íkǵá dǵǵǵ nǵyǵmǵǵǵ imónǵpǵrǵána danǵpaxǵ imónǵro anǵpimǵ íwǵyo páwipaxǵ imónǵro enǵǵá nánǵ yayǵ Gorǵxoyá dǵǵǵ tǵnǵ winǵpaxǵyǵrǵnǵ.

¹⁵ E nerǵ aǵ apimǵ bǵarǵwámǵ ǵweagǵáyǵ tǵyǵ yarigǵáyǵrǵnǵ. Sǵwǵnǵǵ nǵmónǵrǵ ero ayáǵ ero íwǵ inǵro pǵkǵxwǵrǵó ero wigǵ ǵwǵápimǵ íá nǵxǵrǵro meǵwearo “Yapǵ oraneyǵ.” nǵwimónǵro yapǵsǵxǵ rǵro yarigǵáyǵrǵnǵ.

¹⁶ “Nioní, Jisasonǵ sǵyikǵ nionǵyá anǵ apǵ apimǵ dánǵǵ imónǵǵáyǵ amǵpǵ apǵ nǵpǵnǵ nánǵ nǵǵǵá imónǵpǵrǵ nánǵ gǵ anǵǵnajo áwanǵ osearǵnǵrǵ urowárenǵpǵárǵnǵ. Mǵxǵ ináyǵ Depitoyá xwǵá piaxǵyo dánǵ iwiaronǵáonǵ, ayǵ nionǵrǵnǵ. Sinǵ ímiáonǵ, ayǵ nionǵrǵnǵ.” rǵinǵinǵiní.

¹⁷ Kwǵyǵpǵ tǵnǵ sipǵsipǵ miáo apǵxǵ meanǵápǵ tǵnǵ “Beǵ.” rarǵinǵiní. Xwǵyǵá rǵpǵ íá roarǵná arǵá

wífá gíyí gíyí ení “Bei.” ríírixini. Ámá iniígf nání gwíní yeáyí níwiro “Iniígf díní níyímínjíf imónípírí nání imónínjúmí dání níwirí onímíní.” yaiwífá gíyí gíyí ananí níbíro onípoiyí.

¹⁸ Xwíyífá bíkwí rípimí wfá nírókiamónírí eánínjipi fá roaráná arfá wífá gíyí gíyíné arfá jiyikí níseaorí re osearímíní, “Ámá wiyíné xwíyífá rípimí ámí bí tíní gwí nímorí nírixínáyí, xeanínjíf bíkwí rípimí eánínjipi Goríxo e éfáyíné seaikárinfáriní.

¹⁹ Wiyíné xwíyífá bíkwí rípimí wfá nírókiamónírí eánínjipi rití nerínáyí, e éfáyíné Goríxo íkfá díní níyímínjíf imónípírí dananíro éfánamí midanípa oépoynírí pírfí searakírí anjé ñwífápipimí ñweaníro éfápipimí mipáwípa oépoynírí pírfí searakírí nerí seawárinfáriní.” osearímíní.

²⁰ Xwíyífá rípi áwanjé rarínjo “Nepa níbímífa nání anwí e imóníní.” raríní. “Oyí, e imóníwíniginí.” nimónaríní. Ámíná Jisasoxí ríxa bírixini.

²¹ Ámá níyínéní Ámíná Jisaso ayá osearímíxiní. Apíríní.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051